

Meclis 57 milyon liralık fevkalâde tahsisatı tasvip etti

Dün de dört bütçe ve bazı kanun lâyihaı müzakere ve kabul edildi

Ziraat Vekili beyanatta bulundu. Söz alan mebuslardan B. Mehmed Somer kimsesiz çocukların himayesinin Vakıflar idaresine terettüp ettiğini söyledi

Ankara 30 (Telefon) — B. M. Meclisi bugün Refet Canitez'in başkanlığında toplanarak P. T. Telefon, vakıflar ve orman umum müdürlükleriyle hava yolları Devlet işletme idaresi bütçelerini müzakere ve kabul etmiştir.

Posta telgraf ve telefon umum müdürlüğü bütçesi bu idarenin 1938 mali yılı masrafları karşılığı olarak verilen tahsisat 9,949,102 liradır. İdarenin varidatı da aynı miktarda tahmin olunmuştur.

Hava yolları Devlet işletme idaresi için verilen tahsisat 1,522,620 liradır. Bu idarenin varidatı da aynı miktar olarak tahmin edilmiştir.

Mülhak bütçelerin kabul edildikten sonra Adliye Vekâleti teşkilât kadrolarında yapılacak değişiklik hakkındaki kanun ile Dahiliye Vekâleti kadrolarında ve gene bu Vekâletin merkez teşkilât ve vazifelerine aid kanunda bir değişiklik yapılmasına aid lâyihaı müstaceliyetle müzakere ve kabul edildi.

Yine haklarında müstaceliyet kararı verilerek bugünkü toplantıda müzakere edilen Maarif Vekâleti merkez teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanun ile vilâyet hususî idarele-

Ziraat Vekili
B. Faik Kurtoglu

Kütahya mebusu
B. Mehmed Somer

rinden maaş almakta olan ilk tedrisat müfettişlerinin umumî müvazene alınmaları hakkındaki kanunu müteakib 57 milyon liralık fevkalâde tahsisat verilmesine, Milli Müdafaa Vekâletinde zat işleri son tedkik mercii teşkiline aid kanunların ikinci müzakereleri yapılmış ve kabul edilmiştir.

Hatiplerin sözleri

Evkaf bütçesinin heyeti umumiyesi üzerinde söz alan Eskişehir mebusu B. İstemad Özdamar ekalliyetlere aid vakıflardan bahsederek evkaf umum

müdürlüğünün bu vakıflar üzerindeki kontrolünü artırmasını istemiş ve demiştir ki:

— Bir çok dedikodular var. Bunlar ne dereceye kadar doğrudur bilmiyorum. Her halde evkaf umum müdürlüğü bu müesseseleri ayrı ayrı kontrol ettirmeli ve hattâ kontrol neticesini de gazetelerle ilân etmelidir. Eğer denildiği gibi bu müesseselerin bazılarında yolsuzluklar oluyorsa bunlar cezaya çarptırılmalıdır. Eğer bir şey yoksa bunun da piraşına gece, gündüz çalışanların gayretini artırmak bakımından faydası olur.

Bundan sonra söz alan B. Hüsnü Kitapçı (Muğla) evkaf bütçesinin mütevazı bir seyirle yükselmesinin ve bilhassa zeytinlikler hasılatının seneden seneye artmasının mucibi memnuniyet olduğunu, ancak zeytinliklerden elde edilecek varidatın imara muhtaç zeytinliklere tahsisinin daha doğru olacağını söyleyerek:

— Evkaf idaresi harabeye yüz tutan vakıf malları satarak yerine irad getirecek mallar, akarlar alıyor. Bu usul henüz evkafın elini uzatamadığı zeytinliklere de teşmil edilemez mi? demiştir. (Devamı on üçüncü sahifede)

Vekiller heyeti toplandı

Başvekil bugün Ankaradan şehrimize geliyor

Ankara 30 (Telefonla) — Bugün Meclis içtimaidan sonra Başvekil B. Celâl Bayarın reisliği altında Vekiller heyeti toplandı ve muhtelif işler hakkında kararlar alındı.

B. Celâl Bayar Vekiller heyeti içtimaidan sonra ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

Başvekil, İstasyonda Vekiller, mebuslar, Hariciye Vekâleti umumî kâtabı, Vekâletler erkânı ve vali ve belediye reisi, mevki kumandanı, emniyet direktörü tarafından selâmlanmış ve uğurlanmıştır.

B. Celâl Bayarın yarın akşam İstanbuldan Ankaraya dönmesi muhtemeldir.

Rumen başkumandanı Varşovada

Varşova 30 (A.A.) — Rumen Başkumandanı general Jonesco bu sabah Varşovaya gelmiştir.

Dikkatleri

Büyük işler ve küçük işler

— Niçin bu molozlar buradan kaldırılmıyor? Niçin bu inhidama mail duvarlar yıktırılmıyor?

— Allah Allah!... Plân yapıldı; şehir modernleşecek ya...

— Niçin bu kadar toz var? Niçin sokaklar bu halde?

— Caddeler asfaltlanacak ya...

Büyük işler gene yapıldıysun; bunlar, küçüklerine mâni midir?

Romanya ile Türkiye arasında hava seferleri

Her gün Bükreşten kalkan tayyare Adanaya kadar gidecek

İleride bu seferlerin Suriye ve Filistine kadar uzatılması düşünülüyor

Prens Bibesko hava vaziyetini ve seyahatini anlatıyor.

Beynelmillel havacılık federasyonu reisi prens Bibesko dün sabah Ankaradan avdet etmiştir. Prens Yeşilköy hava istasyonunda, İstanbul Hava kurumu reisi, şehrimizde bulunan tayyareci Bn. Sabiha Gökçen ve bir çok hava mensubları tarafından karşılanmıştır.

Prens, hava istasyonunda sabah kahvaltısını ettikten sonra, karşılayanlarla birlikte tayyare hangarlarına giderek tedkikatta bulunmuştur. Hava merkezi erkânından ve bilhassa Bn. Sabiha Gökçenden aldığı izahatı büyük bir alâka ile dinlemiştir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Üç talebe lise müdürünü ölümle tehdit ettiler

Ellerinde tabanca ve bıçak bulunan bu talebeler son sınıf tasdiknamesi istiyorlarmış

Izmir zabıtası talebeleri arıyor

Izmir 30 (Telefonla) — Buca nahyesinde Kültür lisesinde çok müessif bir hâdisе oldu. Onuncu sınıftan üç talebe tabancalar ve bıçakla lise müdürünün odasına girerek müdür

B. Haydarı ölümle tehdit etmişlerdir.

Bu çirkin hâdisе hakkında elde ettiğim malûmat şudur:

(Devamı 13 üncü sahifede)

Hâdiselerden gazete sahifelerine gecen intibalar:

Bir deniz gezintisi!..

Elektrik şirketinde yarın teslim işine başlanıyor

Temmuzdan itibaren yeni elektrik idaresi faaliyete geçecek

Tramvay ve tünel şirketlerinin satın alınması için yakında müzakereye başlanacak.

Havagazı şirketi Belediyeye geçecek

İstanbul elektrik şirketinin satın alınması münasebetile devri teslim muamelesi hazırlıklarına başlanmıştır. Tesellüm muamelesine 1 Haziran 938 tarihinden itibaren başlanacaktır. Muameleyi elektrik şirketinin hesaplarını gözden geçiren Nafia Vekâleti teftiş heyeti reisi B. Şefiğin reisliği altındaki heyet yapacaktır.

Şirkete aid tesisatın vaziyeti, uzun zamandanberi yapılan tedkiklerle tamamen anlaşılmıştır. Bu itibarla tesellüm işi uzun sürmeyecek, 1 temmuza kadar bitirilecektir. 1 temmuzda yeni elektrik idaresi faaliyete geçecektir.

Şirketin varidat ve masrafları üzerinde yapılan kontrol mahiyetindeki tedkikler de bu tarihe kadar bitecektir. Elektrik idaresi umum müdürlüğüne kimin tayin edileceği henüz belli değildir. Bazı gazeteler tarafından yazılan isimler tamamen tahminden ibarettir. Bununla beraber umum müdür de 1 temmuza kadar tayin edilecektir.

Memurların ikramiyesi

Elektrik şirketinde çalışan memurlar tazminat veya ikramiye şeklinde kendilerine para verilmesi için teşebbüslere devam etmektedirler. Me-

Elektrik şirketinin merkezi olan Metro hanı

murlar bu hususta Nafia Vekâletine ve diğer alâkadar makamlara müracaatta bulunmuşlardır. İş dairresi (Devamı 13 üncü sahifede)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Çinde harp kızıştı

Japonlar Kantonu bombardıman ettiler, 1100 ölü, 1600 yaralı var

Japonya Sovyet Rusya ile muallâktaki bütün meseleleri halletmek istiyormuş

Tokyo 30 (A.A.) — Domei ajansı-na gelen haberlere göre 24 mayısta zaptedildiği bildirilen Hanfeng şehrinin etrafında vaziyet karışıktır. Son gelen telgraf haberlerine göre general Huntsunghan kumandasında bulunan 150,000 Çinli şiddetli bir mukabil taarruza geçmişlerdir.

Kanton 30 (A.A.) — Japon tayyareleri Kanton üzerine üç akın yaparak birçok bombalar atmışlardır. 1,100 ölü ve 1,600 yaralı olduğu tahmin edilmektedir.

Tokyo 30 (A.A.) — İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre Hariciye Nazırı Uzaki Sovyetler birliği ile Japonya arasında muallâktaki meselelerin toptan halledilmesi için yakında müzakerelere başlanmasını düşünmektedir.

Tokyo 30 (A.A.) — Söylendiğine göre Hariciye Nazırı general Uzaki nezarete yapılacak bütün tayinlerin listesini hazırlamaktadır. Bu listenin bilhassa Japonya'nın Londra sefaretinin alâkadar edeceği zannedilmektedir.

Başvekil bu sabah şehrimize geldi

Haydarpaşa istasyonunda parlak surette karşılandı

Başvekil B. Celâl Bayar, bu sabah Ankara ekspresine bağlanan hususi trenle İstanbul'a gelmiş ve Haydarpaşa istasyonunda parlak surette karşılanmıştır. İstasyonda Vali ve belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ, İstanbul kumandanı general Halis, Merkez kumandanı general İhsan İlgaz bulunuyordu. İstasyonda bulunan kalabalık halk kütlesi, Başvekil hararetle alkışlamıştır. B. Celâl Bayar, Acar motorile Dolmabahçe'ye gitmiştir.

Hava yolları

Ankara - İzmir ve Ankara - Adana hattı için para ayrıldı

Ankara 30 (Telefonla) — Devlet hava yolları işletmesi bu sene zarfında işletmeye açılacak olan Ankara - İzmir ve Ankara - Adana hatlarında işlemek üzere yeniden dört motörlü üç tayyare satın alınmasını kararlaştırmıştır. Bunun için idarenin yeni yıl bütçesine 120,000 liralık tahsisat konmuştur.

Bundan başka 1939 senesinde işletmeye açılması takarrur eden Ankara - Diyarbakır hattı için de şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Bu meyanda Diyarbakır'da sivil hava meydanının yeri yakında istimlak edilecektir.

Konyada da bir hava meydanı vücuda getirilecektir.

Turistik yollar

İzmirde yol mükellefiyetine 2 lira zammolunacak

Ankara 30 (Telefonla) — İzmir vilâyetinde yapılacak turistik yollara aid kanun lâiyhası Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Lâiyhaya göre, bu yolların inşa ve tamir masrafları karşılığı olmak üzere yol mükellefiyetine iki lira zammolunacak ve ayrıca inşa ve ikmal edilmiş yollardan geçecek nakil vasıtalarından da hususî bir seyrüsefer resmi alınacaktır.

Seyrüsefer resmi beher kilo metre başına şu mikdarları geçmemek üzere vilâyet encümeni tarafından tesbit olunacaktır: Yüklü hayvan ve arabalar için 1 kuruş, binek otomobilleri için 1 otobüsler için 2, kamyonlar için 3 kuruş.

Şampanya sürümünü temin için resmi indirildi

Ankara 30 (Telefonla) — Şampanya ve emsali köpüren şarapların 100 kilosundan 500 lira resim alınmakta idi. Şampanya sürümünü temin için bu resmin 100 kiloda 48 liraya indirilmesi kararlaştırılmış ve buna dair bir lâiyha hazırlanarak Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

Yangınbas

Her spor teşekkülünde bunun için teşkilât yapılacak

Ankara 30 (Telefonla) — Evvelce esaslarını bildirmiş olduğum «Yangınbas» itfaiye kanunu lâiyhası bugün Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Lâiyha evvelce de bildirdiğim gibi memleketi itfaiyeciliğin mecburî bir hizmet ve meslek halinde tamini mümkün kılacak mühim hükümleri ihtiva etmektedir. Bu hükümler arasında spor teşkilâtına mensub olan 15, 16, 17 yaşlarındaki gençlerin yardımcı yangınbas olarak yetiştirmek te vardır. Her spor teşekkülü bunun için ayrı bir teşkilât vücuda getirecektir.

Kanunun bir maddesine göre, yangınbas âmir ve efradı polis ve jandarma olmyan zamanlarda ve yerlerde bu proje ile konulan hükümlerin tatbikinde zabıta memuru salâhiyetini haiz olacaklardır.

Spor teşkilâtı lâiyhası Meclise verildi

Ankara 30 — Spor teşkilâtı lâiyhası dün Millet Meclisine verilmiştir.

Af lâiyhasının esbabı mucibesi

Siyasî af lâiyhasının esaslarına dair yeni malûmat

Ceza kanununun 125 inci maddesinden 167 nci maddesine kadar olan cürümleri işliyenler affediliyor

Ankara 31 (Telefonla) — Hükümetimiz, senelerce vatandan ayrı ve vatanı yaşamayan bütün ızdırablarını çekmiş oldukları tahmin edilen yüz elliliklerle, istiklâl mahkemesi mahkûmları, bazı siyasî cürüm mahkûm ve maznunları, heyeti mahsusalarca haklarında devlet hizmetinde istihdam edilmemeleri için karar verilenler hakkında yüksek bir ulüvvücenab ve atıfet eseri göstermiş, bunların affı için bir kanun lâiyhası hazırlayarak Büyük Millet Meclisine vermiştir. Kanunun esbabı mucibesinde «Türk milletinin beşer varlığına hâkim olan tarihi seyri arasında gördüğü ve geçirdiği muhtelif inkılâblar içinde en ağır badiresine, Osmanlı imparatorluğunun son devirlerinde tesadüf etmişti.» diye başlayan mukaddemesinde bu tarihi seyir hakkında izahat verildikten sonra istiklâl savaşına geçilmekte ve şöyle denilmektedir:

«Türkiyeye küçük bir arazi, mahdud bir istiklâl, nisbi sükûn getireceği tahmin edilen mütareke ve muahede, Türkiye'nin büsbütün haritada silinmesine ve Türk milletinin istiklâlinin mahvedilmesine bir vesile ve bir mebbe oldu. Millî cidal denilen istiklâl savaşı, öyle bir hengâmede ve bu kadar ağır şerait içinde başladı. Bunun başlangıcındaki zorluklarını devamı ânındaki ızdırab ve güçlüklerini anlamak için Atatürk'ün büyük nutkunu okumak lazım ve kâfidir. O günü yaşayanların insanları daima unutturucu tesellisiyle avutan hatıralarını tazelemek ve o günleri bugünlerle ölçmek için tavsiye olunabilecek en sağlam vasıta, gene o kitaptır. Filhakika düşmanlar, memleketin en güzel kısımlarını zaptetmiş, kâlanlarını yıkmış, silâhlarını almış, saltanatla hilâfet makamını, devlet otoritesini temsil edenleri emeline hâdim, sefil birer vasıta haline getirmişti. Bunların muzır ve menfi tesirleri, memleketin en temiz ve saf kılması lâzımgelen asil unsurlarına bile muhtelif ve müğfil propaganda vasıtalarıyla sirayet etmiş ve etkekte idi.

Bir taraftan vatani kurtarmak, istiklâl korumak için düşmanlarla çarpışırken diğer taraftan da içeride düşmanların gayesine bilerek, bilmiyerek hizmet eden menfi âmillerin tenkilile uğraşıyordu. Çarpışma ve çalışma her sahafada ve her sahada bir takım radikal tedbirlerin alınması icab ettirmişti. Büyük Millet Meclisi kuruldu, ordu tensik edildi, kanunsuzluğun asırlarca carî olduğu bu diyarda millî hâkimiyetin iradesi olan kanunlar hâkim kılındı. Kanunların hükümlerini infaza ve memleketi istihlâs gayesi etrafında birleştirme en müessir tedbirlerden biri olmak üzere istiklâl mahkemeleri kuruldu.

İstiklâl mahkemeleri, millî mücadele sırasında ve cumhuriyetin ilk teessüs devrinde milleti, inhilâlden kurtaran yüksek bir müessese oldu. Âdil ve katî kararlarıyla ihtilâl ve isyanların önüne geçmekle kalmadı, milletin sinesini, milletin bünyesini, ihtilâl ve isyan boğumlarından kordu ve kurtardı.

Zaferle tetevvüc ve millî hududlarını ve gayelerini istihsal eden savaşı, kurduğu cumhuriyet rejimile tarihten miras kalmış ve milletin bünyesinde aslı olarak yer almış zannedilen bütün kötü saik ve itiyadları ortadan kaldırarak yepyeni bir nizam kurdu. Hakka, adalete, bahusus medeniyet ve terakkiye, müsbet bilgilere dayanan bu nizam Türk milletinin aslı karakterlele tamamiyle tetabuk etti ve onun içindir ki memlekette ve millette bugün cihanı hayretle takdire sevk eden müsbet eserler vücuda geldi. Cumhuriyet rejimi, Türk milletinin esas bünyesine istinad ettiği için 15 senelik kısa bir müddet zarfında, sarsılmaz temelle-

re ve yıkılmaz prensiplere sahip oldu.

Bu nizamın tesisi kadar bekası da elzem, hatta bekası tesisinden daha çok güç olduğuna şüphe yoktur. Bir taraftan cumhuriyet rejiminin tesisi için kanunlar ve müesseseler yaratılırken, bu kanuni müesseselerin korunması için icab eden idari, kanuni tedbirler de alınmak yoluna gidildi. Bir inkılâbın en büyük müeyyidesi, milletin o inkılâba olan itikad ve itimadıdır. Türk milleti bu itimad ve itikadını cidalî millînin başından bugüne kadar fiilî eserlerle isbat ve izhar etmiştir. Milletin, idealine ve karakterine en uygun olan, gaye ve ihtiyaçlarına en doğru cevap veren halkçı cumhuriyeti herkesin bildiği ve söylediği adile söylenmesi lâzımgelirse Kemalist rejimi sevmesi, koruması kadar tabii ve daimî bir his olamaz. Bu kadar kavi esaslara istinad eden rejimin bin bir bedbaht saik ve sebeplerle kendisine bidayetdenberi muhalefet veya ihanet etmiş olanlardan artık bir endişesi kalmaması icab eder. Haksızlıklara karşı çetin ve kahir bir çehre gösteren cumhuriyetin zavallı ve biçarelere karşı da merhameti yüksek olur. Cumhuriyet, muhtelif zamanlarda bu merhamet eserlerini müteaddid af kanunlarıyla göstermiştir.»

Esbabı mucibe mazbatasının sonlarında düşmana hizmet eden yüz elliliklerden bahsedildikten sonra şöyle denilmektedir:

«Halbuki bunların çocukları ve akrabaları, aramızda yaşamakta, memleket ve milletle beraber ve fark-sız olarak vatanın nimetlerinden istifade etmekte ve külfetlerine katlanmaktadırlar. Fakat şu farkta ki onların daima vicdanlarında şu veya bu karabet şaibesini taşımakta ve hicabını duymaktadırlar. Bu vaziyette bulunan vatandaşlarımız, bu kadar ağır manevi ızdırabdan kurtulmağı cumhuriyetin şefkatinden bekledikleri gibi Kemalist rejiminin on beş senedenberi affı umumi harici olarak memleket dışında yüz ellilikler hakkında merhametini esirgememesi için hiç bir mâni ve mahzur kalmamıştır.

Affolunup ta içeriye geldikten sonra Kemalist rejiminin, Türk kanunlarının her vatandaşın temin ettiği hürriyet ve refahdan istifadeye yalnız kendi irade ve hareketleri hâkim olacaktır.»

Kanun hangi cürümleri effetti

Ankara 30 (Akşam) — Hükümetçe Meclise verilen siyasî af lâiyhasının esaslarına göre şunlar affedileceklerdir:

1 — İstiklâl mahkemesi mahkûmları, 2 - Ceza kanununun ikinci kitabının birinci babında yazılı suçları işlemiş olanlar affedileceklerdir.

Ceza kanununun 125 inci maddesinden 167 nci maddesine (dahil) kadar olan fasla dahil olan bu suçlar, devletin arsulusal şahsiyetine, devlet kuvvetlerine, ecebi devletlerle bunların reisi ve elçilerine karşı işlenmiş cürümlerdir. Bu cürümlerin maznunları hakkında takibat yapılmıyacak, mahkûmiyetler infaz edilmeyecektir. Bu af bütün hukuki ve ferî neticelere şamil olacaktır.

3 — Ancak bu af, memurin ve hâkimler kanunlarıyla bunlara müzeyyel kanunlar mucibince yapılmış olan inzibatî muamelelere şamil olmayacaktır.

4 — Yüz ellilikler ve haklarında heyeti mahsusa kararı verilmiş olanlar bu af kanunundan istifade ediyorlar. Fakat 8 sene maaşlı veya ücretli devlet hizmetlerine girmeyeceklerdir.

Bu kanun projesi neğri tarihinden muteber olacaktır.

Fransada halk cephesi sarsılıyor mu?

Bir mebusluk için yapılan seçim şiddetli münakaşalara sebep oldu

Paris 30 — Sente bir mebusluk için geçen pazar günü seçim yapılmıştı. Seçimde sosyalist Mande 7298, radikal sosyalist Delone 5456, merkez fırkalarından For 1256 rey almışlardı. Fakat hiç birisi lâzım gelen ekseyiyeti temin edemediğinden bu pazar yeniden seçim yapılması kararlaştırılmıştı.

Sosyalistler başta geldiklerinden, halk cephesine mensup fırkalar arasındaki anlaşma mucibince radikallerin ikinci defa da sosyalistlere rey vermeleri lâzım geliyordu. Halbuki mahallî radikal merkezi namzedi

muhafaza etmiş ve merkez fırkalarda radikal namzede rey vermişlerdir. Neticede radikal Delone 11447 reyyle mebus seçilmiştir. Sosyalist Mande 9614 rey almıştır.

İntihabat esnasında sosyalistlerle radikaller arasında şiddetli münakaşalar olmuş, neticede mahallî halk cephesi bozulmuştur.

Paris 30 (A.A.) — Komünistlerden Hosseran, 3179 reyyle Plesans mahallesi belediye âzalığına intihab edilmiştir. Sağ cenahtan Kasimir 2175 rey almıştır.

Bir jandarma başçavuşu şehid edildi

Firarî iki kılavuz şiddetle aranıyor

İzmit 30 — Dün Adapazarı civarında bir jandarma başçavuşu vazife başında şehid düşmüştür. Vaka şöyle cereyan etmiştir:

Üç katil, bundan bir kaç ay evvel hapishane duvarını delerek kaçmışlardı. Jandarmalar, bu firarî katillerin izini bulmuşlar ve saklandıkları yeri de tesbit etmişlerdir. Jandarma başçavuşunun kumandasında 10 jandarma ile iki kılavuz dün gece Adapazarından 2,5 saat mesafede olan Yarıdış mevkiinden geçerken, bir hırsırtı duymuşlardır.

Jandarma başçavuşu, hırsırtının geldiği tarafa elektrik fenerini çevirmiş ve o anda atılan bir kurşunla jandarma başçavuşu şehid olmuştur.

İki kılavuz kaçmıştır. Kılavuzların başçavuşu pusuya düşürerek şehid ettikleri zannedilmekte ve şiddetle aranmaktadır.

İzmit valisi, jandarma kumandanı ve müddeiumumi tahkikat için hadise yerine gitmişlerdir.

İzmirde bir katil

İzmir 30 (Telefonla) — Bugün burada Keçeciler mevkiinde sarhoşluk yüzünden çıkan kavga bir kişinin ölümüne neticelenmiştir.

Sabıkallıardan Şerif Adında biri kavga esnasında berber Ali Ulviyi bıçakla öldürmüştür.

Bankacılarımız yarın Londradan geliyor

Londrada cereyan etmiş olan kredi müzakerelerine iştirak etmiş olan İş Bankası umum müdürü B. Muammer Eriş ile Eti Bank umum müdürü B. İhami Nafiz Pamir'in yarınki ekspresle şehrimize gelmeleri bekleniyor.

Bir çocuk tramvaya atılarken düştü, yaralandı

Vatman Osman'ın idaresindeki Topkapı tramvayı, dün Sirkeci'den geçerken 14 yaşlarında Necip isminde bir çocuk atılarak binmek istemiş, fakat muvazenesini bulamıyarak düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Valiler arasında nakil ve tayinler

Liste yüksek tasdiğe iktiran etti

Ankara 30 (Telefon) — Valiler arasında yapılacak nakil ve tayinler hakkında Dahiliye Vekâletince hazırlanan liste yüksek tasdiğe iktiran etmiştir. Listeyi aynen bildiriyorum:

Çoruh valisi B. Refik Trabzona, Eskişehir valisi B. Kadri Çoruha, Trabzon valisi B. Yahya Sezal Eskişehir, Konya idare heyeti âzasından B. Sadullah Hakâriye, posta telgraf ve telefon umum müdürü B. Nazif Kütahya, Mardin valisi B. Fehmi Sinoba, Tunceli vali muavini B. Ömer Mardine, Kütahya valisi B. Sedat Tunceli vali muavinliğine, mülkiye müfettişlerinden B. Rifat Bitlise vali tayin edilmişlerdir.

Hakâri valisi B. Nusret mülkiye müfettişliğine naklounmuştur.

İzmir telefon tesisatı

Ankara 30 (Telefonla) — İzmir telefon tesisatının tesellüm ve işletme muamelelerinin ne şekilde yapılacağına dair bir kanun lâiyhası hazırlanarak Meclise verilmiştir. Bu lâiyhaya göre İzmir telefon servisi umum müdürlüğe bağlı bir müdürlük tarafından idare olunacaktır.

İzmirde bir sabıkalı polise karşı geldi polis sabıkayı yaraladı

İzmir 30 (Telefonla) — Hapishaneden yeni çıkan sabıkalı Süleyman bugün metresini ölümle tehdit etmiştir. Süleymanın metresi polise şikâyetle bulunmuştur. Polis Süleymanı ifadesine müracaat etmek üzere karakola davet etmiştir. Süleyman polise karşı gelmiş, bıçağıyla saldırmıştır. Polis müdafaada bulunmuş ve tabancasını ateş etmiştir. Süleyman ayağından yaralanmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Kekemelik
ve
argo

Kekemelik cidden müthiş bir belâdır. Bunun tedavisi için Demosten'in ağızma bir çakıl koyup sahillerde dolaştığı ve dalgaların çarpmalarına sesini uydurduğu meşhurdur. Böylelikle illetini gidertmiş, dünyanın en meşhur hatibi olmuş derler...

O zaman bu zamandır bin seneler geçti; bunu insanlar hâlâ klasik bir usul olarak kabul etmemiş. Nitekim bugün de aramızda birçok kekemeler yaşıyor. Hatta en medenî memleketlerin tababeti bile katı bir şifa bulamadı:

— Bir şiir ezberle... Yüksek sesle oku! - diye pestenkerani tavsiyelerde bulunurlar.

Hakikaten, kekeme adam, böyle bir temrine kalksa, heceler üzerinde duraklamaz; ezberlediğini selsebil gibi baştan sona kadar güldür güldür okur. Fakat âdi bir kıraat, âdi bir muhavere esnasında gene pek pek, kek kek!

Geçenlerde mecmuaların birinde okumuştum: Yeni bir nazariye çıkmış. Şayed emekler vaziyette durur da konuşursa, insan kekelememiş! Zira bu illet, kan tevziyatının bozukluğundan olmuştur; «dört ayak» durmaksa, devarını tabiileştireceği için, ârıza - o müddet için - yokolmuştur.

Kusurlu adamlarla alay etmek pek menfurdur doğrusu! Şayed bu bir ka-ba şakaysa uydurana da, gazetye basana da yazıklar olsun!.. «Hava iyi!» diye, dört ayak tecrübeye kalkışan bir biçareye o vaziyette «hav hav» mı de-dirtmek istemişler?..

Yok eğer bu usul illet muvakkaten kalmıyorsa kekemeler, ancak radyoda konuşmak imkânını elde etmiş oluyorlar. O da kâr! Televizyon taammüm edene kadar çabuk versinler nutukla-rını!

Ben kekemeliğin bir tedavi usulünü biliyorum. Bunu kendi şahsım üzerinde tecrübe ettiğim ve muvaffak olduğum için göğsümü gere gere tavsiye edebilirim: Bu, «argo» öğrenmektir. Evet, haftalardanberi diğer gazetelerde minakası devam eden mahud «argo»... Ben, o sayede bu illetten kurtuldum!..

Kaç mektep arkadaşım varsa hepsi şahidimdir ki, tahsil yaşlarımda hiç bir şifahi dersten sorguya çekilmiyecek derecede tutuktu. Üç yaşımda kuspala-zı geçirmişim; o zamandan sonra «anne» demek için dakikalarca zahmet çeker olmuştum.

Ah, o ne kötü illet! Birisinin yanına gireceğiniz zaman: «Eyvah, gene tutacak!» diye terler dökersiniz. Cümleye başlayınca kıpkırmızı olursunuz; yüzünüz gayri tabii takallüslerle zelzeleye uğramış araziye döner... Siz de sı-kılır, karşınızdakine de azap verirsiniz.

Fakat, meselâ: «Bu işe ehemmiyet verme» diyeceğinizi farzedin. En başta mı takıldınız? «Azizim...» yahud «efendim», yahud «beyefendi» diye başla-yın... «Ehemmiyet verme» de mi durak-ladınız?.. Onun yerine gene o mâna-da çabuk başka bir tabir: «Kulak as-ma!», «aldırış etme!», «metelik ver-me », «papaç bırakma!», «ipleme!» da-ha da birçokları var amma, yazılı şekli okkalı kaçır...

Şayed bir kekeme, zihnini bu tarzda canbazarı konuşmaya alıştırsa, hem argosundan sahil lügatına kadar bir çok tabirler öğrenir, hem de illetinden kurtulur... Ben bu usulü tatbik ettim; hâlâ da tamamen tedavi edilmemiş ol-

ŞEHİR HABERLERİ

Evkafın kararı
Postane karşı-sında bir han
yaptırılacak

Eminönündeki Valide hanının istim-lâk edilerek yıktırılması üzerine Ev-kaf, buradan alınan para ile yeni bir Valide hanı inşa etmeğe karar vermiş-ti. Bu han Yeni postane binası kar-sısındaki arsada yapılacaktır. Yeni Valide hanının projesi Evkaf müdür-lüğünce tanzim ve Nafia Vekâletince tasdik edilmiştir. Yeni binanın inşası gelecek hafta içinde münakasaya ko-nacaktır.

Yeni Terkos çeşmeleri tesisi
isteniyor

Sihhiye müdürlüğü, yaz münasebe-tile Kırkçeşme sularının kesildiği semt-lerde birer Terkos çeşmesi tesis edil-mesini sular idaresinden istemiştir. Su-lar idaresi henüz bu müracaata cevap vermemiştir.

Bir çocuk çıplak beygirden
düşerek yaralandı

Kasımpaşa'da oturan on bir yaşla-rında Şerafeddin isminde bir çocuk, çıplak bir beygire binerek caddede do-laşmağa başlamış, bu sırada muvaze-nesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Göksu mesiresi

Şirket dere ağzında plâj
tesisatı yapacak

Şirketi Hayriye yaz hazırlıklarına devam ediyor. Şirket Boğaza rağbetin artması için Boğaziçinde yeni bir plâj tesisatı yapmağa karar vermiştir.

Boğazın daha çok Rumeli ciheti rağ-bet görmektedir. Anadolu sönük kal-mıştır. Şirket Anadolu yakasını da canlandırmak için bu tesisatı Göksu deresi kenarında yapacaktır. Göksuda tedkikat yapılmış ve oradaki araziden bir kısmının satın alınması muvafık görülmüştür.

Göksu deresi kenarındaki plâj, deniz banyosu için oraya gidenlerin Göksu deresini de gezmelerini temin ede-cektir. Bu suretle Göksu canlanacak, yeniden mesire yeri halini alacaktır.

Viyanada temizlik kongresine
iştirak edeceğiz

Bu sene temmuz ayında Viyanada toplanacak beynelmilel temizlik kon-gresine İstanbul Belediyesi de davet edilmiş ve bu davete muvafık cevap verilmiştir. Belediyenin kimin tara-fından temsil edileceği henüz belli de-gildir.

Alacak meselesinden kavga

Hamdi ve Kemal isimlerinde iki kişi, Defterdarda bir alacak meselesinden kavga etmişler, Hamdi, kunduracı bi-çağıle Kemal kol ve bacağından ya-ralıyarak kaçmıştır. Polis, Kemal has-taneyeye kaldırmış, Hamdi de dün sak-landığı evinde yakalanmıştır.

makla beraber, kekemeliğimi katiyen belli etmem... İtiraf edeyim ki, kale-mimin ucuna fazla argo takılmasının bir sebebi de budur!...

(Vâ-Nû)

Haklı şikâyetler

Ortaköy caddesini
kaplıyan yıkıntı

Ortaköy Necati B. caddesinde, Ka-bataş erkek lisesi yanındaki garajın karşısına isabet eden ve bundan 5-6 sene evvel yıkılan duvar enkazı ya-ya kaldırımının 25 metrelik bir kıs-mını tamamen kapamış ve tramvay hattının yanına kadar yayılmış bir vaziyettedir.

Ortaköyün akşam gezintilerine mü-said yegâne eğlence yerini teşkil eden bu caddenin, yıkılan duvar enkazından dolayı ancak bir taraf yaya kaldırımından istifade edilmek-tedir. Halkın bu gezintilerinde bir taraf yaya kaldırımına sığınarak sık sık vesaiti nakliyenin çok geçtiği cadd-e üzerine inmeleri icab etmektedir.

Bu yüzden bir çok kazaların vuku-bulması ihtimali her an mevcuttur. Şehrin güzelleşmesi için yapılan mu-azzam işler yanında pek ehemmiyet-siz fakat çirkinlik ve kazalara sebe-biyeti dolayısıyla çok mühim olan bu toprak yığınının bir an evvel kaldı-rılmasına âlâkadarların nazarı dik-katini celbederim.

S. Aktulga

Kulağını kopardı

İki kadın arasında kanlı
kavga

Maltepe civarında Zinetti ve Ayşe adlarında iki kadın bir çocuk meselesinden kavga etmişlerdir. Kavga-da bunlardan Ayşe birdenbire Zinettinin üzerine atılarak sağ kulağını ısırpı-yarısını kopardıktan sonra bir par-mağını ve ellerini de dişlerle parça-lamıştır.

Mahallî zabıtası tarafından yaka-lanan Ayşe Üsküdar adliyesine tes-lim edilmiştir. Hazırlik tahkikatına el koyan Üsküdar İkinci sorgu hâki-mi, yaralı Zinettinin adliye doktoru tarafından muayenesine lüzum gör-müştür. Doktor tarafından muayene raporu verildikten sonra Ayşe hak-kında takibat yapılacaktır.

Marmarada deniz gezintileri
yapılacak

Denizbank'ın yeni Trak vapurile se-yahat edenler çoğalmaktadır. Geçen pazar günü Mudanya müteaddid se-ferler yapan Trak'ın ilk postasında bi-rinci mevki gidis geliş 70, tenezzüh bi-leti gidis geliş 137, kombine yemekli 94, ikinci mevki 128, tenezzüh 80, akşam postasında Bursadan gelen 350 kişiden başka 44 bilet satılmıştır. Bu rağbet karşısında, çok bozuk olan Bursa - Mu-danya yolunun biran evvel, en kısa za-manda tamiri kararlaştırılmıştır.

Denizbank Marmarada vapurla te-nezzüh seferleri ihdas etmek üzere ted-kikata başlamıştır. Sus vapuru geldik-ten sonra Marmara gezinti postalarının daha kolaylıkla yapılacağı anlaşılmak-tadır.

Kadıköy sulh mahkemeleri
yeni bir binaya taşınıyor

Kadıköy sulh mahkemelerinin, ev-velce Kadıköy su şirketinin işgal et-mekte olduğu Moda caddesindeki bi-naya taşınması kararlaştırılmıştır. Mahkemelerle kalemlerinin taşınma-sı bugün ikmal edilecek ve yarından itibaren yeni binada vazifeye baş-lıyacaklardır.

İstimlâk başlıyor
Rumelihisarında
sur içi
temizleniyor

Rumelihisarında sür içindeki bina-ların istimlâk edilerek burasının tan-zim edileceğini yazmıştık. Belediye sur içindeki binaların otuz bin liraya is-timlâk edilebileceğini yaptığı tedkikat neticesinde anlamıştır.

Bu para, yüksek bir miktar tutma-dığından Belediye işe hemen başlıya-caktır.

Rumeli surları, İstanbulun fethi ta-rihinde mühim bir mevki tuttuğundan bu tariht eserlerin tanzimi için B. Prost bir proje hazırlamıştır.

Ecnebinlerin para değistirme-
leri için bazı gümrüklerde
gişe açılacak

Gümrükler başmüdürlüğü hariçten memlekete gelecek yolcuların yabancı paraları değistirmeleri için birer gişe açılması hususunda Merkez bankasına müracaatta bulunmuştu. Merkez Ban-kası bu müracaatı muvafık bulmuş ve gümrük bulunan yerlerde, ezcümle şimdilik Uzunköprü, Kapıkule, Sirkeci, Galata, İzmir, İslâhiye ve Nuseybinde birer gişe açmağa karar vermiştir.

Bir beygir ürkütü

Araba devrildi, iki kişi
yaralandı

Evvelki akşam Yakacıkla Kartal arasında bir araba kazası olmuş, bir ki-şi ağır, bir kişi de hafif surette yara-lanmıştır.

Araba, Ferhad isminde birinin ida-resinde bulunan tek atlı bir binek ara-basıdır. Arabacı, Yakacıktan Hüseyin ve Hasan isimlerinde iki müşteri almış, Kartala getirmek üzere yola koyul-muştur.

Yolda, bir aralık hayvan ürkümüş, arabayı alabildiğine sürüklemeye baş-lamıştır. Ferhad, bir hayli zaman bey-giri zaptetmeğe uğraşmışsa da muvaf-fak olamamış ve bu sırada da araba devrilmiştir. Bu devrilme neticesinde arabacı muhtelif yerlerinden ağır, müş-terilerden Hasan da gözünün kenarın-dan hafif surette yaralanmışlardır.

Kartal jandarması tahkikata el koy-muş, Ferhad Nümune hastanesine ya-tırılmıştır.

Kendisile barışmayan eski
karısını yaraladı

Galatada oturan Ayşe, dün Arapca-misine girdiği bir sırada, eski kocası Ali ile karşılaşmış, Ali, kendisine tek-rar barışma teklifinde bulunmuş, Ay-şe bunu kabul etmeyince, Ali, elindeki büyük bir şişe ile eski karısının başına vurarak yaralamıştır.

Polis, Aliyi yakalıyarak mahkemeye vermiştir.

İzmir Enternasyonal Fuarı

En ucuz alış veriş, bol eğlence ve bir çok yeniliklerin doğduğu yerdir. Mutlaka iştirak ve ziyaret ediniz. Milyonlarca müş-teri, malların bekliyor.

20 Ağustos - 20 Eylül

İSTANBUL HAYATI

Fare onların değilmiş!

Mahalle aralarında ev, apartman pencerelerini gözden geçirerek dola-şan gruplar arasına biz de karıştık. Bir arkadaş için kiralık ev arıyoruz. Levha yapıstırılmış, tozlu pencerelere sokuluyoruz, tedkik ediyoruz. «Kira-lık hane. Mahalle bekçisine sorunuz.» Başka bir yerde: «Kiralık kat. Büyü-kadada, (...) caddesinde, (...) numara-da bayan (...) ye müracaat etmelidir.» Çarpık duvarları yeni kireçlenmiş, ta-mirden çıkmış gerçevelerinde beyaz tahtalar sırtın küçücük bir evceğizin iki kat pencerelerini de levhalar asıl-muş. «Kiralık, sıhhi apartman. Her katta ayrı bir daire vardır. Büyükdere bay (D...) ye müracaat oluna.»

Sokak aralarında saatlerce dolaştıktan sonra, Adalara, Büyükdereye gitmeden sahiple görüşülecek bir yer bulduk. Kapıyı bir delikanlı açtı. Kollarını kapının iki tarafına gererek evi medhetmeye başladı:

— Her gün çöpü gelir. En şiddetli kış mevsimlerinde bile evimizden gü-neş eksik olmaz. Mutfakta fare yok-tur. Mahalle eğlencelidir. Bütün komşularda radyo vardır, gece sabahlara kadar çalarlar. İnsan uykusu arasında bile radyo dinliyerek eğlenir. İçeriye buyrunuz. Valide size evi gezdirsin de, pazarlık için ben babamı çağırayım.

Küf kokan bir avluva girdik. Yün-lü mantosuna sımsıkı sarınmış, başörtüsünü çenesinin ucundan iğnelemiş ihtiyar bir kadın önümüze düştü. Ka-ranlık avluda bir müddet ilerledik. Kadın, cebinden bir deste anahtar çıkardı, bir kapı açtı. Eşikten adımı-nı atar atmaz bir çığlık, ardından bir şangırtı koptu:

— Seni melûn oğlu melûn seni!.. Gene karşıma çıktın öyle mi?

Kadıncağız telaşlı telaşlı etrafa bak-ındıktan sonra ayağından kalın ök-çeli kundurasını çıkarıp olanca kuv-vetile karşıya fırlattı. Ayakkabı du-varda dayalı bir teneye leğene çarptı. Şangırtılar arasında kögeden fırlayan kedi kadar bir fare bacaklarımızın arasından zıplıyarak avluva kaçtı. Ka-dın izah etti:

— Melûn hayvan her zaman böyle karşıma çıkıp aklımı başımdan alı-yor. Ve lâkin zararlı bir hayvan de-ğildir. Yemekleri orta yere bıraksanız birine ilişmez. Zaten bu fare bizim de-gildir. Bitişik komşular yazlığa çıktı-lar da, evleri boş kalmışa fareler bizim tarafa hücum ettiler. Sonbaharda on-lar gelince fareler de kendi yerlerine giderler.

Kadıncağız mutfakın köşesindeki süprütü yığınca baktığını farke-dince hemen ona da cevabı yetiştirdi:

— Allah müstakını versin. Çöpü bizim oğlanla kavga etmiş te, artık buralara uğramıyor. Siz taşındıktan sonra yalvarır yakarırsanız gelir, çöp-leri alır.

Bastıkça her tahtasından başka bir ses çıkan çarpık merdivenlerden üst kata çıktık. Kadın gene izahata başladı:

— Evimiz kutu gibidir. Çok rahat edersiniz. Şu duvarların biraz ısılaklı-ğı benim romatizmalarına dokunu-yor amma, size zarar vermez. Hele şu odanın eğlencesine doyum olmaz. Kar-şık komşunun çalgısı eli kulağa atıp da mededlere başladı mı, ölüyü bile ayağa kaldırır.

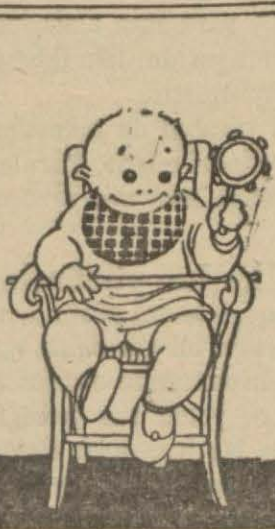
Kadının daha bir sürü izahatını dinledik, öğleden sonra tekrar gele-ceğimizi söyleyerek savuştuk.

Cemal Refik

Bay Amcaya göre...

— İktim ve inkişaf farkları düşü-nülerek evlenme yaşı on sekizden aşağıya indirilecektir bay Amca...

... Bu, nüfus artımı bakımından iyi bir fikir amma mektep çağı bakı-mından pek elverişli değil gibi görü-nüyor...

... Çünkü, yedi yaşında mektebe başlayabilen bir çocuğa, meselâ on beş yaşında evlenmek hakkı ver-ilir...

... Üniversiteden bir kaç çocuk babası olarak çıkacak demektir!...

B. A. — Bu bir şey değil, dede ol-maları bile muhtemel!...

— Neden?...

B. A. — Bakaloryalar da hesapta yar!...

Karışık bir cinayet davası Topkapı surları üzerinde ölü bulunan genci kim öldürdü?

Dün ağır ceza mahkemesinde karışık bir cinayet davasına başlanmıştır. Vaka şudur: Geçen sene haziranın yirminci günü Topkapı civarında oturan Mükerrrem, Basri ve Mehmed adlarında üç kişi Topkapı surlarının üzerine çıkarak rakı içerlerken Niyazi ve Hasan adlarında iki kişi daha gelmiş ve Mükerrremin daveti üzerine onlar da kendi şarab şişeleriyle sofraya oturmuşlardır.

Hep beraber içip sarhoş olduktan sonra Mükerrremle Niyazi ve Hasan arasında evvelce geçen bir kadın meselesi yeniden açılmış, ağız münakaşası büyüyerek kavga başlamış, yanlarındaki arkadaşları kaçmışlar, nihayet Mükerrrem bıçakla yaralanmıştır.

Zabita tarafından hastaneye kaldırılan Mükerrrem on gün kadar tedavi edildikten sonra iyileşip çıkmış ve verdiği ilk ifadeye Niyazi ve Hasanla kavga ettiğini ve Hasan tarafından vurulduğunu söylemiş, Niyazi yakalanmış, fakat Hasan bulunamamıştır. Aradan bir kaç gün geçtikten sonra Niyazinin yaralıları tekrar fenalaşmış, yeniden hastaneye yatırılmış ve bir müddet sonra da bu yaraların tesirile hastanede ölmüştür.

Bu defa iş cinayet mahiyetini aldığından Niyazi tevkif edilmiş, bir müddet sonra Hasan da yakalanarak tevkif edilmiştir.

Adam öldürmek suçundan dolayı mahkemeye verilen bu iki maznundan Niyazi ağır ceza mahkemesinde yapılan duruşmada suçu tamamen inkâr ederek:

— Mükerrremi vuran Hasandır. Aralarında evvelce geçen bir meseleden kavga ettiler. Hasan bıçakla Mükerrremin üzerine atıldı. Mükerrrem kaçmağa başladı. Hasan arkasından kovalarken kendisini yakalıyarak cinayete mâni olmak istedim. Fakat ben yetişinceye kadar Hasan bıçakla Mükerrremi vurup kaçtı.

Demiştir. Diğer maznun Hasan ise bu ifadeyi tamamen reddediyor ve:

— Niyazi yalan söylüyor. Mükerrremi vuran kendisidir. Sonra suçu benim üzerine yükletmeğe kalkıştı. Diyordu.

Şahid olarak dinlenen ve vaka tahkikatını yapan Karagümrük po-

lis merkezi komiser muavini B. Zeki şunları söyledi:

— Vakayı haber alınca karakoldan çıktık. Kale duvarları civarında kahveci İsmailin kahvesi önünde Mükerrremi yaralı olarak bulup karakola götürdük. Mükerrrem orada verdiği ifadeye kendisini Niyazinin vurduğunu söyledi. Niyaziye yakaladık. İnkâr etti. «Mükerrremi vuran Hasan'dır» dedi. Hasanı bulamadık. Mükerrrem on gün kadar sonra hastaneden çıkınca gene karakola geldi. Bu defa da kendisini Hasanın vurduğunu söyledi.

Niyazinin adamları tarafından Mükerrremin para ile ikna edilerek suçu Hasana yükletmek istediğini işittik. Bir müddet sonra da Hasanı yakaladık.

Vakayı müteakib polis tarafından tutulan ve komiser muavini Zekinin imzasını taşıyan zabıt varakası okundu. Bunda ise, Mükerrremin ilk ve son ifadelerinde kendisini Hasanın vurduğunu söylediği yazılıyordu. Bu na karşı komiser muavini Zeki, vakayı böyle hatırladığını söyledi.

Diğer şahid kahveci İsmail de vakadan bir gün sonra Mükerrremi, Hasan tarafından vurulduğunu işittiğini söyledi.

Bundan sonra Mükerrremi ölmeden evvel hazırlık tahkikatı esnasında verdiği ifade okundu. Bu ifadesinde vakayı şöyle anlatıyordu:

— Sultan mahallesi civarında kale üzerinde Mehmed ve Basri ile rakı içerken Niyazi ve Hasan geldiler. Onları da kendi soframıza çağırarak, içki esnasında bir aralık Hasanın Niyaziye göz işareti yaptığını gördüm. Fena halde sinirlendim. Bu işaretin ne demek olduğunu sonra Hasan bana küfür ederek bıçağını çekip üzerine hücum etti. Ben kaçmağa başladım. Kaçarken birden bire arkamdan bıçak saplandı. Olduğum yere düştüm. O sırada yanımda Niyaziyi gördüm. Beni kaldırmağa çalışıyordu. Hasan beni vurup kaçmıştı.

Niyazi bu ifadenin doğru olduğunu söyledi. Hasan bu sözleri tamamiyle reddetti ve:

— Hepsini bana iftira ediyorlar.

Dedi. Gelmiyen şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakıldı.

General Cedillo Amerikaya kaçabildi mi?

Henüz bu hususta malûmat alınamadı

San Antonio 30 (A.A.) (Amerika) — Asî Meksika generali Cedillonun birleşik devletlere kaçmağa muvafak olup olmadığı henüz belli değildir. Teksas'da oturan dostları generalin Elsolto'ya kaçtığı tarih olan 27 mayıstanberi kendisiyle doğrudan doğruya temas edememektedir.

Sümerbanka meccanen arazi verilecek

Ankara 30 (Telefonla) — Kurulmakta olan demir ve çelik fabrikalarına bazı muafiyetler verilmesi kararlaştırılmış ve bunun için bir kanun projesi hazırlanmıştır. Bu projeye göre memleketin her tarafında fabrikaların ihtiyacı için yapılacak bina, iskele, rıhtım vesaire gibi tesisat için devlete aid araziden lüzumu kadar bu fabrikaları kurmakta olan Sümerbanka meccanen verilecektir.

Bundan başka bu fabrikalar için hariçten getirilecek makine, mevaddi iptidaiye vesair malzeme de demiryolu nakliyatı hariç olmak üzere diğer devlet nakliye vasıtalarından yüzde 50 tenzilatla tâbi tutulacaktır.

Şuşniğ nerede?

Viyana 30 (A.A.) — Resmî mahfiller eski Avusturya Başvekili Şuşniğin âkibeti hakkında beyanatta bulunmak istemiyor. Bu sabahtanberi bir yük arabası Şuşniğin evinin önünde durmaktadır.

Sureti umumiyede iyi haber alan bir membadan öğrildiğine göre dolaşan bazı şayiaların hilâfına olarak Şuşniğ ne Daşan tahşit kampına ne de Leipzige gönderilmiştir.

Ankara Borsası

30 — Mayıs — 1938			
İstikrazlar (kapanış fiyatları)			
Türkbörce	birinci tertip (peşin)	19	
Ergani		95,25	
ÇEKLER (Kapanış fiyatları)			
Paris	28,625	Berlin	1,97,70
Nevyork	0,79,40	Varşova	4,21,34
Milano	15,10	Budapeşte	4,01,25
Brüksel	4,70,70	Bükreş	106,87
Atina	87,72	Belgrad	34,95,18
Cenevre	3,48,63	Yokohama	2,75,54
Sofya	65,008	Stokholm	3,11,32
Amsterdam	1,43,96	Londra	623
Prag	22,873	Moskova	23,77,75
Madrid	13,162		

30/5/938 Pazartesi günü
İstanbul Hâlinde toptan satılan yağ sebze ve meyva fiyatları:

Cins	Emsal	En	En
		asağı	yüksük
		Kr. S.	Kr. S.
Sakızkağı	Kilo	7 —	11 —
Yer fasulyesi	»	9 —	12 —
Çalı fasulyesi	»	9 —	13 —
Ayşekadın fasulyesi	»	10 —	12 —
Kır domatesi	»	65 —	70 —
Bakla	»	1 —	2 —
Araka	»	2 —	3 50
Bezelye	»	2 50	4 —
Semizotu	»	1 50	5 —
Ispanak	»	2 —	2 50
Taze yaprak	»	6 —	12 —
Enginar	Aded	2 —	6 —
Yeşil salata	100	» 40 —	50 —
Marul	»	1 —	2 —
Hiyar	»	1 50	4 —
Taze soğan	Demet	— 75	1 —
Taze sarmısak	»	— 50	1 —
Maydanoz	»	— 40	— 60
Dereotu	»	— 40	— 60
Nane	»	— 40	— 60
Turp	»	— 40	— 60
Kiraz	Kilo	14 —	20 —
Can eriği	»	8 —	12 —
Ereğli çileği	»	15 —	35 —
Yerli çilek	»	40 —	60 —
Ezenebi limon	100 adedi	150 —	220 —

Mesud bir nişanlanma

Tanınımış ailelerden bay Osman Resnenin kızı bayan İNCİ ile genç ve değerli mühendislerimizden bay CEMALİN nişanları 29/5/938 pazar günü Tokatlıyan salonlarında mümtaz davetliler huzur ile tesid edilmiştir.

Selâmi İzzet Sedes

Tiyatroya dair

Yeni çıktı — Fiati 50 kuruş

Remzi Kitapevi

ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYATROSU
Halk sanatkarı Naşid ve arkadaşları, büyük varyete numaraları
REYHANIN HİLESİ
Komedi 3 perde
Dans, solo, düet. Localar: 100, heryer: 20, paradi: 10.

Subaylar ne suretle ve ne kadar müddet zarfında terfi edecekler

Askerî hâkim ve muallim olmak üzere fakülteleri bitirenlerin terfileri

Ankara 30 (Telefonla) — 2962 numaralı kanunun, umum subayların ne suretle ve ne kadar müddet zarfında terfi edeceklerini gösteren birinci maddesini tadilen yeni bir lâyiha hazırlanmış ve Meclise verilmiştir.

Bu lâyihanın metnini aynen bildiriyorum: «Umum subayların terfide hak kazanmaları için her rütbede fiilen asgari bulunacakları müddet aşağıda gösterilmiştir. İşbu müddetler harpte baş komutanlığın göstereceği lüzum üzerine tenzil edilebilir. Harp takdiresiyle taltif edilenler ve 16 ncı maddedeki kademeleri alanlar dahi işbu müddetleri fiilen ikmal etmek mecburiyetindedir. Asteğmen 6 ay, teğmen 3 sene, yüzbaşı 6 sene, binbaşı 4 sene ve bundan yukarıda 3 er sene.

Üç senelik asgari terfi müddetini bitirdikten sonra albaylığa geçen tuğ komutanlığından yalnız iki seneye kadar olan müddeti tuğ generalliğine asgari müddetinden sayılır. Harp okulundan çıkan subaylara asteğmen rütbesi verilir. Bunlar 6 ay sonra gösterecekleri liyakate bir üstleri tarafından yapılacak teklif ile münhal aranmıyarak teğmenliğe nasbolunurlar.

Tıp fakültesi askerî kısmından çıkanlara teğmenlik verilir. Askerî tababet tabikat mekteb ve seriryatında 1 seneyi bitirdikten sonra ehliyetleri tasdik edilen tabib teğmenler üst teğmenliğe nasbedilerek orduya gönderilirler. Talimatı dairesinde 2 sene kıta ve hastanelerde staj gördükten sonra yüzbaşıya terfi ettirilirlir. Tabib teğmenlerden tabikat mektebinde muvaffakiyetle imtihan vermeyenler kıtalarda ve hastanelerde terfi liyakat

sicili alıncıya kadar üst teğmenlik rütbesine terfi ettirilmezler. Veteriner fakültesinden çıkan baytar ve üniversitenin muhtelif fakültelerinden çıkan kimyager, dişi ve eczacı talebeye mektepten çıktıkları zaman teğmenlik rütbesi verilir. Bunlardan baytarlar askerî baytar tabikat mektebinde, kimyagerler askerî kimyahane, dişi ve eczacılar da askerî tababet tabikat mektebinde 1 sene staja tabi tutulurlar. Baytarlar kıta veya bakteriyolojihane, kimyager kimya laboratuvarlarında, dişçiler hastanelerde ayrıca bir sene ve eczacılar ise hastanelerde 2 sene hizmet ettikten sonra sicillen ehliyet tasdik edilmek şartıyla üstteğmenliğe terfi ettirilirler.

Askerî hâkim ve muallim

Ankara 30 (Telefonla) — Askerî hâkim ve muallim olmak üzere fakültelerden neşet edenler ihtiyat subay mektebini muvaffakiyetle bitirdikten sonra ihtiyat asteğmenliğine terfi ettirilecekler ve yedinci sınıf murluğa nakledileceklerdir.

Bunların altıncı sınıfa terfileri de, fakültelerden subay olarak aynı tarihte neşet eden dört sene tahsile tâbi emsalleri ile birlikte icra edilecektir.

Bu hususta hazırlanarak Meclise verilen kanun lâyihasına eklenen muvakkat bir maddeye göre de, bu kanunun neşrinde evvel mevzuat talebe olarak ordu nam ve hesabına fakültelerde yetiştirilmiş askerî hâkim ve muallimler de yukarıdaki esaslara göre terfi ettirileceklerdir.

Kadın yüzünden üç kişi yaralandı

İki rakip birbirini yaraladı, bir üçüncü de hesap sorarken yaralandı

Kadıköy zabıtası, evvelki gece karışık bir yaralama vakası tahkikatına el koymuştur. Hâdisenin tafsilâtı şöyledir:

Gece geç vakit Kurbağalıdere noktasında beklemekte olan polis memurunun yanına göğsünü tutarak koşa koşa biri gelmiştir. Polis, bu adama ne olduğunu sormuş, gelen adam isminin Ahmed olduğunu, bir adamın kendisini göğsünden bıçakla yaralıyarak kaçtığını söylemiştir.

Polis, yaralıyı tedavi altına alırmaya teşebbüs ettiği sırada yan yollardan birinden gene göğsünü tuta tuta bir adam daha gelmiş, soluk soluğa nokta memuruna derdini anlatmaya koyulmuştur.

Bu adam da, isminin İbrahim olduğunu, kendisinin Ahmed tarafından yaralandığını söylemiştir.

İki yaralı polis önünde bu şekilde karşılaşınca; nihayet işin aslını beraberce anlatmağa mecbur olmuşlardır. Fikirtepesi ismi verilen mesirede ayrı ayrı oturdukları sırada bir kadın meselesinden birbirleriyle kavga ettiklerini ve neticede karşılıklı birbirlerini yaraladıklarını söylemişlerdir. Polis, yaralama âleti olan bıçakları sormuşsa da, her ikisi de atıklarını söylemiştir.

Polis, iki yaralıyı da tedavileri için hastaneye göndermiştir. Yaraları iyileştikten sonra adliyece verileceklerdir.

Bu da kadın yüzünden..

Evvelki akşam kadın yüzünden Şehreminde de ağır bir yaralama vakası olmuştur. Şehreminde oturan Şükrü isminde biri, yolda ras geldiği Saadet isminde bir kıza bazı sözler söylemiştir. Saadet bu sözlerle mukabele etmemiş, yalnız akrabasından Yakub isminde birine meseleyi anlatmıştır. Yakub, bunun üzerine Şükrüyü aramış bulmuş ve Saadete söylediği sözlerin hesabını istemiştir.

Şükrü:

— İki dakika müsaade et, bir işim var, göreyim geleyim, seninle konuşacağım! demiş ve Yakubun yanından ayrılmıştır.

Yakub beklemiş ve Şükrü de bir kaç dakika sonra eli cebinde olarak dönmüştür. Şükrü:

— Şimdi söyle bakalım, ne istiyorsun?.. demiş, Yakub da Saadete niçin sataştığını tekrar sorması üzerine cebinden büyük bir berber usturası çıkararak Yakubun üzerine atılmış ve usturayı vücudünün muhtelif yerlerine rastgele sallamıştır.

Bu suretle Yakub tehlikeli şekilde yaralanmış, hâdiseden haberdar olan zabıta memurları yetişerek Şükrüyü yakalamışlar, Yakubu da Gureba hastanesine yatırmışlardır.

Şükrü, sorguya çekilince, cinayeti itiraf etmiş, usturayı da, Feyzi isminde bir berberden aldığını ilâve etmiştir. Bunun üzerine Feyzi de yakalanmıştır. Her ikisi hakkında icab eden kanunî takibat yapılmaktadır.

biraz

Balkanlar arası otomobil rallisi

Yunan turing klübünün tertip ettiği Balkanlar arası otomobil rallisine Türkiye, Yugoslavya, Romanya ve Arnavutluk turing klüpleri de iştirak etmeğe karar vermişlerdir.

İstanbuldan iştirak edecek turistler 2 haziran perşembe günü akşamı Edirne istikametinde buradan hareket edeceklerdir.

Bir otobüs bir arabaya çarptı, arabada bulunan kadın yaralandı

Şoför Kâzımın idaresindeki otobüs Sarıyer çarşısından geçerken Osman isminde birinin 656 numaralı binek arabasına çarpmış, hasıl olan sadmeden arabada bulunan 50 yaşlarında Ayşe dizinden yaralanmıştır.

Eleman tedariki için kolaylık

Ziraat Vekâleti memurlarının maaşları hakkında bir lâyiha hazırlandı

Ankara 30 (Telefonla) — Memurin ve barem kanunları devlet hizmetine gireceklerin ne gibi şartları haiz olacakları ve kendilerine verilecek maaş dereceleri hakkında esas hükümleri ihtiva etmektedir. Halbuki geçen sene kabul edilen Ziraat Vekâleti ve orman umum müdürlüğü teşkilât kanunları bu esaslar dahilinde meslek tahsili mecburiyeti gibi bazı hükümler ihtiva etmekte idiler. Bu ise adı geçen idarelere eleman tedarikini müşkilleştirmekte ve bazı memuriyetlerin uzun müddet açık bırakılmasını mucib olmaktadır.

Bu müşkülleri önlemek üzere Ziraat Vekâleti müsteşarı, teftiş heyeti reisi, baş müfettişi, umum müdürleri pamuk işleri neşriyat ve evrak müdürleri, hukuk müşaviri, mücadele istasyonları müdür ve memurları, bağ ve bahçe ziraat enstitüsü istasyon ve laboratuvarları, tohum yetiştirme balçeleri ve fidanlık müdür ve memurlarile orman umum müdürlüğünde umum müdür, umum müdür muavini fen heyeti reis ve âzaları, birinci sınıf orman baş müfettişlerle merkez şube müdürlerinin barem kanununda gösterilen müddet vasıfları aranmaksızın tayinleri ve kendilerine tayin edildikleri vazifelerin kadro maaşlarındaki farkının bir hakkı mükteseb teşkil etmemek üzere ücret olarak verilmesi kararlaştırılmış ve buna aid bir kanun lâyihası hazırlanarak Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

Teruel cephesinde şiddetli muharebeler

Frankocular süratle ilerlediklerini bildiriyorlar, Hükûmetçiler Pirene cephesinde taarruz ediyorlar

Saragos 30 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor: Teruel'den Akdenize kadar uzanan cephede frankistler süratle ilerlemektedirler. Maruz kaldıkları mukavemet zayıftır. Frankistler dün Vertis, Santa Barba, Carramaşo, Espinar, Sierra Peregale ve Cabra de Mora kasabalarını zaptetmişlerdir. Şimdi cenuba doğru ilerlemeğe devam etmektedirler.

Villa Franca'dan hareket eden diğer bir Frankist yürüyüş kolu Culla istikametinde şarka doğru ilerlemektedir.

Hükûmetçilerin taarruzu

Barselon 30 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Pirene cephesinde cumhuriyetçilerin kumandanı mukavemet mevzilerini islah etmek ve yeni gelen kitaları tecrübe için ateşe sokmak istemiştir. Alınan neticeler memnuniyete şayandır.

200 kilometrelik bir cephede cumhuriyetçiler muhtelif noktalarda mevzilerini silâh ve Seros, Balâguer, Tremp gibi mühim mevziler civarında düşmanın husule getirdiği çıkıntılarını işgal etmişlerdir. Pazar günü muharebelerin şiddeti zayıf olmuş ve bütün hafta durmadan ateş eden toplar daha seyrek ateş etmeğe başlamıştır. Cephede sükûnet tedricen avdet etmektedir.

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Zehirsiz hava gazı

Medeni hayatın başlıca istirahat ve konforunu temin eden hava gazı aynı zamanda zehirli bir maddeyi ihtiva etmesinden dolayı çok tehlikeli ve zararlı bir şeydir. İhmal ve gaflet ile hava gazı musluğu açık kalması yüzünden zehirlenen adamlar pek çoktur.

Hava gazı o kadar zehirlidir ki, İngilterede hava müdafaası ve zehirli gazdan korunmak için icad edilen ve halka dağıtılan muhtelif maskelerden hiç birinin hava gazının zehirine karşı insanı muhafaza etmediği sabit olmuştur. Hükümetin tevzi ettiği bu gibi maskeleri hava gazına karşı kullanılarak hastalanan ve zehirlenen adamlar çoğaldığından nihayet İngiltere hükümeti zehirli gaz maskelerinin hava gazının zehirine karşı asla korumadığını ilân ederek halka ihtarında bulunmak mecburiyetinde kalmıştır.

Lâkin ilim ve fen şimdi, hava gazını zehirinden tasfiye edecek çareyi de bulmuştur. Almanyada Nordhausen'de seksen senedenberi faaliyette

bulunan hava gazı fabrikası lâboratuvarında birkaç senedenberi yapılan tecrübeler neticesi olarak hava gazını zehirinden ayırmak mümkün olduğu sabit olmuştur.

İlk defa beş sene evvel gene Almanyada Hameln'deki gazhane lâboratuvarında hav gazının zehirini giderecek tecrübeler başlamıştı. Fakat burası muvaffak olmamıştır.

Evvelki fabrika lâboratuvarında alınan neticeler katli olduğundan Almanyanın en büyük hava gazı sebekelerinden birinin sahibi bulunan Dessauer Konşeru müşterilerine zehirsiz hava gazı tevzi için pratik tedabir almağa karar vermiştir. Nordhausen fabrikası bu tröste aittir.

Hava gazının zehirini temizlik patentesini bu tröst aldığından diğer müesseseler bir bedel mukabilinde bundan istifade edebileceklerdir. Yakında bütün Almanyada zehirsiz hava gazı tevzi edilecektir. Bu suretle hava gazı aynı zamanda zehirlenme tehlikesinden âri olarak en mükemmel bir konfor vasıtası olacaktır.

Yeni bir altın madeni

Amerikada, Edmonton civarında yeni bir altın madeni keşfedildi. Bugün Avusturalyadan, Cenubi Afrika'dan, İngiliz Günanından altın arayıcıları Edmontona akın ediyor.

Bu akının dikkate değer tarafı, gökyüzünden akın edilmesidir.

Altın madeninın merkezi büyük esirler gölü civarındadır. Bu sahaya Edmontondan ancak 50 günde gidilebilir, bu da havaların iyi olması şartıdır. Bunun için de Edmontondan haziran başlangıcında yola çıkmak lâzımdır.

Bugünkü altın arayıcıları bu güçlüğü yendiler. Tayyarelerle gidiyorlar. Tayyare, 50 günlük yolu 2 günde alıyor.

Altın aramak için kullanılan makineleri de tayyarelerle naklediyorlar.

Edmonton civarındaki bu Yelloknif

altın madenlerini işletmek çok mühim ve çok güç bir iş. Bu işi başarabilmek için milyonlar sarfı lâzımgeliyor. Bunu da ancak şirketler yapabilir. Bunun için oralar gidenler altın bulunan sahaların haritasını çıkarıyorlar, inhisarını aldıktan sonra haklarını yüksek para mukabilinde şirketlere satıyorlar.

Rian kardeşler buldukları madenin işletme hakkını 20 milyona sattılar. Başka biri bir milyona sattı.

Bu işten on para kazanamayan, ilk defa bu madeni keşfeden Gus Niandır. Bundan iki sene evvel Yelloknifde araştırma yapıp altın dolu sahayı meydana çıkaran bu zat sevincinden keşfini söyledi, bunu duyan açık gözler de ondan evvel şirketlerle mukavele yapıp madenlerin istihsal hakkını sattılar.

Biçare Gus Nian bugün timarhane dedir.

Lavrensin evi müze oluyor

Sağlığında adı bir efsane kahramanının adı gibi dillerde dolaşı.

İngilterenin en meşhur gizli teşkilâtçısı, ömrünün son demlerinde, Londrada mütevazı bir evde oturdu ve bir motosiklet kazasında öldü.

Bu ev haftada üç gün halka teşhir edilecek.

Ev üç odalıdır. Bahçesi çiçekli ve meyva ağaçlıdır.

Yatak odasında yalnız bir divan vardır: Uyumak için. Bir masa var-

dır: Çalışmak için. Bir koltuk vardır: Oturup düşünmek için.

Odaların birinin duvarları kitapla örtülüdür. Bir de gramofon vardır. 800 plâgün hiç biri modern musiki değildir, Wagner, Bethofen, Mozart, Schuberttir.

Kolonel Lâvrans geceleri, dostu ve kâtipi Pat Konovlesle oturup gramofon çalarmış...

Müzenin müdürlüğüne Pat Konivles tayin edilecek.

Afyon çekenler

Şangayda binlerce Çinli var. Bu Çinliler Japonlardan kaçıp büyük şehre iltica edenlerdir. Bu mültecilerin ekserisi afyok çeker. 1938 senesinin ilk dört ayı zarfında Şanghaya kaçak olarak 4 yüz bin liralık afyon sokulduğu tesbit edilmiştir...

Kaçığın önüne geçildikçe, afyonun satış fiati artmaktadır.

Sofra başında konuşma

Yemeğe oturduklarından biraz sonra çocuk, radyoda çalınan parçalar hakkında düşündüklerini söylemek isterdi. Babası sözünü kesti:

— Sofra başında konuşma, sus küçüğün, söz büyüğündür.

Annesi itiraz etti:

— Hayır, su küçüğün

— Yanlışsız o Aslı sus'dur. Sus küçüğün söz büyüğü... Çocuklar ancak sorulana cevap verirler. Konuşmak büyüklerin hakkıdır.

Anne omuz silkti:

— Ben dikkat ediyorum, büyükle-
rin söylediği sözler incir çekirdeği
doldurmuyor. Halbuki çocuklar ne gül-
zel, ne akıllıca, ne yeni şeyler söylü-
yorlar. Bizim göremediklerimizi görü-

yorlar.

— Ya!.. Öyle mi?.. Bundan sonra
çocuk bizimle beraber yemek yeme-
sin.. artık bu çocuğu sıkı bir disiplin
altına almak gerek... Çocuğun terbi-
yesini bozmayınız.

— Rica ederim çocuğu serseme
döndürmeyiniz!.. Bu çocuk bugün 12
yaşında, 50 sene sonra 62 yaşında gel-
diği zaman, yani 2000 senesinde bel-
ki de Stratosferobüslerle yıldızlara se-
yahat edilecek... Çocuğumuz Gökyüzü
âlemlerinde dolaşacak, halbuki sen,
kendî eski fikirlerine bağlanıp kalsın
istiyorsun!..

Babası sesini çıkarmadı, çocuk rad-
yoda çalınan parçalar hakkında fik-
rini söyledi.

Hiç kimsenin ehemmiyet vermediği işlerle hayatlarını kazanan becerikli insanlar

Çoğumuz; umu-
miyetle herkes ta-
rafından bilinen,
tecrübe edilmiş,
hattâ esaslı bir
meslek haline gel-
miş kazanç yol-
larından birini in-
tihab ederek bu sahada muvaffak
olmayı düşünürüz. Fakat bazı açık-
göz insanların bir iş bile addedilmi-
yen, meçhul, menfaat temin edeceğin-
i' asla tahmin etmediğimiz bir sa-
hada çalışarak hayret edilecek dere-
cede para kazandıkları görülmek-
tedir.

Geçenlerde bizim gazetede çıkan
küçük bir havadis okuduğum za-
man şaşırđım: Belediye şimdiye ka-
dar şehrin çöpleri içindeki paçavra-
ları 10,000 liraya ihale ediyormuş.
Fakat son zamanlarda bunları al-
mak isteyenlerin çoğaldığını ve fazla
teklifler yapıldığını görerek bundan
sonra çöpleri 25,000 liraya ihale et-
meğe karar vermiş.

Düşünün, siz dolmuş bir çöp te-
nekesinin evinizde bir gün kalması-
na tahammül edemezken bir adam
çıkyor, bütün şehrin çöplerini, hem
de 25,000 lira gibi mühim bir servet
mukabilinde, satın alıyor. Bu işe
25,000 lira yatırdığına göre kazancın-
nın derecesi de kolaylıkla tahmin edi-
lebilir. Hiç kimsenin aklına gelmi-
yen böyle kazançlı bir işi keşfetmek
zekâsına sahip bu mutebre iş ada-
mını alkışlamak mümkün müdür?

Gene bir müddet evvel bir münâ-
sebetle gördüğüm bir ev yıkıcısı
boş bulunup mesleğinin sırrını bana
tevdî etmek tedbirsizliğinde bulun-
duğu zaman da aynı hayret dakika-
larını geçirmiştım.

Bir yıkıcı nedir? Oturulmasına im-
mân kalmamış, müşteri çıkmıyan
harab binaları ufak bir meblâğ mu-
kabilinde satın alarak ortadan kal-
dıran adam değil mi? Evinizin dö-
küntülerini parça parça satacak ta
bir şeyler kazanacak diye düşünür,
belki de acırsınız.

Fakat size haber vereyim ki yıkı-
cılık en parlak, en fazla kâr getiren
işlerden biridir. Çünkü harab evi-
nizi sizden, meselâ 3,000 liraya sa-
tın alan yıkıcı evinizden çıkan de-

**İstanbulun çöplerini 25 bin liraya satın alan adam -
Bir yıkıcının kazancı nedir? - Londranın fare
tepeleyicisi - Hava cereyanları nazırı ne iş yapar? -
Sinemanın doğurduğu meçhul iş sahaları**

mirleri piyasada demir fiatleri yük-
sek olduğu için 1,500 liraya, kiremid-
lerini 1,000 liraya, sağlam tuğlaları-
nı 500 liraya satarak verdiği parayı
çıkartır ve ondan sonra tahta döşe-
meleri kullanılmış kereste fiati üze-
rinden, ecdadınızın özene bezene te-
darık ettiği büyük, yekpare sütun
ve mermerlerin tanesini 30, 40 liradan,
paravanları, kapıları, pencereleri, na-
dide tavanları yeni oldukları zama-
na aid fiatlerden ufak bir farkla el-
den çıkararak kısa zamanda üç, dört
bin lira da kâr temin eder.

Yıkıcılık ta çöplerin içinden pa-
çavraları toplamak gibi kazançlı, fa-
kat meçhul işlerden biridir.

Lâkin böyl açıkğöz insanlar yal-
nız bizde mi var? Hayır, muhtelif mem-
leketlerde kendilerine böyle orijinal
bir meslek icad edip rahatça, hiç bir
rekabet enidşesi çekmeksizin para
kazan an insanlara tesadüf edilmek-
tedir.

Londra şehrinde bulunan: «Fare
tepeleyicisi» bunlardan biridir. İngil-
terede en yüksek maaş alan me-
murlar sınıfına dahil bulunan bu zat
kralın oturduğu Buckingham sarayın-
da, İngiltere bankası ve Başvekâlet
arşiv dairesinde mütemadiyen dola-
şıp mevcut fareleri tepelemek ve
üremelerine mâni olmak vazifesile
mükelleftir. Vazifesini büyük bir
ciddiyetle yapan ve hiç kimsenin mü-
saadesiz giremeyeceği bu mühim bl-
nalara serbesçe girip istediği zaman
araştırmalar yapmak salâhiyetini
haiz olan bu adam daima frak ve
silindir şapka ile dolaşan kibar bir
zattır.

Gene İngilterede kral sarayında
hava cereyanlarından fena halde kor-
kan yedinci Edvardın tayin ettiği
ve: «Hava cereyanları nazırı» ismi
altında çalışan bir adam vardı. Va-
zifesi saray dahilindeki kapı ve pen-
cereleri tehlikeli hava cereyanları hu-
sule gelmeyecek şekilde tanzim et-
mekten ibaretti. Vazifesine yakın za-

manlara kadar de-
vam eden bu zat
ta hayli para alan-
lar arasında idi.

Berlinde bir ka-
dın seyahate çı-
kan, yahut sayfi-
yeye gidenlerin be-

raberlerinde götürmeyecekleri kedi,
köpek, kanarya, papağan gibi hay-
vanlarını sahibleri seyahatten dö-
nünceye kadar bir ücret mukabilin-
de bakar. Bu kadın kendi icad ettiği
bu işe başladıktan kısa bir zaman
sonra büyük bir müessese sahibi ol-
muştur; müreffeh bir hayat sürmek-
tedir.

Gene Berlinde âni olarak bozulup
yolda kalan otomobilleri tamir için
uzun caddelerde bir aşağı, bir yukarı
dolaşan seyyar tamirciler, geceden
kalıp sabahleyin sokaklara dökülen
sefih ve ayaşlara yutturmak üzere
ellerinde karışık şampanya, bayat
istiridye, kart tavuk dolaştıran sey-
yar açıkğözler vardır ki bunların da
kazançları yolundadır.

Sinemanın icadı da bir çok meç-
hul işlerin meydana çıkmasına se-
bebe olmuştur. Hollivudda açıkğöz
bir adam sinema artistlerinin rol icabı
giymek mecburiyetinde kaldıkları
dilenci, amele ve şerşerilere aid elbi-
seleri artistler giymeden evvel yıka-
yıp temizlemek suretile hayatını ka-
zanır ve bu işten küçük yıldızlar ka-
dar para çıkarmaktadır.

Gene Hollivudda Vitfield isminde
bir kadın filimlerdeki aile sahnele-
rinde yıldızların ellerine verilerek
üzere muhtelif renk ve biçimlerde ta-
mamlanmamış örme ceketler yap-
maktadır. Bunları yarıya kadar ör-
dükten sonra üzerinde iğneleri oldu-
ğu halde stüdyolara satar. Meselâ
sahnedeki Greta Garbonun elinde ör-
düğünü gördüğünüz ceket bayan
Vitfield'in eseridir. Greta Garbo bel-
ki örmesini bile bilmez. Fakat kadın-
cığaz bu suretle hayatını mükem-
melen kazanıyor.

İşte bütün bu insanlar hadiseler-
den istifade etmesini bilen ve açıkğöz-
lükleri sayesinde müşkülât çekme-
den rahat rahat yaşamının sırrına
ermiş şahsiyetlerdir.

Şevket Rado

Bin evlik şehir

Plânını B. Prost'un yapması istendi

Karabükte kurulan demir ve çelik sa-
nayii münasebetile Sümer bank, bu
fabrikalarda çalışacak amele ve me-
murlar için bin evlek modern teslâtı
ihtiva eden küçük bir şehir inşa etme-
ğe karar vermiştir. Sümer bank İstan-
bul Belediyesi'ne müracaat etmiş, şe-
hircilik mütehassısı B. Prost'un bu kü-
çük şehrin plânını yapmasını istemiş-
tir.

B. Prost henüz bu müracaata cevap
vermemiştir. Bursanın imar plânının
da B. Prost tarafından yapılacağını
yazmıştı. Şehircilik mütehassısınan,
İstanbul plânından başka yurdun di-
ğer köşeleri için de istifade edilmesi
muhtemeldir.

**Adliye Tebligat Müdürü
Vekâlet emrine alındı**

İstanbul adliyesi tebligat müdürü
Mustafa Ersezen Vekâlet emrine alın-
mıştır.

BERLITZ

373 İstiklâl caddesi

Akşam Lisan kurları

Fransızca - İngilizce vs.

Haftada 3 ders
Ayda 4 liradır.

İKTİSADİ MESELELER

Dört aylık ithalât ve ihracat

Başvekâlet istatistik umum mü-
dürlüğü tarafından nesredilen ista-
tistiklere göre, bu senenin dört aylık
ihracatı 9 milyon 408 bin liradır. 937
senesinde 7 milyon 856 bin lira, 936
senesinde ise 7 milyon liradan daha
azdı.

Görülüyor ki, üç senenin ilk dört
ayındaki istatistiklerde, dış ticaretin-
miz artmaktadır. Halbuki senenin
ilk dört ayı, ihracat mevsiminin geç-
tiği aylardır. Kısır denilecek bu ay-
larda, dış ticaretimizdeki bu inkişaf,
iktisadî kalkınmamıza büyük bir
delil teşkil eder.

Geçenlerde, aynı senelerin dört ay-
lık istatistiklerini mukayese ettiğim-
iz zaman, nisan ayındaki ithalâtın
fazlalığından bahsetmiştik. Bu faz-
lalık yünli kumaş ithalâtından ileri
geliyordu. 937 senesinin ilk dört
ayında yünli kumaş ithalâta 314 bin
lira kadar tutuyordu. Halbuki bu se-
nenin ilk dört ayında 2 milyon küsur
lirayı bulmuştur.

İthalâtın bu artışına mukabil, ih-
racat gene diğer senelere nisbetle
fazladır. Yukarıda yazdığımız gibi,
bu senenin ilk dört ayındaki ihraca-
tımız 9 milyon liraydı. Geçen sene ise
7 milyon lira kadar tutmaktaydı.
Arada 2 milyon küsur fark vardır.

İthalâtın artışındaki fark yünli
kumaş ithalâtiydi. İhracattaki artış,
arttıran en büyük sebebe de, tütün sa-

tılarıdır. Bu senenin ilk dört ayın-
da satığımız tütünün mikdarı 9
milyon 848 bin liradır. Halbuki 937
senesinin ilk dört ayında dışarıya sa-
tılan tütünlerin mikdarı ise 3 milyon
482 bin lira kadar tutmaktaydı.

Demek oluyor ki, fazla kumaş it-
halâtına mukabil, fazla mikdarda
tütün sattık ve bu suretile tütün ti-
caretinin bu sene iyi bir devre ge-
çirdiğini öğrenmiş oluyoruz. Bilhas-
sa son günlerde tütün ticareti daha
hararetli bir devreye girmiştir.

Polonya, Çekoslovakya rejileri muh-
telif muntakalarda mübayaata de-
vam etmektedirler. Diğer taraftan
Amerikan kumpanyaları, Samsun,
Bafra, Çarşamba gibi yerlerde en iyi
cins tütünleri satın almışlardır. Mi-
sır firmaları namuna bir Türk firma-
sı Trabzon, Artvin tütünlerinden al-
maktadır. Fakat tütünlerin ekserisi
işlenerek ihraç edilmektedir. Tütün
işçiliğinin inkişafı için, tütünlerin iş-
lenerek ihracını temin edecek ted-
birler almamız.

H. A.

Satılık köşk

Yeşilköyde ağaçlı, çiçek bah-
çeli, havuzları, elektrikli motörlü
kuyusu mevcut konforlu büyük
bir köşk satılıktır. İstasyon civa-
rında Cami sokağında 29 No. ya
müracaat edilmesel. Telefon: 18..4

EV KADIN MODA

Çileğin faydası

Çilek bir çok hastalıklar için ilâç gibidir

Güzel biçimli, rengi, kokusu ve lezzeti ile çilek daima meyvalar arasında müstesna bir mevki işgal etmiştir. Meyvaların en kıbarı olarak tanıyan çilek kırk bin derde deva bir ilâçtır. İçerisinde bulunan asit sitrik ve asit salisilik mafsalları, gut hastalığına karşı çok faydalıdır.

Çilekteki şeker bevüloz cinsinden olduğu için şeker hastalarına da dokunmaz.

Çilekte en mebzul olan kalevi maddelerdir. Bir kilo çilek dokuz gram bikarbonat dö sütun tesirini gösterir. Bunun için meşhur doktor Gubber safra ve idrar yollarında kum hastalığına, mesane hastalıklarına, karaciğer rahatsızlıklarına günde üç yüzden beş yüz grama kadar çilek yemeği tavsiye etmiştir. Doktorun tavsiyesini yerine getiren hayli hastalar vardır.

Bunlardan başka çilek cilt için de çok tesirli bir ilâçtır. Ezilen pomat halinde çilek yüze sürülür ve bir kaç saat bırakılırsa çiller zail olur, yüz pembe beyaz olur.

İmparator Neronun karısı Papp ve güzellikleri şöhrat bulan madam Tallien ile Ninon de Lenclos kilolarla çileği ezdirir içerisine girerek banyo ederlermiş. Bu sayede ciltleri atlas gibi yumuşak ve düzgün olur, rengi açılır berraklaşmıştır.

Çilek mevsimi geçtikten sonra güzel kokusunu regel olarak kışın tekrar bulmak büyük bir keyiftir. Ağdalı şurubu içinde tane tane ve diri diri duran çilek regelini en iyi şu suretle hazırlamak mümkündür:

Satın alınan çileklerin taze olmasına dikkat etmeli. Taze meyvedan yapılan regel fazla dayanır ve daha güzel olur. Bayat meyva regeli ezilir ve ne kadar iyi kaynatılsa bozulmak ekşimek ihtimali vardır.

Satın alınan çileklerin irilerini ayırmalı. Bir makasla saplarını ve küçük yeşil yapraklarını kesmeli sonra tartmalı. Bir kilo çilek için iki kilo şeker almalı. Derin bir kap içerisine bir kilo şeker koymalı, üzerine ayıklanmış çilekleri yerleştirmeli, düz silme olarak bir çorba kaşığı (creme de tartre) krem tartarı her tarafına serpmeli, diğer kilo şekerle üzerini örtmeli.

Gece yapılan bu hazırlık sabaha kadar böylece kalmalı. Sabah ateşe koyup kaynatmalı. Kıvamı gelince ateşten indirmelidir.

Cepli elbise, manto ve tayör

Bu yaz cepli elbise, manto tayör modası çok taammüm etmiştir. Bunların göze hoş görünmesi için değişik şekillerde olmasına dikkat ediliyor. Bir kaç model dercediyoruz:

1 — Mavi kumaştan spor biçimli manto. Aynı kumaşın lacivert renginden yapılan ceplerin bir köşesi

gene cep üzerine devriliyor. Düğmeler laciverttir.

2 — Emprime bir elbise üzerine çiçeklerin renginde ipekliden, çiçek şeklinde iki cep yapılmıştır.

3 — Omuzdan eteğin aşağısına kadar inen piller beyaz kordone ile iki yandan dikilmiş ve bluz ile etekte cep yerli yapılmıştır.

4 — Elbisenin kemerinin uçlarına cep yapılmıştır.

5 — Kolsuz bolero. Ötünde hilâl şeklinde iki cebi var.

6 — Çizgili kumaştan manto. Ceperleri dört parçadan yapılmıştır.

7 — Açık renk fanileden tayör. Enli reverinde birer cep vardır.

Mayonezler

Yazın en fazla sevilen soğuk yemeklerdir. Bilhassa soğuk etlerle, tavukla, balıkla, katı yumurta ve salatalarla yenilen mayonez en başta gelir. Bu yemeklerin her biri ile ayrı renkte ve lezzette mayonez hazırlamak kabilidir.

Mayonez yapmak için bir taze yumurtanın yalnız sarısı üzerine bir tatlı kaşığı kaynar sirke, tuz ve biber atıldıktan sonra hep aynı tarafa ezmelidir. Ezmekte devam ederek damla damla zeytinyağını ilâve etmeli. Bir yumurtaya bir çay fincanı zeytinyağı kâfidir. Nihayet bir az daha sirke veya limon suyu ilâve ederek arzu edilen ekşilik elde edilir.

Bu mayoneze bir katı yumurtanın yalnız sarısı ile yarım kahve kaşığı safran ilâve edilirse soğuk etler ve patates salatası ile yenilecek altın rengi mayonez olur.

Aynı mayoneze bir kaşık taze domates ezmesi karıştırılırsa pembe renkte ve katı yumurta ile pek iyi yenilen bir mayonez vücade gelir.

Küçük parçalarla kesilmiş siyah zeytinleri mayoneze karıştırılırsa soğuk tavuk, ve salatalarla yenilen siyah benekli bir mayonez yapılır.

Hıyar turşusu ve yeşil zeytin parçaları karıştırılan mayonez haşlama balıkla pek iyi yenilir.

Sıkan ayakkabıyı kolay genişletmek usulü

Yazın ayaklar biraz şişer. Ayakkabılar rahatsız eder, sıkar. Buna mâni olmak için kâğıttan bir yumak yapmalı ve suya batırdıktan sonra iki el arasında sıkmalı.

Kâğıttan yumak rutubetli olmalıdır. Bu yumağı sıkan ayakkabı içerisine yerleştirmeli. Bir saat kaldıktan sonra yumağı çıkarmalı, ayakkabıların genişlediği, ayakların rahat ettiği hayretle görülür.

Sofra örtüsündeki sirke veya şarap lekeleri

Sofra örtüsüne dökülen sirke yahut kırmızı şarap lekesini çıkartmak için lekeyi kaynar süt içerisine batırma- lı. Leke derhal çıkar. Ilık su ile çalkama- lı asmalı, daha tamamlı kuruma- dan ütöllemeli.

Moda haberleri

Beyaz, mavi, pembe, yeşil mantoları siyah yahut beyaz elbiselerle giymek modadır.

İki renk muslinden, kadife- den, veya ipekliden yapılmış geniş ve uzun kemerler rağbettedir. Kemerle eş eşarp kullanılmaktadır.

Renkli billürden çiçeklerle ya- pılan kolye ve bilezikler çok kulla- nılacaktır.

Fular, ve sürahtan elbiseler modadır.

İnce nansuk veya organdi- den yapılan jile ve yakalar el işi ile işlenmiştir.

Kenarlı küçük şapkalarla çe- ne altından geçerek arkada şap- ka üzerinde bağlanan vualetler kullanılmaktadır. 25-30 sene evvel bu şekilde vualet kullanılırdı.

Renkli tireden örülen bluz- lar çok giyiliyor.

Plajlarda dudak kırmızı ile el ve ayak tırnaklarının cilası aynı renkte olmalıdır.

MUŞKULLERE CEVAP

Bayat yağlar nasıl temizlenir?

Emlâk caddesi Güney ap. No. 5: Bo- zulmuş yağları temizlemenin usulünü so- ruyorsunuz. Yağlardan hangi yağ oldu- ğunu yazmadığınız için her iki yağın da temizlenmesini tarif ediyoruz:

Zeytinyağı: Bayatlıktan bozulan ve fe- na kokan zeytinyağıları temizlemek için beher litre zeytinyağı için 120 gram kö- mürlü almalı. Bu kömürü hafifçe döğmeli ve yağa karıştırmalı.

Bir kaç saat böylece bırakmalı. Yalnız arasına şiseyi çalkalamalı. Sonra filtre etmek için bir huni içine temiz pamuk koyarak yağı süzmeli.

Tereyağı: Eğer tereyağında bayat ko- kusu varsa ve rengi de sararmış ise iki bardak su içine iki çorba kaşığı bikarbo- nat dö sud karıştırıp ezmelidir. Bu su için- de tereyağını iki buğuk saat bırakmalı Sonra çeşme altında temiz su ile yıka- yınca tereyağı taze gibi olur.

Tavada yanan yağlar: Tava içinde kul- lanılan yağlar iş bittikten sonra siyahla- nır ve dibi tortulu kalır. Bu yağı (sa- deyağ olsun, zeytinyağ olsun) temizlemek için yağı temiz su ile bir tencerede fıkır fıkır kaynatmalı. Ateşten indirip soğu- mağa bırakmalı. Tortusu dibine iner, tem- izlenmiş yağ suyun üzerinde kalır. Ka- şıkla toplamalı ve temiz olarak sakla- malı.

Gözlerin parlak ve canlı olması için

Gözlerin parlak ve canlı olması için içerlerine birer damla limon veya por- takal suyu damlatmak kâfidir.

MAZİNİN YÜKÜ ALTINDA...

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ-Nû)

Tefrika No. 25

Atif bey, kendisine uzun uzun iza- hat verdi: Böyle emin, namuslu bir gence ne kadar ihtiyacı olduğunu an- lattı.

— Bak, ben hastayım... Doktorlar fazla çalışmamı menediyorlar. Mut- lak bana bir yardımcı lâzım!.. Senin ne kadar muktedir ve kıymetli bir genç olduğunu öğrendim... Bana bir evlâd gibi yardım et!

Celâl, gözleri yerinden fırlıyacak gibi, muhabbatına bakıyordu. Bu zen- gin ve meşhur mühendis acaba deli mi oluyordu? Kendisi gibi genç ve tec- rübesiz bir adama böyle bir teklifte bulunuyordul!

Kekeledi:

— Aman, beyefendi! Ben böyle mü- him bir mevkil nasıl işgal edebilirim?.. Bana bu iltifatta bulunmanızdan do- layı size cidden minnettarım? Fakat lâıyikle başaramam diye korkarım!

— Yavrum! Ben sana bu sözleri söylemeden evvel uzun uzadıya dü- şündüm. Bizim gibi tüccarlar hissiya- ta kapılan insanlar değillerdir. Senin değerini ben ölçtüm, anladım. Bilâkis

bunu kabul etmekle beni büyük bir yükten kurtarmış olacaksınız!..

— Aman, beyefendi, ben gemi işin- den anlarım; fakat ticaretten anla- mam.

— Kimse annesinin karnından tüc- car doğmamış... O cihet kolay: Öğre- nirsın... Gerçi anlıyorum, tereddüd ediyorsun; bu teklifim pek âni oldu... Düşün taşın, bana yarın cevap ver! Bu suretle mecburen bir gün daha fazla yanınızda kalmış olursun! Kızım da bu işten pek memnun olacak- tır.

— Nazan hanım bana böyle bir tek- lifte bulunacağınızı biliyor mu efen- dim?

— Biliyor... Ben ona her projemi söylerim. Bu fikrimden dolayı pek memnun oldu... Sizin bize daha ya- kın olmak ihtimaliniz onu cidden se- vindirdi.

Sonra, tatlı tatlı gülümseyerek ilâ- ve etti:

— Fakat belki bu yakınlığı siz arzu etmezsiniz...

Celâlin yanakları mahcubiyetten

kıpkırmızı olmuştul.

— Vallahi beyefendi... - diye bir şey- ler mırıldandı.

Fakat Atif, yerinden kalktı. Dell- kanlının omuzunu okşayarak:

— Haydi!.. Bugünkü işlere dair konuşmamız kâfi... Hava güzel... Bir otomobil gezintisi yapalım Yarın ce- vabınızı verirsiniz... Nazan'ı da fazla bekletmiyelim.

O gün genç kız, akşama kadar ken- di kendine üzüldü: Babasının teklifi- ni Celâl acaba niçin derhal ve mem- nuniyetle kabul etmemişti?

Şayed onların delikanlıyı sevdipleri gibi, o da kendilerine karşı muhabbet duysaydı, şüphesiz böyle tereddüd et- miyecekti!.. Ne de iyi olacaktı!.. Bir tarafında babacığı, bir tarafında Ce- lâli... İkisinin arasında ne mesud gün- ler geçecekti!.. Çünkü teklifi kabul ettiği andan itibaren genç erkek âde- ta evin çocuğu sayılacaktı. Tıpkı kar- deş gibi!.. Hattâ kardeşten de biraz daha ileri!..

Bu hayal, Nazan'ın yanaklarını pembeleştirdi.

Kardeşten kuvvetli his?.. Ne olabi- lirdi?..

Bir aralık iki genç yalnız kaldılar. Celâl Nazan'a yaklaşarak:

— Size bir şey soracağım! - dedi -

Fikrinizi almak istiyorum...

— Benim fikrimi mi?.. Memnuni- yetle... Neye dair?..

— İşlerime dair...

— Aman Celâl bey... Benim işlerini- ze dair ne fikrim olabilir? Tecrübesiz bir kızm.

— Hayır, hayır!.. Siz çok akıllısiniz! Babanız bana teklifini biliyorsunuz, değil mi?

— Evet.

— Bu, benim için harikulâde bir nimettir... Fakat bir türlü karar vere- miyorum... Sizinle günlerdenberi açık ve samimi konuştuğum için beni art- tık iyi öğrendiğinize kaniim... Ben bu işi yapabilir miyim?..

Genç kız, bütün ciddiyetle cevap verdi:

— Hiç tereddüd etmeyin!.. Yaparsı- nız... Eminim...

Bahriyeli ısrar etti:

— İyi düşünün... Kendinizi pederi- nizin yerine koyun... Böyle bir vaz- yette benim yardımımı ister miydiniz?

— Muhakkak!

Bu cevab o kadar katı, o kadar te- reddüsdü ki, delikanlının içi bü- yük bir sevinçle kabardı. Demek bu güzel, bu zarif kız onu takdir ediyor- du. Sesi heyecanlı titreyerek:

— Teşekkür ederim Nazan hanım! Demek bana bu kadar emniyetiniz var!..

— Sonsuz ve katı bir emniyet!

— O halde bu işi memnuniyetle de- ruhde edeceğim... Böylelikle ailenize yakın olmaktan nasıl memnuniyet duyacağımı tasavvur edebilirsiniz.

— Ya ben

— Siz de mi?

— Tabii... Kabul etmeyeceksiniz di- ye öyle korkuyordum ki... Nasıl size alıştım... Daima görmek istiyorum...

Bu basit ve samimi sözler genci altüst etti. Biran başını kaldırdı. Mu- habbatına baktı. Nazan gözlerini içme- di; fakat bütün halinden halecan ve mahcubiyeti anlaşılyordu.

Celâl, kızın bakışlarındaki ifadeyi okuyarak, âdetâ sarhoş gibi:

— Nazan hanım... Benimle alay et- miyor musunuz?.. İnanayım mı?.. Yoksa bu kadar iltifatınız sırf arka- daşlık mı?..

Genç kız, biraz sükût ettikten son- ra:

— Hayır, Celâl... Aldanmıyorusu- nuz... Size bu sözleri söylemeğe hiç hazırlanmamıştım... Bir genç kız ağ- zına yakışmıyacak bu kelimeleri çiğ- nemedem söylüyorum... Zira biliyo- rum: Hiç bir zaman siz bana açılmağa cesaret edemeyecektiniz...

— Hakkınız var... Hattâ şimdi bile bu büyük saadete kapılmak istemiyor- um... Aramızda o kadar fark var ki... (Arkası var)

Eski ve yeni İstanbul

Büyükada eskiden hiç de böyle şirin bir yer değildi

Oğlunun gözlerini oyan, torununu nefyeden imparatoriçe İren'in mahpesi bugün ne haldedir ?

Evvelki gün pazardı; halk, mesirelere oluk oluk aktı. Şüphesiz ki, hemşehrilerimizi en fazla celbeden yerlerden biri de adalardır. Orada inşirah buluruz; başımızı dinler, rahat nefes alırız...

Denizin ortasında yükselen bu çamlıklı, çiçekli ve zarif binalı toprak yığınları ne ferah dünya cennetleridir, değil mi?... Halbuki şehrimizin eski sakinleri nazarında vaziyet hiç de böyle değildi. Adalar, cehennemdi; menfadi; kasvetli bir ölümlü diyarıydı!

Buraya Bizans prenslerinin sürüldüğünü işitmiyen yoktur; fakat acaba buna dair geniş malûmatı olan çok mudur?

Bizim eski müellifler, İstanbul'dan o derece çok bahsettikleri halde adalara pek ehemmiyet vermemişler. Her yeri adım adım gezen pirim Evliya Çelebi bile, Bursaya giderken, meselâ Heybeliden şu kadarlık bahis ile iktifa ediyor:

VASFI HEYBELİ — İstanbul'a on sekiz mildir. Muhiti dairen mâdar dokuz mildir. Mâmur ve âbâdandır. Bir manastırı vardır. Yılda bir kere Rumlar kayıklarla gelip ziyaret ederler. Cezire halkı hepsi zengin. Rum reisleridir. Abıhayat gibi suyu ve dîrûba bağları vardır. Hâkimleri Bostancıbaşı ile Yeniçeri yasağısıdır.

Belli ki bizim kudemayı uzaklık tükütmüş; adaları İstanbul dışı saymışlar;

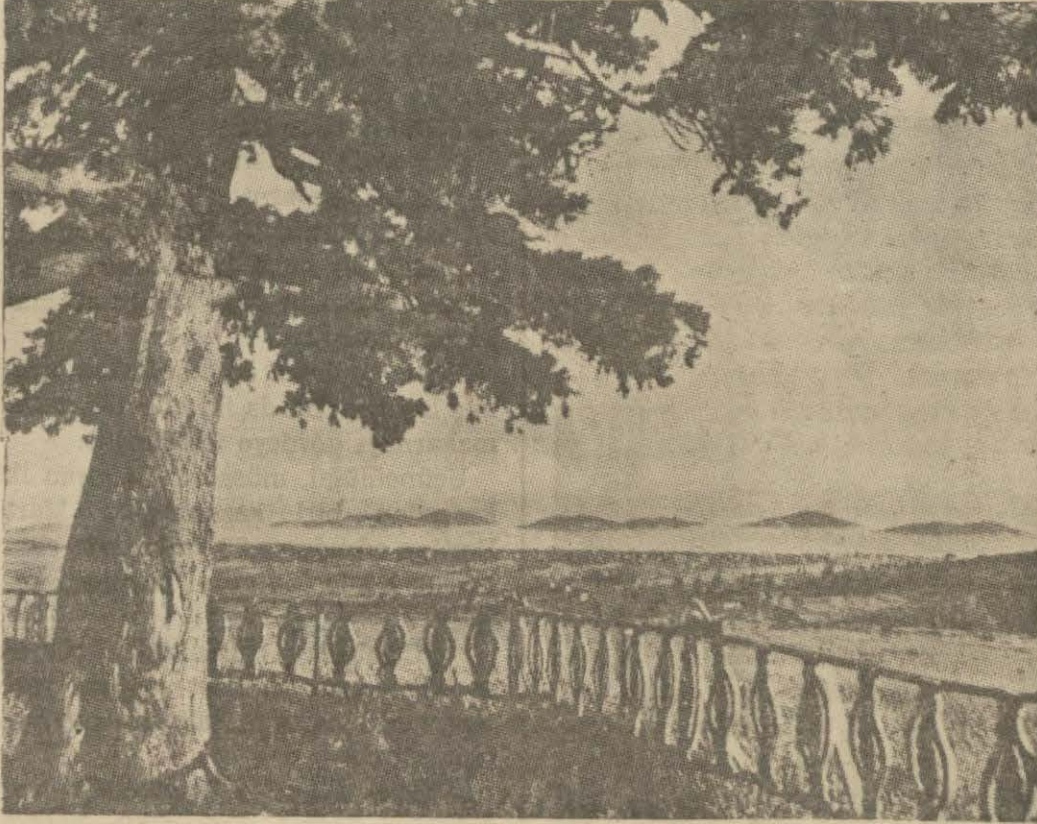
Hem buraları fazla nisbette hırslıyan bir ruh taşıyormuş: O zaman daha gümrâh olan çamların kuytu-luğundaki manastırlar, papaslar... hülâsa, iltifat etmemişler...

Adalara dair en iyi malûmatı Gustave Schlumberger isimindeki Bizans meraklısı müellif Les Îles des Princes isimli eserinde buluyoruz. (*) Bu kitabı, B. Naci Yüngül dilimize çevirmiş. 1937'de İstanbul Eminönü Halk-evi de bastırmıştır. Baştan aşağı okuyacak olursanız, artık, adaları bambaşka bir nazarla görürsünüz.

Ben burada, diğer me hazırlardan da istifade ederek, adaların en meşhuru olan Büyükadanın, en meşhur manastırı olan kadınlar, manastırında nihayet bulan facialardan birini nakledeceğim.

Bundan 1158 sene evvel, İmparatoriçe İren kocası dördüncü Leon'un vefatı üzerine, 28 yaşında olarak memleketin mukadderatını eline aldı. Henüz küçük olan oğlu müstakbel altıncı Konstantin'e niyabet ediyordu. Derhal Araplarla musalâha akdetti; Slavların ve Rumların ısyanlarını bastırdı. Yeni bir din politikası kurdu. (Mukaddes tasvirlerle tapınmak taraflısıydı; tasvir bozanların aleyhine şiddetle icraata girişti) 780 ile 790 Milâdî tarihleri arasında kudretli bir hükümdar olup dünyanın bu tarafına hükmetti. Garba hükmeden Şarılmanla evlenmesi dahi mevzuu bahis edildi.

(*) E. de Boccard, Editeur, 1 rue de Médicis, Paris, 1925

Bizans prenses ve prenslerinin menfasi olan İstanbul Adalarının uzaktan görünüşü

Fakat bu sırada da oğlu Konstantin büyüdü. Genç prens bülûğa erdiği halde İmparatoriçe anne hüküm bir türlü ona bırakmıyordu. Bu hal karşısında ordu 790'da ısyan ederek tahtı - gerçi annesine kıyasla pek beceriksiz bir hükümdar olan - altıncı Konstantin'e verdi.

İren, oğluna hülûl etti; kendi de, gözdeleleri de 792'den itibaren, gene hükümet idaresine karıştı. Bu sırada, genç İmparator, dindarların cevaz vermediği şekilde bir zevce boşayıp, diğerini aldığı için, İren fırsatı ganimet bildi:

797 senesinin 17 haziranında, hükümdar, şehrin sarkinden döndüğü sırada bugünkü Eyüp semtinde bulunan Aya Mamas sarayı civarında, valdesi İmparatoriçenin parayla tuttuğu ve maharetle tebdili kıyafet ettirdiği ecnebi askerlerin baskınına uğradı.

Fakat Konstantin, o baskından kurtulup hücumun nereden geldiğini de kestirdiği için, Marmaranın Asya sahillerine kapağı attı.

İren, büyük sarayı eline geçirip derhal iktidarı kendine hasretti. Oğlunu maharetle takip ettirip, iki ay araştırmadan sonra yakalattı. Altıncı Konstantin, eli ayağı bağlı olarak İstanbul'a getirildi ve doğduğu odada hapsedildi.

Fakat İmparatoriçe beklenmedik yeni bir ısyandan kortuğundan, oğlunu artık hükmedemeyecek bir hale sokmak niyetindeydi. Ancak, öldürmekle sakat bırakmak şıkları arasında mütereddiddi. Nihayet «annelik şefkati» galebe çalarak tedbirlerin hafifine başvurdu:

Bir gece, Konstantin, henüz şafak sökmek üzereyken, uykusunun en tatlı yerindeydi. Yirmi yedi yaşlarında bulunan bu gencin gözlerini oymağa memur edilmiş işkenceciler,

usulla odasına girdiler; gürültü etmeksizin yatağına sokuldular ve ancak iki gözüne birden birer mîl daldırdıkları vakit mahlû İmparator uyandı. Vahşi bir hayvan gibi bağırdı. Feryadları kesilince annesi aleyhine beddualar etti. Saatlerce kıvrandı durdu ve yaralarının tedavi edilmesini istedi. Böylelikle öleceğini umuyordu; fakat yavaş yavaş körliğe alıştı; hattâ annesinden bile fazla yaşadı!

Altıncı Konstantin'in ilk karısından Öfrozis isimli bir kız çocuğu dünyaya gelmişti ki İren oğlunu kör ettiği günler zarfında, bu minî minî torununu da, rahibe yetişsin diye Büyükada kadınlar manastırına hapsedirmişti. İmparatoriçe, sonradan kendine de mahpesi olan bu manastırı saltanatı esnasında pek mükellef şekilde tamir ve ihya ettirdi.

Ellisini bulmuş olan bu hükümdar kadın, artık sevk ve ikbalın en yüksek derecelerindeydi. Kendini rakipsiz sayıyordu. Nazırlardan Nisefor'un tahta karşı gizli emeller beslediği kendisine bir kaç kere haber verildiyse de, o, öteden beri istihfaf ettiği bu şahsiyete ehemmiyet bile vermedi. Sadece kendisini azarlamak iktifa etmişti.

Fakat bir takım haremağaları ve yüksek memurlar, aralarında komplo kurup rahatsızlık geçiren İren'i Marmara kıyısında yaptırdığı ve pek sevdiği Elöter sayfiyesinde bastılar. Ancak giyinmek üzere bir kaç dakika müsaade ettikten sonra onu kapalı bir tahtıranla büyük saraya naklettiler.

İmparatoriçe hiç bir şikâyet ve hayret alâmlı göstermedi; gururu buna manîdi; mukadderata vakurane inkiyad etti.

Ertesi gün odasının önünde bir kılıç sıkırtısı işiterek yatağından doğruldu. İmparatorluk tacını giyen Nisefor eşikte bellîmişti. Büyük bir nezaketle ve hürmetle İren'in karşısında eğildi. Nefret ettiği bu tahta sözde istemiye istemiye çıkmak mecburiyetinde kaldığını, uzun uzun anlatıktan sonra kendisine itimad etmesi için İmparatoriçeye yalvardı ve onu ebediyen koruyacağına dair yeminler etti... Bu uzun mukaddimelerden sonra gizli arzularını açığa vurarak, İren'den, bütün saltanatı esnasında biriktirip sakladığı hazinelerinin yerlerini sordu.

İren, yavaşça şöyle cevap verdi:

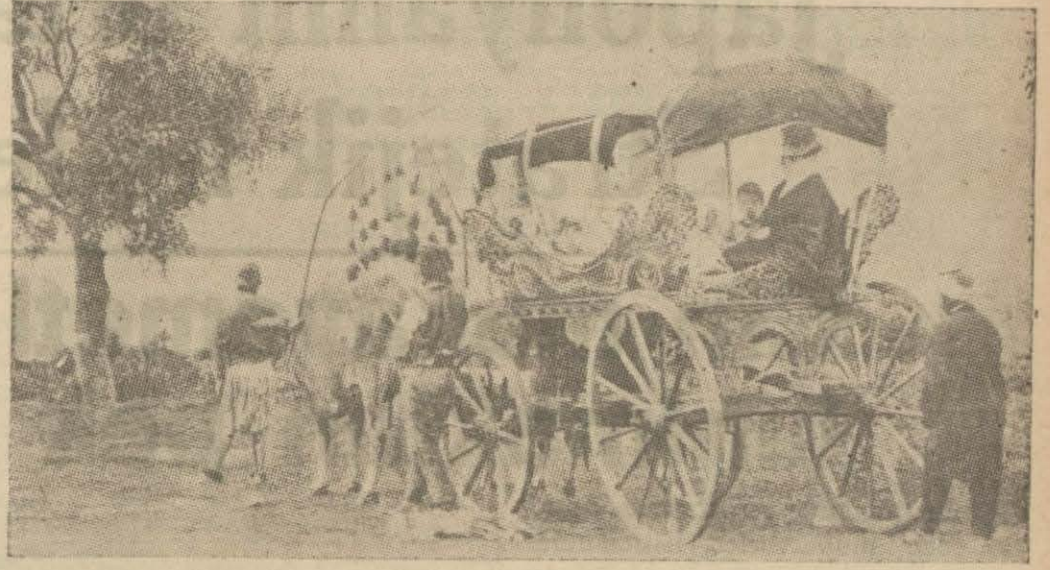
— Ben fakir bir alienin kızıyım. Allah beni İmparatoriçe yaptı. Tah-tımdan yuvarlanmama sebep günahımdır. Sen benim elimdeyken isteseydim seni mahvedebilirdim. Benim (Devamı 13 üncü sahifede)

Yürük Çelebi

Yazan: Sermed Muhtar Alus

Tefrika: No. 76

NANEMOLLA

Saraylıların Koçu ile seyre gidiş...

Acele etmeyin, anlatacağım.

Koltuklarda başyosmağlı senelerce denemiş, illallah demiş. Hanım nelerinin, teyzelerin, abıların hükmü altında yaşamağa artık tahammülü yok. Oralarda canının istediğine çıkmak, istemediğine çıkmamak olamaz. Kim gelse, onu kim beğense eyvallah demeğe mecbur.

Saniyen birle odaya kapandı mı, karşı oda, aşağı kat şevkten, ala ala heyden kırılın; nekrelere, bir kol çengeller, hokkabaz mizaclar ortalığı neşelere, kakkahalara garketsin; o, müşterisi uyuntunun, soğuk nevanın, tınmaz melâikenin yanından ayrılmamağa mahkûm...

Hafazanallah, yenir yutulur şey mi bu?

Tarandil hanımın fikrince ev sahibi olmağın muhasenatı çok.

Bir defa, onun işleteceği ev yol geçen hanı gibi olmayacak. İstanbul'un birinci sınıf muhabbet tellâllarını biliyor. Yalnız bunları vasıta edecek; pek kibar, pek seçme kimselerden gayrisini katiyen evine sokmayacak.

Sonra, gelenleri kapı aralığında gözetliyecek. İçlerinde hoşuna giden var mı, yok mu?.. Varsa yanlarına çıkacak; ağırlyacak, mağırlıyacak. Şa-yed yoksa, yardımcısı ne güne duruyor? Arab Pamuk bacı? O karşılansın, idare etsin.

Bacı bunları beceremez mi?.. Ne diyorsunuz, ne vaktin adamı o, ne Pamuk bacı o?.. Hünkâr efendi gelse sür karşısına, bak nasıl memnun ediyor.

Daha sonrası en mühimmi. Gelenlerden birini veya bir kaçını gözü tuttu da sofaya fırladı değil mi, bilâistisna hepsinin gözü bünde. Hepsini buna dudak sarkıtmadalar, buna ağızlarının suyu akmada...

Burunburuna:

— Mirim, işbu sahlbe hane lâtilo-kum, benim!

— Ben bekârım dadercğim, Lûtfeti.

— Yooo, kabul etmem. Asalı vesatetile sizi buraya getirenin abdi ahkar olduğunu, hakkı intihabın enönce bana taallûk ettiğini unutmayın aha-veyn!

Diye mecellesirlerken, bunları seyretmek az zevk midir?

Saraylı hanımın Nişancadaki evinin içi, neşeden, keyiften, ahenkten inliyordu.

Keman, tambur, ud, kanun nağmeleri, yanık yanık kadın gazelleri, tatlı tatlı şarkı nakaratları etrafa taşıyordu. Fasıl tam yolunda; gazelli taksimden başlayarak peşrev, ardından beste, şarkı, türkî...

Yosmalardan kimler yoktu kimler?

Kumru, Güvercin, Beyaz Papağan, Sarı Papağan, Büyük Ceylân, Küçük Ceylân...

Bunların asıl isimleri de Neşveican, Şevkidil, Leman, Afıtap, Büyük Fitnat, Küçük Fitnat...

Rakı sofrası boydan boya donanmış. Üstünde kuş sütünden maadasi. Sıcak, soğuk mezeler; turfanda yemişler; billûr kâseler içinde karlar...

Pamuk bacı mutfakla meclis odası arasında pervane... Şiş kebablarını, cızbu köşlerini, ciğer, beyin, barbunye tavalarını taşımada...

Baş sedirde, şam kotnosile kaplı çekmeceli yayvan minderde, başı matruş, ensesi katmer katmer, yüzü yavaş, dudak hizasınca kesik bıyık, sakalı bir haftalık tıraş kadar az, çenesinin altı gabgablı, hılâli gömleğinin arasından beyaz teni ve arşaklanmış memeleri görünen, göbekli, 48, 50 lik bir adam...

Ne neşe, ne sürür, ne şadûmanı için de... Dili hiç durmuyor, mütemediyen söylüyor. Söylerken kakkahaları atıyor; kakkahaları atarken daha ziyade kızarıyor, morarıyor. Taş ölçerim, bey-nini kan bürüyüverecek.

Bu zat, âlemi âbı yapan, kese dolusu lirayı cebden boşaltmış ve evi kapı kapamaca kapatmış olan bir hovardaydı:

Rumeli sudurundan ve Meclisi intihabı hükkâmüşşeri âzasından Nimetî Molla beyefendi.

Şimdi tanyacaksnız. Hani Eşrefin cemaziyelevvelinden bahsederken, Çırpıcı çayırında onu bir sarıklının gördüğünü, bir kazaskere götürdüğünü, iltimasla İstanbul kereste gümrüğüne kâtib ettirdiğini söylememiş miydik?

İşte bu göbekli o kazasker efendi...

Nimetî Molla bey, esbak şeyhislâmlardan Ahashavî Hüseyin Nimetî efendinin hafidi ve (Meclisi imtihanı kur'a) âzalarından sudurdan müteveffa Mehmed Hacetî Mollanın oğlu.

Servet ve sâmanı Karun misal. Dededen ve babadan kalma İskeçede, Kavalada çiflikler; İstanbul, Edirne'de hanlar, hamamlar, iradlar, akarlar.

Ahashavî efendi, Üçüncü Selimin şeyhislâmlarından. Çabuk künde ye gitmemiş, makamı meşihatte senelerce bulunmuş; fervebeyzayı lâbisken ölmüş.

Oğlu Hacetî Molla, varis olduğu malı mülkü bir kat daha arttırmış. Onun da oğlu mevcuda da katmış.

Vilâyet ve sancak naiblerinden, kaza kadılarından boyuna cebellezi, boyuna rüşvet. Adamına göre binlercesini, adamına göre de yüz mecdiye ye kadarına bile razı...

Herifteki gösteriş, övünme tarafını sorma... Meselâ, ikide bir cebinden bir inci tesbih çıkarıyor, öpüp başına koyuyor:

— Ceddî ekremim, şeyhislâm mağfur Ahashavî Hüseyin Nimetî efendiye Sultan Selim hanı salis hazretlerinin bergüzarıdır. Ehlivukuf iki bin keşahçe kıymet biçiyorlar.

Ardından, parmak kalınlığında altın köstekli, ibrişimden örme kese içinde bir saat çıkarıyor, kesenin kenarını aralıyor. Mineli, hakikaten ince iş ve antika...

— Keseyi açamam, zira günaha giremem. Minesinde nisa taifesine aid tasvir var... dedikten sonra:

— Bu da büyük pederî vâlâ güherimden kalmadır. Esbak França elçisi general Sivaslı Yani (yani Sebastiyani) yedile França imparatoru meşhur Bonapartanın yadigarıdır. Bedestene gösterdim, iki bin altın Flori baha takdir ettiler... diyor.

Hafid Nimetî Molla beyin daha pek çok marifetleri var. Yavaş yavaş göreceksiniz. Şu en yeni marifetini söyleyiverelim bar!

O gün, softaların kazan kaldırışlarına baş sebeblerden, çibani ilk deşenlerden biri de oydu. Zira Hasan Fehmi efendinin hasmı canı, Mahmud Nedim paşanın da düşmanı bîâmanı idi.

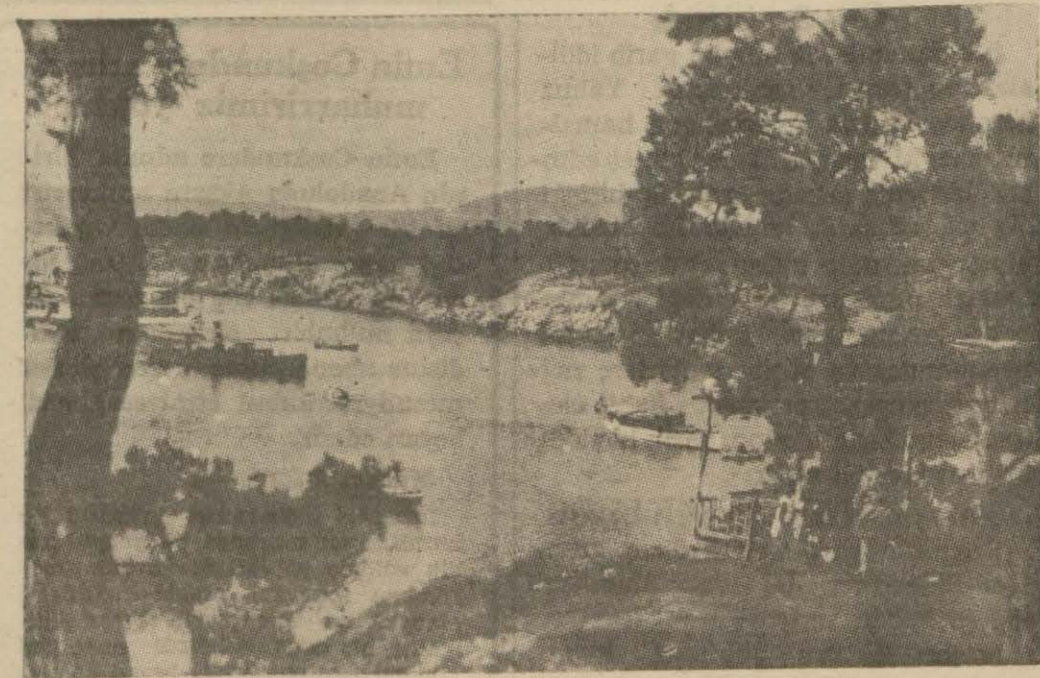
Sedirde, omuz yanındakinden evvel, çekmeli minderin yanında, yerdeki atlas erkân minderine gelelim:

Bâbî fetva maaşatı ilmiye kâtibi İbrahim Sinan efendi.

Çırpıcıda Eşrefî gören, Molla beye koşturan, Kereste gümrüğüne koyduran sarıklı.

Göbeğlinin bendesi, rüşvet ve zevk vasıtası, birlikte papaz uçurduğu kışydı. Onun da en yeni marifeti var.

(Arkası var)

Büyükadanın bugünkü hareketli ve neşeli bir manzarası

Askerlik Bahisleri

Japonyanın orta çinde
Stratejik hedefleriÇin mukavemeti henüz
kırılmaktan pek uzaktır

Çinin şimalinde ve ortasında cereyan eden muharebeler neticesinde takriben 2500 kilometre uzunluğunda bir cephe hasil oldu. Bu cephenin kati harp mintakaları, meselâ Lung-hai kısmile hemen hemen irtibatı yok gibidir. Birçok yerlerde, bilhassa şimali garbi eyaletlerinde 100 kilometrelik ve daha fazla boşluklar vardır. Adedce faik olan Çin kuvvetleri bu boşluklardan istifade ederek Japonların marş gruplarına ve yahut mevzi sistemlerine karşı cenah taarruzları yapmaktadırlar. Çinliler hususi harp taktiği olarak küçük çarpışmalar usulünü tatbika başladılar.

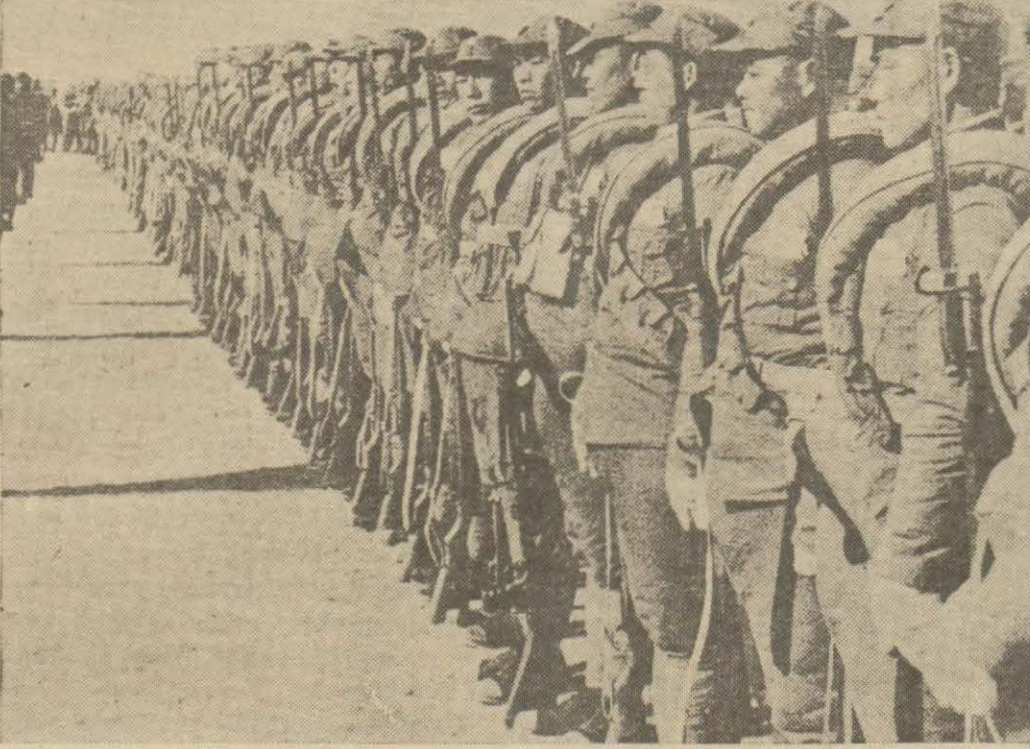
Bu çarpışmalardan mümkün olduğu kadar uzak bulunmak için Japonlar gittikçe daha büyük emniyet kitaları ikame etmeğe mecbur kaldılar. Birçok yerlerden yapılan bu Çin taarruzları cephede ve menzil mintakasında o kadar genişledi ve Japon ordusunu o kadar işgal etmeğe başladı ki mart nihayetinde Japon ordusunun göz önünde bulundurduğu askeri hedeflerin akamete uğradığı ve muattal kaldığı zannı hasil olmuştu. Onun için Japon ordusu başkumandanlığı, Suçeu - Kanal - Hayçau sahasında bulunan ve takriben 500 bin k'sinden mürekkep olan Çin ordusuna karşı geniş mikyasta hazırlanmış bir taarruzla kati bir muvaffakiyet elde etmeğe karar verdi.

Bu maksadla Çinin şimali garbisinde ve şimalinde bulunan cepheler bilerek açık bulundurularak Şantung cephesinde büyük Japon kuvvetleri tahsis edildi. Müteaddid topçu alayları ve takriben 500 harp ve avcı tayyaresile takviye edilen 14 Japon fırkası 300 kilometre genişliğinde ve 200 kilometre derinliğinde bir saha üzerinde pek kuvvetli olarak yerleşmiş olan ve Japon kuvvetlerinden iki misli fazla olan Çin ordusunu bir çevirme hareketile imha edecekti. Harekatin sıklet merkezi, mükemmel surette takviye edilmiş olan ve stratejik bir kıymeti haiz bulunan demiryolları iltisak noktası Suçeu'nun şimaline ve cenubuna isabet ediyordu. Burada Ti-yençin - Pukau demiryolu boyunca bilhassa şimal ordusu tarafından yapılan hücumlar Çin müdafaasını o suretle bağliyordu ki motörlü fırkalarla Çinlilerin garp cenahına karşı sevkolan çevirme hareketleri muvaffakiyetle cereyan ediyordu.

Hoangho ile kanal arasında ilerleyen Japon kolları cennuptan yürüyen kısımlar'la birlikte 6 noktada Lung-hai hattına vasil oldular. Bu kuvvetlerin tahrip islerine tayyareler de istihak ettiği için Japonlar 70 Çin sevkıyat katarını muattal bir hale getirmeğe muvaffak oldular. Bu suretle, hat boyunca garba çekilmek isteyen ve Suçeu ile Hayçau arasında harbeden Çin kuvvetlerinin ricat hattı kesilmiş oluyordu. Buna rağmen Çin kumandlığı, cephe aralıklarından istifade ederek en seçme fırkalarını ve zor tahrik edilebilen harp malzemesi kütlesini, bilhassa ağır topları vakti zamanında Kveytek ve Kayfeng'de bulunan yeni müdafa hatlarına çekmeğe muvaffak oldu.

Bu suretle Çinin Suçeu şarkındaki esas müdafa hattı dokunulmıyacak bir hâl aldı. Orada kalan 200 bin kışiden ibaret bulunan müdafa kitaları müstahkem şehrin sukutundan sonra harbederek cenubşarki istikametine çekildi.

Japon başkumandanlığı bu sayede mühim bir askeri hedefe erişmiş oluyor. Çünkü Suçeu'yu ele geçirdikten sonra Ti-yençin-Pukau hattına da hâkim oldu. Birbirle birleşen Japonların şimal ve cenup ordularının ileri-

Bir Çin kıtası

deki harekâtı kolaylaştı. Bununa beraber Japonların bu muvaffakiyetine büyük bir ehemmiyet vermek doğru olamaz. Çünkü Çin ordusu kendisini çevirme hareketinden ve imhadan kurtarmağa muvaffak oldu.

Şimdi Japonlar Lungkai hattı boyunca, cennupdaki Ankoe'den Pekin - Hankau hattının ortasına yeni bir taarruz hareketine başlamışlardır. Bu hareketin tâli maksadı şimdiye kadar elde edilen muvaffakiyetleri tesbit ve takviye etmekten ibarettir. Japonya herşeyden evvel hattın şarkındaki sahayı, cenubi Şantung'la şimali Kiangsu'yu emin bir surette ele geçirmek istiyor. Burada 200 bin kadar askerden mürekkep bir Çin kuvveti ricat halinde bulunmaktadır. Bu kuvvetin Kveytek - Hofei umumi hattında bulunan esas Çin kuvvetleriyle birleşmek için garbe doğru bir yarma hareketine teşebbüs etmesi beklenilmektedir. Bundan başka Hayçau etrafında ve kanalın her iki tarafında birçok münferid müsademeler vukua gelmektedir.

Tiyençin-Pukau hattının garbinde ve Lung-hai hattının her iki tarafındaki vaziyet de henüz tamamiyle aydınlanmamıştır. Bunu anlamak için Kayfeng - Kveytek sahasında ve Menşeng - Hofei etrafında hareket eden büyük Çin kuvvetlerinin büyük bir Çin taarruzu yapmağa mı hazırlanmakta olduklarını, yoksa tedatül hareket için tertibat mı aldıklarını bilmek lazımdır. Şimdiki halde kuvvetli Çin kitaları Lung-hai hattı boyunca şarka doğru hücum etmektedir. Bu hücumlara en ziyade 19 uncu kolordunun 87-89 uncu fırkaları istihak etmektedir. Bu kolordu en iyi tehziz edilmiş ve ağır toplara malik olan Çin kolordusudur. Fırkalar gençlerde Şensi'den bu cepheye getirilmişti.

Japonlar bir de Menşeng ile Hofei arasında toplanan Çin kuvvetlerinin Japonların cenup ordusunun geniş garp cenahına karşı bir hücum yapmasına ihtimal vermektedirler. Çinlilerin böyle bir hareketi hattın şarkında bulunan Çin kuvvetlerinin garbe doğru bir parça hareketine teşebbüs etmelerile birleştiği takdirde Suçeu-Pukau hattının orta kısmında mühim muharebeler vukua gelecektir.

Çinlilerin tükenmez insan membarlarına güvenerek çoktanberi büyük muharebelere sahne olmakta bulunan bu sahada kati bir netice elde etmeğe bir kere daha teşebbüs mü edeceklerini, yoksa bütün kuvvetlerini Pekin - Hankau hattının şarkında beklenilen büyük Japon taarruzunu durdurmağa mı tahsis edeceklerini

yakın bir zamanda anlıyacağız.

Bütün askeri vaziyet hülâsa edilecek olursa Uzak Şarkta uzun zamandanberi devam etmekte olan harbin henüz en yüksek mertebeye erişmediği neticesini çıkarmak lâzımgeliyor. Çindeki gibi çok geniş bir harp sahasına hâkim olmanın, bir çevirmede imha hareketini nasıl müphem bir halde bıraktığını Suçeu muharebesi isbat ediyor. Çinliler mâniâli arazide geride bulunan bir harekât tüssüne kadar ricat etmeğe tekrar ve tekrar imkân buluyorlar.

Japon başkumandanlığı Suçeu'yu zaptettikten sonra kendisine büyük bir sevkölceyi hedef intihap etti. Bu sırf Çin mukavemetinin askeri merkezi olan Hankau'un bütün Japon kuvvetlerinden istifade olunarak ele geçirilmesinden ibarettir. Fakat Lungkai hattı etrafında cereyan etmekte olan muharebeler henüz kati bir şekil almadı. Çengçeau - Hankau hattında mütemadiyen kuvvetli Çin kitalarının toplanmakta olması Japonların bu mintakada daha pek büyük Çin mukavemetleriyle karşılaşacağına bir delildir. — A. C. D.

Afyon mübayaası

İnhisar idaresi bu sene de Afyonu müstahsilden mübayaadecek

Eskişehir (Akşam) — 938 senesi afyon mahsulünün geçen seneki gibi doğrudan doğruya afyon çıkarandan alınacaktır. Afyon yetiştiren alım mintakalarında 'Uyusturucu maddeler inhisarı daimi bir eksper bulunduracak ve afyon mahsulü piyasaya çıktığı günden itibaren mübayaata başlıyarak ağustos nihayetine kadar devam edilecektir.

(I) inci temiz toplanmış ve konaksız, D. A. kısmına aid afyonlara Ziraat bankası vasıtasile kiloda 4 lira avans verilecektir. Bu kısım afyonların da morfin fiati 40 kuruştur.

(II) inci D. B. kısmına aid afyonların da kilosunda 3 lira avans verilecektir. Bu kısım afyonların morfin fiati de 30 kuruştur.

İnhisarlar idaresinin bu seneki kararları bütün afyon çiftçilerini sevindirmiştir.

İzmitte Şark Pazarı Sadeddin

Yahim Ticarethanesi

Kocaeli vilâyeti mektep kitapları satış yeri. Her nevi kırtasiye çeşitleri, Nauman dikis ve yazı makineleri, Kodak fotoğraf makine ve levazımı saire bulunur.

Ne kadar makarna yiyebilirsiniz?

İsviçrenin Cenevre şehrinde
garip bir müsabaka yapıldı

Saat on ikiyi çalarken birbiri ardı sıra 12 büyük bardak bira içenler, 12 katı yumurta yiyenler - Sarılı kâğıdlarla birlikte üç bifteği çiğ çiğ yiyen hamalın acıklı vaziyeti

Geçen hafta İsviçrede garib bir müsabaka yapılmıştır. Müsabaka, makarna şampiyonunu seçmek içindi. En çok makarna yiyecek olana mükâfat verilecekti.

Cenevrede yapılan yarışa 18 rakib girmiştir. Bunların içinde iki kadın da vardı. Birinciliği Paul adında 21 yaşında bir genç kazanmıştır. Bu adam tamam iki kilo 425 gram makarna yemiştir.

İkinci C. Boyer adında kırkını geçmiş biridir. Bu da iki kilo 180 gram makarnayı gövdeye indirmiştir.

Üçüncülüğü, müsabakaya giren iki kadından biri kazanmıştır. Mart Bertlan adında ve 28 yaşlarında olan bu kız 1 kilo 950 gram makarna yemiştir.

Müsabakaya girenlerden birinci ve ikinci uzun müddet sırtüstü yatmağa ve bikarbonat almağa mecbur olmuşlardır.

Halbuki genç kız üçüncülüğe razı olduktan sonra: «Çok şükür bugün adamakıllı doyumdur» diyerek yerinden kalkmış ve hiç bir rahatsızlık eseri göstermemiştir. Bu hal çok nazari dikkati celbetmiştir. Mart Bertlan öyle iriyarı bir kadın değildir. Bilâkis ince vücudlu ve pek sevimlidir. Çalışarak ailesini geçindirmektedir. Genç kız kendisile görüşen bir gazeteciye demiştir ki:

«— Bir çok genç kızlar şişmanlamak için yemek yemiyorlarmış. Ben böyle bir şeye lüzum görmüyorum, çünkü ne kadar yemek yesem şişmanlamıyorum. Yedigim yemeği pek çabuk hazmediyorum ve tekrar acıkıyorum. Benim için günde 8 - 10 defa yemek yemek kabildir. Yemekten katiyen kaçmam. Nerede bir şey ikram edilirse alırım. Ekseriyetle sofradan yarı aç kalkırım. Bundan az yemek yedigimi zannetmeyin. Bilâkis, basit şeyler de olsa, çok yerim. Hele ekmek en büyük gıdamdır. Ete, hamur işine, tathya da bayılırım.»

Garip iddialar

İsviçredeki müsabaka garib iddiaları hatırlatmıştır. Bir zamanlar, hele orta çağlarda halk arasında en büyük eğlence çok yemek yemek, yahut çok içki içmek iddiaları idi. Meselâ saat on ikiyi çalarken birbiri arkası sıra 12 büyük bardak bira, yahut şarab yuvarlamak en çok revaçta olan müsabaka idi.

Keza birbirini müteakib 12 katı yumurta yemek te o zamanların en mühim müsabakalarındandı. 15 - 20 yumurta yiyenlere de tesadüf edilirdi. Fakat bu yüzden hastalananlar, hattâ ölenler pek çoktu.

Bir zamanlar bizde de bütün bir kuzuyu, bir tepsi baklavayı, yahut iki okka irmik helvasını yemek için bahse girişenler pek çoktu.

Fakat başlıca bahis çok mahallebi yemek üzerine idi. Birbiri arkası sıra 30 mahallebi yiyenlere çok tesadüf edilirdi. Bu yüzden mideleri genişliyerek bütün hayatlarının mide hastalığı çekenler vardı.

Çiğ 3 biftek

Son zamanlarda bu gibi garib iddialar ve bahisler azalmıştır. Yalnız geçende Pariste mezbahada hamallık eden 21 yaşında Rene Quinet adında bir genç arkadaşlarıyla üç bifteği çiğ çiğ ve sarılı kâğıdlarla birlikte yiyeceğine dair bahse tutuşmuştu. Quinet filhakika üç bifteği yemiş, bahsi kazanmıştır. Fakat az sonra hastalanmış ve bütün tedbirlere rağmen kendisini kurtamak kabil olmamıştır. Zavallı genç, garib bir iddiaya kurban gitmiştir.

Bismark'ın bir mağlûbiyeti

Bu münasebetle bir Fransız gazetesi Bismark'ın bir mağlûbiyetine aid şu haberi veriyor:

Meşhur Alman hükûmet adamı boğazına çok düşküncü, pek çok ye-

Bir oturuşta iki kiloya yakın makarna yiyen matmazel Mart Bertlan

mek yerd. Bismark bununla iftihar ederdi. Esasen iri vücudunu az yemekle beslemek kabil değildi.

1871 senesinde sulh müzakereleri olurken Fransa murahhası olarak Pouyer Quertiér'yi göndermişti. Pouyer de atlet vücudlu ve boğazına düşküncü. Bismark'ın çok yemek yedigini bildiği için bir gün bir münasebetle Alman Başvekilini yemeğe davet etmişti. Bu yemek iki hükûmet adamı arasında âdeta bir maç mahiyetinde idi.

Sofraya bir çok güzel şeyler geldi, bunlardan bol bol yendi. Yemek sonlarına doğru, artık karınlar doyduğu sırada maç başladı. Sofraya düzinelele karidis getirildi. Bismark ile Quertiér bunlardan yemeğe başladılar. İş âdeta inada bindi. Fakat on birinci düzinede Bismark mağlûbiyeti kabul ederek elini çekti. Bazılarının korkularına rağmen bu mağlûbiyete kızmadı, tebessümle: «Biz de bazan böyle mağlûb oluruz» dedi.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklal caddesinde Dellâsuda, Galata: Karaköyde Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Ali Kemal, Bakırköy: Hilâl, Saniyer: Asaf, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Halid, Fener: Balatta Hüsameddin, Kumkapı: Asadoryan, Küçükpazar: Hasan Hulusi, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Çemberlitahta Sırrı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nâzım, Kadıköy: Söğütöğüşmede Hulusi Osman, Üsküdar: İmrâhor, Heybeliada: Tomas, Büyükdada: Halk.

Her gece açık eczaneler: Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelhisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

Emin Coşkundere adında
muharririmiz yoktur

Emin Coşkundere adında birinin Anadolu'da Akşam muharriri sıfatile gezdiği ve abone kaydettiği haber alınmıştır. Gazetemizin bu namda hiç bir muharrir veya muhabiri olmadığını, kendisine abone parası veren olursa mesuliyet kabul etmiyeceğimizi beyan ederiz.

Mühim ihtar:

İdaremiz tarafından mühürlü ve imzalı, aynı zamanda vilâyetçe tasdik edilmiş ve «abone kaydine mezdur» ibaresini muhtevi vesikası olmayanlara emniyet ve itimad edilmemesini, aksi takdirde mesuliyet kabul etmiyeceğimizi beyan ederiz.

Haftanın vakaları

Çindeki muharebeler: Kantonda son bombardımanlardan birinde harap olan bir sokak

Dük ve Düşes Vindsor Versaydan Fransanın cenubunda Kan şehrine gitmişlerdir. Birkaç ay burada kalacaklardır.

İsveçte henüz yaz başlamamıştır. Buzda kayma müsabakaları devam ediyor

Pariste balet yetişecek genç kızlar derse çalışıyorlar.

Milletler Cemiyeti yeni binasında uzun koridorlardan biri

Fransada yeni bir film çevirmeğe başhyan Tito Russi

Ağaçtan şeker, domates kabuğundan kauçuk!

Almanya ve Italyada çok büyük iki fabrika kuruluyor

Odundan ikinci derecede muhtelif diğer birçok yiyecek ve sınaî maddeler istihsal edilecek

Almanyanın bir harp vukuunda yiyeceğini ve sanayiine lâzım olan ham maddeleri memleketinin dahilinden temin edebilmek için hazırladığı dört senelik plânın tatbiki yeni yeni sanayi doğurmaktadır. Bunlardan biri de ağaçtan şeker çıkarmaktır.

Bu plânı tahakkuk ettirmek üzere cenubi Almanya Ağaç Şekeri Anonim Şirketi namı altında kurulan müesse Regensburg şehrinin varoşlarından birinde büyük bir fabrika kurmuştur.

Ağaçtan şeker çıkarmak için bütün dünyada ilk kurulan fabrika bu muazzam müessesedir. Şeker doğrudan doğruya ağacın kütüğünden değil belki marangoz fabrikalarından çıkan talaş ve rendelerden istihsal edilmektedir.

Ağaçtan şeker istihsalini ilk düşünen mütefennin profesör Bergins'dir. Bu zat daha evvel kömürü mayı haline getirerek petrol gibi kullanmak için pratik usuller bularak büyük şöret kazanmıştı.

Cenubi Almanyada kurulan ağaçtan şeker fabrikasının eşleri bu memleketin diğer taraflarında da tesis edilecektir. Bu fabrikada 150,000 metre mikâbı ağaç sarfedecektir.

Marangoz fabrikalarındaki talaş ve rendelerden başka kereste çıkarılmakta olan ormanlarda kesilen ağaçların destereden kalan en küçük kırıntısı bile kaybedilmeksizin toplanacak ve fabrikaya gönderilecektir.

Fabrika yalnız ağaç kırıntılarından şeker istihsal etmekle kalmıyacaktır. Almanyanın hariçten celbettiği ve pek çok döviz sarfettiği albuminli maddeleri ve meselâ yumurta akını da bu fabrika temin edecektir. 150,000 metre mikâbı ağaçtan 20,000 ton ham madde istihsal edilecektir. Bu tahammür ettirilerek 10,000 ton mayya istihsal edilecektir. Bundan 5,000 ton halis yumurta akı elde edilmiş olacaktır. Ağaçtan ikinci derecede muhtelif yiyecek ve sınaî maddeler istihsal edilecektir.

Bu kadar muhtelif ve muazzam istihsalât için gayet geniş saha icap ediyor. Bunun için Regensburg fabrikası bütün Bayyaranın en geniş ve büyük sanayi müessesesi bulunuyor. Fabrika binasının işgal ettiği hacim 180,000 metre mikâbı tutuyor. Fabrikasının biri de külliye ile ağaç getirilmesine ve istihsalâtını sür'atle nakle müsaid bir noktada intihap edilmiştir.

Fabrika hem Almanya otomobil cad-desi, hem de demiryolu ve nehir yolu üzerinde bulunuyor. Taze suyu da mebzuldür. Tuna nehrine doğrudan doğruya merbut bulunduğundan bu büyük su yolu ile orman mahsulâtını celbedilecektir.

Avusturyanın zengin ormanları bu fabrikaya çok mal verecektir.

Kimyevi mevad fabrikalarının tesisi esasen güçtür. Bu yeni fabrikanın tesisi daha güç olmuştur. Çünkü şimdiye kadar nümune tutulacak bir ör-

neği mevcut bulunmamaktadır.

Fabrikanın yanbaşıda Almanyanın en büyük lâboratuvarlarından biri vüde getirilmiştir. Burada ağaçtan şeker istihsaline aid ince ameliyatı talebeye gösterilecek ve aynı zamanda yeni yeni usullerin keşfi için tedkikler yapılacaktır.

Fabrika 1939 senesinde tam randıman verecektir. Fabrikanın inşasında günde 500 amele istihdam edilmektedir.

İtalya da domates kabuğundan sunî kauçuk çıkarmak için muazzam tesissat vüde getirmektedir. Yirmi milyon kilo domatesten 20,000 kilo sunî kauçuk istihsal edilecektir. — F.

Samsun Halkevinin köy gezileri

Köycüler komitesi Çobanlı köyünde çocuklar ve köy kadınlarıyla bir arada

Samsun (Akşam) — Halkevi köycüler komitesi, köy gezileri için zengin bir program hazırlamıştır. Bu programa göre her hafta köycüler koluna mensub kalabalık bir heyet köyleri gezerek müşahabeler yapmaktadır. Bu arada doktorlar köylü hastaları muayene ederek ilaçları verilmekte, fakir köylülere yiyecek ve giyecek dağıtılmaktadır.

Köylüler arasında sporun taam-mümü için komite her hafta köylerde güreşler, koşular tertib etmekte ve birincilik kazananlara mükâfatlar vermektedir.

Kendisinden beklenen vazifeyi hakkile yapan köycüler komitesi önümüzdeki hafta için Dağköyüne geniş bir gezi hazırlamıştır.

Samsun Halkevinin diğer kolları da kendilerinden beklenen faaliyeti fazlasıyla göstermektedirler. Bilhassa gösterit kolu çok çalışmaktadır.

Mersin (Akşam) — Halkevi bandosu teşekkür etmiştir. Bandunun bütün noksanları tamamlanmış ve iştirak ettiği merasim ve toplantılarda büyük muvaffakiyet göstermeğe başlamıştır. Yukarıki klişe bandoda çalışanları bir arada gösteriyor.

AKSAM SPOR

Tamşvar Pera ile karşılaşiyor

Pazar günü Fenerbahçe 1 - 0 mağlup olan Rumenlerin Tamşvar takımı ikinci maçını bugün saat 17,30 da gayri federe klüplerden Pera ile yapacaktır. Fener maçında bir kaç saat evvel vapurdan çıkmalarına rağmen iyi bir tesir bırakan Tamşvarın bir gün de dinlendiği için bugün daha iyi bir oyun göstereceği tabiidir. İçlerinde fazla sıvırılmış oyun-

cular bulunan, fakat birbirleriyle güzel anlaşılan Rumenlerin bugün Pera'yı yeneceklerini tahmin ediyoruz. Ancak gayri federelerin en kuvvetli klüplerinden biri olan Peranın son zamanlarda formüne girmeğe başladığı düşünülür ve güzel bir oyun çıkarırlarsa iyi bir netice almak ihtimalleri vardır.

Millî maçlar

İngilizler Fransa millî takımını 4 - 2 yendiler

26 mayısta Pariste büyüktülen Kolomb stadında 60 bin seyirci önünde yapılan İngiltere - Fransa millî takımların arasındaki maç 4 - 2 İngilizlerin galibiyetle neticelenmiştir. 700 bin franklık hasılatla rekor kıran bu maçta İngilizler işiğrede olduğu gibi bir mağlûbiyete uğramamak için çok gayret sarfetmişlerdir. Belçikalı B. Baer tarafından idare edilen maça takımlar şu kadrolarla çıkmışlardır:

İngiltere: Vudley - Skroston, Hepgut - Villington, Yang, Kallis - Brum, Matthevs - Dreyk, Gulden, Bastin.

Fransa: Di Lorto - Kazenav, Matler, Burbot, Yordan, Diany - Kurtua, Brüssö, Nikola, Hayserer, Aston.

Oyuna İngilizlerin hücumile baş-

lanmış ve ilk dakikalarda Matlerin bir hatasından istifade eden İngilizlerin ilk golünü yapmıştır.

90 saniyede 3 gol

Mütevazın geçen oyunun 32 inci

dakikasına kadar sayı vaziyeti değişmemiştir. 32 inci dakikada kornere gelen topa güzel bir kafa vuran Yordan Fransızın ilk golünü yapmıştır. Top ortaya gelir gelmez İngilizler Fransız kalesine akmışlar ve Dreyk İngilizlerin ikinci golünü yapmıştır. Gene top ortaya gelir gelmez Fransızların yaptığı güzel bir hücum Nikolanın 25 metreden çektiği çok sıkı bir şütle İngiliz kalesine girmiş ve bu üç gol 90 saniyede olmuştur.

Devrenin sonlarında Di Lortonun yersiz bir çıkışından istifade eden Dreyk İngilizlerin üçüncü golünü yapmıştır. İkinci devre zevksiz geçmiştir. Son dakikalarda İngilizler penaltıdan dördüncü gollerini de yapmışlardır. Maçı kazanan İngilizler yorgun gözükken Fransız takımından üstün oynamışlardır. Bu mağlûbiyet Fransa millî takımının bu mevsim zarfında ilk mağlûbiyetidir.

Dünya kupası İtalya oyuncularını seçti

İtalya futbolunun maruf tek seçicisi B. Pozzo dünya kupası için Fransaya gidecek olan 22 oyuncusunun isimlerini FIFA'ya bildirmiştir.

Bu oyuncular şunlardır:

Kaleciler: Oliviyeri, Serezoli ve Masetti,

Müdafilere: Foni, Rava ve Jenta.

Muavinler: Seranton, Andreolo, Lokatelli, Perazzolo, Almi, Donati.

Muhacimler: Biavati, Pasinati, Mezza, Piola, Bertoni, Ferrari, Şigo, Ferraris, Kolossi.

İtalya millî takımı oyuncularını iki hazıranda Fransaya hareket edeceklerdir.

Almanlar 9 u Avusturyalı olmak üzere 22 oyuncularını seçtiler

Dünya kupasına iştirak edecek olan Alman millî takımı oyuncuları da seçilmiştir. Seçilen 22 oyuncunun 9 zu Avusturyalıdır.

Kaleci: Jakob, Raftive Buhloh.

Müdafilere: Yanes, Straytle, Şmaos, Münzenberg.

Muavinler: Klçinger, Kupfer, Mok, Skumal, Vagner, Golduunner.

Muhacimler: Lehner, Nöymer, Pesser, Siffing, Gelles, Haneman, Ştroh, Goş.

Alman millî takımı tek seçicisi Oto Nerz vazifesinden çekildi

Alman millî takımının seçicisi B. Oto Nerz işlerinin çokluğunu bahane ederek vazifesinden istifa etmiştir. Alman tek seçicisinin yerine B. Herberger takımı Parise götürecektir. Oto Nerz'in çekilmesinin Alman millî takımının son günlerde İngiltere ve Aston Villâ karşısında uğradığı ademi muvaffakiyetlerin tesiri olduğu zannedilmektedir.

Tenis maçları

Paris 30 (A.A.) — Tennis Davis kupası: Fransa İtalyaya 3/0 galiptir. İtalyan bu suretle oyundan uzaklaştırılmıştır.

Belgrad 30 (A.A.) — Davis kupası: İsveç Yugoslavyaya 1/0 galib gelmiştir.

Atletizm

4x110yarda dünya rekoru kırıldı

Cenubi Kaliforniyada Egarda üniversitesi 4X110 (402 M.) bayrak takımı 40 S. 5/10 luk bir derece ile kendisine aid olan 40 S. 8/10 luk dünya rekorunu kırmıştır.

Oberveger İtalya disk rekorunu kırdı

İtalyanın tanınmış atletlerinden olimpiyad üçüncüsü Oberveger 51 M. 49 luk bir atışla İtalya disk rekorunu kırmıştır. Bu derece mevsim zarfında Avrupada elde edilen en iyi derecedir.

Yeni bir atlet komple

Yeni yetişen Amerikan atletlerinden Vilyam Vatson iki gün içinde aşağıdaki fevkalâde dereceleri elde etmeğe muvaffak olmuştur: Yüksek atlamada 2 M. 02; uzun atlamada 7 M. 60; gülle atmada 16 M. 12; diske 47 M. 14.

Romanya millî takım Prestonla berabere kaldı

25 mayısta Bükreşte dünya kupasına iştirak edecek olan Rumen millî takımı son hazırlık maçını İngiltere kupasını kazanan meşhur Preston takımıyla yapmış ve muvaffakiyetli bir oyundan sonra 2 - 2 berabere kalmıştır. Bu maçtan sonra dünya kupasına girecek olan Romanya millî takımı aşağıdaki gibi seçilmiştir:

Pavloviski - Burger, Şiroin - Vintilas, Dasinaru, Rofinski - Bindea, Kovoçi, Barakti, Bobola, Dobay.

Güreş müsabakalarına Kastamonu bölgesinde istifade edecekler

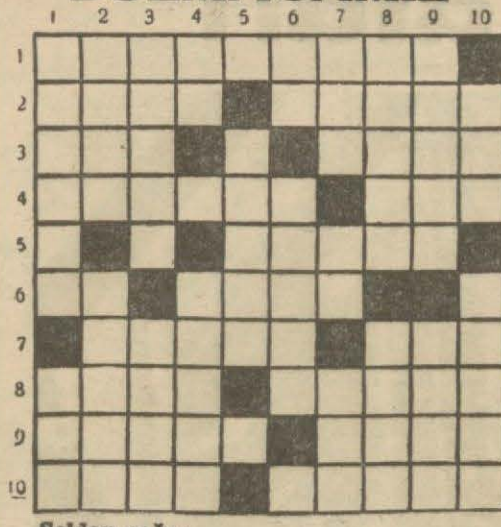
Kastamonu 29 (Akşam) — Ankarada yapılacak güreş müsabakaları için Çorum, Çankırı, Bolu ve Kastamonu bölgelerinin iştirakle bugün grup birinciliği müsabakası yapıldı.

56 kiloda Hüseyin (Kastamonu), 61 de Abdullah (Kastamonu), 66 da Nureddin (Bolu), 72 de Cemil (Kastamonu), 79 da İsmail (Bolu), 87 de Mehmed (Çorum), ağırdır Murad (Kastamonu) dur.

Niksarda bir futbol maçı

Niksar 29 — Bugün burada yapılan lig maçında Zilespor Niksar takımını bire karşı 6 sayı ile yenmiştir.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Bayırı fazla.
- 2 — Terslik - Toprak tabak.
- 3 — Bir peygamber ismi - Sonuna T konursa tayyare kaptanı olur.
- 4 — Vukuu mümkün - Şehir harici.
- 5 — Baş harfine bir kuyruk takarsanız İngiliz parası olur.
- 6 — Tayın babası - Ayakkabı yüzü.
- 7 — Çabuk - Şart edati.
- 8 — Ciddi değil - Çatma.
- 9 — Koyu esmer - Klimya.
- 10 — Yakın değil - Memba.

Yukardan aşağı:

- 1 — Kaplıcaları meşhur bir kasaba - Ceylan.
- 2 — Mekteb - Dalgı.
- 3 — Bir nevi saz âleti - Bedava.
- 4 — Akıl - Tavlada üç bir.
- 5 — Hikâye.
- 6 — Doruk - Maksad.
- 7 — Harita - Nota - Telkih.
- 8 — On birden sonra - Cerahat.
- 9 — İnce değil - Yüz.
- 10 — Yanmış gömür - Eski mülkiye rütbelerinin en büyüğü.

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

- 1 — Kelvinatör, 2 — Aka, Harabe, 3 — Pıllav, Abuk, 4 — İp, Ta, Bira, 5 — Minder, 6 — Âmal, As, Ne, 7 — Liç, Hikmet, 8 — Yular, İc, 9 — Saniye, Kel, 10 — Araba, Kafa.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Kapital, Sa, 2 — Ekip, Miyar, 3 — Lal, Maçuna, 4 — Atıl, Lib, 5 — İhvan, Haya, 6 — Na, Daire, 7 — Arabsek, 8 — Tabir, Mika, 9 — Obun Necef, 10 — Rekâket, La.

YENİ NEŞRİYAT:

Türk İllüstrasyonu

Türk İllüstrasyonu mecmuası son nüshasını Konya vilâyetimize, Konyanın tarihine, turistik kıymetlerine, sanat eserlerine, kültürel, iktisadi ve içtimai sahalardaki faaliyetlerine tahsis etmiş bulunmaktadır. Papykuse üzerine fevkalâde bir nefasetle basılmış bulunan bu zengin nüshada Konyaya dair gayet kıymetli makalelerden maada Konya camilerinin, çeşmelerinin, türbelerinin âbidelerinin de çok güzel kışkıları da vardır. Ayrıca Atatürkün, Celâl Bayarın, Fevzi Çakmağın, Şükrü Kaya'nın ve bütün Konya mebuslarının, Konya valisinin, Halkevi başkanının fotoğraflarını da ihtiva eden bu mecmua, Konya gibi büyük ve güzel bir vilâyetimizi tanıtmak için, her vatandaşın hararetle tavsiye ederiz.

ÇOCUK GAZETESİ

Türk çocuklarının haklarını korumak ve varlığını tanıtmak üzere bir (ÇOCUK GAZETESİ) çıkmağa başlamıştır.

UYANIŞ

Haftalık Uyanış (Servetifünun) bu haftaki sayısında Ahmed İhsan Tokgözün «Ellil yıl sonra denizlerimizde yeni vapur» isimli başmakalesi, merhum Ahmed Safet Ohkaya ald bir yazısı, Gavsı Halit Özansoyun «Bir âyet bir düşünüş» başlıklı hafta fıkrası vardır. Bilhassa bes-tekar Necib Celâl ilk defa olarak kendi kalemiyle yazdığı «Özleyiş nasıl besteledim» isimli yazısında sanat hayatının bir hatırasını anlatıyor. Bunlardan başka bu sayıda başlayan Kerime Nadirin «Seven ne yapmaz» romanı, Karlo Dagostinonun bir hikâyesi, Osman Nuri'nin tercüme ettiği nefis bir şiir, Lütfi Erigşinin Gençlik Gazetesi hakkında bir etüdü zevkle okunacak yazılardır.

Manon Lesko

İnkılâb Kitabevinin 25 kuruşluk tercüme eserler serisinin 6 ncısını teşkil eden Manon Leskoyu neşretmiştir.

S A F O

İnkılâb Kitabevinin 25 kuruşluk tercüme eserler serisinin 7 nci sayısını teşkil eden ve Muazzez Tahsin Berkant tarafından dilimize çevrilen Alfons Dode (SAFO) romanını okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Türk Tütünü

Basın hayatına yeni ve sevimli bir arkadaş daha atıldı. On beş günde bir çıkacak olan ve (Türk Tütünü) ismini taşıyan bu yeni arkadaşın matbuat sahasında mühim bir boşluğu doldurduğuna kanlız.

Çünkü, yalnız ihracatla memlekete her sene 30 - 40 milyon lira para kazandıran tütün için böyle derli toplu bir meslek mecmuasına çok ihtiyaç vardı.

(Türk Tütünü) gazetesinin, tütüncülerimizin bu husustaki ihtiyacı ve arzularına tam bir surette cevap verdiğini gördük. Mecmua, tütüncülüğü her bakımdan alakadar eden bir çok kıymetli yazılar, en yeni piyasa haberleri ve resimlerle doludur. Bir bütün tarlasını gösteren renkli kapak ta ayrıca bir güzelliği taşımaktadır. Bu itibarla ilk sayısında mükemmel bir vaziyet arzeden (Türk Tütünü) mecmuası bize iyi bir istikbal vad ediyor. Muvaffakiyetler temenni ederiz.

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 146

Muhalefet şiddetleniyor, damad Ferid de sahnede göründü

Mevlânzade ile Sabahaddin kaynaşmanın kuvvetlendiğini hissediyorlardı. Ancak ne tarzda harekete geçileceğini bilemiyorlardı; bekliyorlardı.

İttihadcılar halk arasında Yusuf İzzeddin efendi lehine reklâm yapıyorlardı ve onu Reşad efendi ile bir sırada tutuyorlardı.

Abdülhamid İttihad ve Terakkinin şehzade Yusuf İzzeddin ile pek yakından bir temas idame eylediğini muhakkak görüyordu; bu, ona Kâmil paşanın iddia eylediği saltanat darbesi teşebbüsünün hakiki olduğu, hiç olmazsa bu yolda bir meydan ve hazırlık bulunduğu zannını veriyordu.

İttihad ve Terakki cemiyetinin ve fırkasının efkârı Tanin, Şırayı Ümmet, Hak gibi gazeteler tarafından terviç ediliyordu. Tesviri Efkar, Millet, Hürriyet (Cenab Şehabeddin beyin) İttifak (Samih Rifat beyin) İttihad (Nesim Mazliah efendinin) Hak yolu (Übeydullah efendinin) gazeteleri de İttihad ve Terakkiye muin oluyorlardı.

Ahmed İhsan beyin (Serveti Fünun) ilk günler kadar İttihad ve Terakkiye merbut görünmüyordu. Mizan, Tanzimat (Lütfi Fikri beyin) Serbesti, Hukuku Umumiye, Sadayi Millet (Kozmide efendinin) Hilâl (Ahmed Samim beyin) Peyam (Ali Kemal'in) Alemdar (Refi Cevad, Pehlivan Kadri ile Tunuslu Hayreddin paşa zadelarin) Yeni Gazete, İkdam muhalefet yolunda temeyyüz ediyorlardı.

Bunlar aralarında birbirini boğazlamak istercesine taşkın şekilde fırkacılık kavgaları içinde dahilî siyaset gürültüleri yapıyorlardı.

Tüfek ve Siperisaika gibi, Selânikte Silâh, Üsküde Top, Manastırda Süngü, İskodrada Kurşun gibi velleli, tarrakalı namlarla çıkarılan gazeteler İttihad ve Terakki muhaliflerine ateş püskürtüyorlardı. Bunlar (İstanbul muhiti sefiline!) ve (Kahbe Bizans!) başlıkları altındaki yazılarıyla hemen her gün İstanbul matbuatına yıldırımlar yağdırıyorlardı.

Bu tehditler, tahkirler İstanbulda efkârı cemiyet aleyhine tahrikte, alevlendirmekte az müessir olmuyordu! Başta Deriş Vahdetinin Volkanı olmak üzere dini siyaset demagogisi yapan Sıratı Müstakim, Beyanülhak, Hikmet gibi matbuat yanında yukarıda ismi geçen Rumeli gazeteleri haricî siyaset demagogisi yapıyor, hemen her gün Avrupa devletlerine, hasaten Rusya ile Avusturyaya, Balkan devletlerine atıp tutuyor, harbden, Balkanları ateşe yakmaktan dem vuruyorlardı. (1)

Bu sırada âyandan damad Ferid paşa da kendisinden bahsettirecek siyasi faaliyetlerden geri durmuyordu. Küçük kayırbiraderi şehzade Vahdeddin efendi ile sıkı, fıkı mülâkatlarda bulunuyordu.

(Son sultanın son cinayetleri) eserinde şehzade Vahdeddin'in irtica vakasını hazırlamakta parmağı olduğunu musirrane gösteren bay Salih Fuad bugünlerde İttihad ve Terakki muhaliflerinin faaliyetleri hakkında şu izahatı veriyor:

(Vahdeddinin Abdülhamid parasile idare ettiği hareketler ilerliyor ve için, için büyük bir yangın hazırlanıyordu. Kâmil paşa oğlu Said paşanın faaliyeti sarayca dikkate pek şayan bulunuyordu.

1909 nisanının yedisil olmuştu. Artık katli hareketler arifesinde bulunuyordu. Mevlânzade, Prens Sabahaddin, Nâzım paşa birdenbire faaliyetlerini arttırmışlardı. Mevlânzade ile arkadaşları Kâmil paşa oğlu Said paşa ile Vahdetinin hazırladıkları işlerden iyici haberdar idiler. Zaten bu hareketleri bir taraftan da onlar körükliyorlardı.

Onlar (İttihadi Muhammedi) cemiyeti etrafındaki faaliyetin tamamile bîşuarene olduğuna kanıldılar ve bu muhakkak ki böyle idi. Prens Sabahaddin ve Mevlânzade bu tahrikleri Abdülhamidin idare eylediğini de biliyorlardı; kendileri de İttihadi Mu-

(1) Ankarada Matbuat umumî direktörlüğünce neşredilen (Dünya Matbuatına Bir Bakış).

hammedî ile birlik imiş gibi gözüküyorlardı. Ancak maksadlarından zerrece inhiraf eylememişlerdi. İş patlak verince bu bîşuare kütlenin başına geçerek yapacaklarını yapacaklardı.

Onlar Reşad efendiyi tahta çıkarmağa katien karar vermişlerdi.

Kâmil paşa oğlu Said paşayı adım, adım takip ediyorlardı. Onun avcı taburları arasında kullandığı kolları da biliyorlar, sabık Taşkıla kumandanı miralay Rasim bey ile olan sıkı münasebetlerini kontrol ediyorlardı.

Fakat ne olur, ne olmaz, harice su sızdırmıyorlardı. İttihad ve Terakkiyi gafil avlamak lâzımdı. Abdülhamid bu mesele hakkında Vahideddin ile müzakerede bulundu.

Bu sırada âyan âzasından damad Ferid paşa İttihadcılardan fevkalâde itibar görüyordu. (!) Vahideddin ağabeyine Ferid paşanın bu nüfuzlu mevkiinden istifade edilmesini tavsiye etti. Ferid paşa İttihadcılardan devran eden şayialar hakkında iyi ve mükemmel malûmat alabiliirdi.

Abdülhamid bu tavsiyeyi fikrine mülâyim buldu. Ferid paşayı tahrik etmesini kardeşine tembih etti. Vahideddin ile Ferid paşa başbaşa verdiler. Vahideddin saltanat makamına derece, derece yaklaşmak hirsile yanıp tutuşuyordu. Abdülhamidden yüz bulmamış olan Ferid paşa da Vahideddinin bu emeline hâdim olmağı kendi menfaatine uygun görüyordu. Vaziyeti birlikte tedkik ettiler. Neticeyi emelleri lehine buldular. Damad ferid, Abdülhamidin huzuruna çıktı ve hünkâra temin etti, ki İttihad ve Terakki uzaktan korkunç görünüyordu; fakat hakikatte bir balonda. Osmanlı devletini teşkil eden anasırın hepsi onun mahvını istiyordu.

Bundan dolayı faaliyeti teşdid ile etrafa serpilecek paralarla mümkün olduğu kadar adam ve taraftar kazanmak lâzımdı. Damad paşa: (Canla, başla uğuru hümayunda çalışacağımı yemin ile teyid etti. Abdülhamid Londra'daki İngiliz millî bankasından sekiz yüz bin lira istedi. Bu para - rumî - martın birinci günü sarayında hususî dairesine naklolundu.)

B. Salih Fuad, Vahideddinin hususî tababetine tayin edilmiş olan Reşad paşanın damadı olmak itibarile bu malûmatın menşei saray olmak muhtemeldir.

Abdülhamidin hal'inden sonra Yıldızda nakid ve evrakı nakdiye olarak bir milyondan fazla lira bulunduğu bakılırsa bugünlerde Avrupa bankalarından yüksek miktarda para çekmiş olduğunu kabul etmek akla pek mülâyim geliyor. Diğer noktalarda da halin cereyanına aykırı düşecek bir cihet görülmüyor. Bîlâkis bunlar da Abdülhamidin perde arkasında irtica hareketini beslediğini teyid ediyor.

İstanbulda İttihad ve Terakkiye karşı muhalefetin artık tamamile tebellür ve çok teşeddüd ettiği bir sırada tahaddüd eden siyasi bir cinayet münasebetile yapılan tezahürler cemiyete melhuze bir tehlikeyi ihtar etti. Fakat ne cemiyet, ne hükümet bu ihtarı anlamadılar.

1909 nisanının birinci günü akşamı Ahrar fırkası mensublarından ve kaymakam mazurlerinden Ertuğrul Şakir bey İstanbulda Serbesti idarehanesine gelerek ertesi günü yapılacak bir miting hakkında konuşmak üzere Hasan Fehmi beyi alıp Beyoğlunda Başkum klübü erkânından Ergiri mebusu Müfid bey nezdine götürmüştü. İki arkadaş Müfid beyle dört saat vakit geçirdikten sonra kafalar tutsülü ve yaya olarak kolkola dönerlerken köprü üstünde Hasan Fehmi bey atılan üç kurşun isabetile hemen ölüvermişti. Ertuğrul Şakir ise hafifçe yaralanmıştı.

Katil veya katiller kaçmışlardı. Ertuğrul Şakir bey yaralı halile koşarken katil diye yakalanmış, sonra bırakılmıştı.

Ertesi sabah Ali Kemal bey mülkiye mektebinde ders verirken talebeye karşı büyük bir teessür göstererek:

(Arkası var)

MEMLEKET HABERLERİ

Erzurumda yaz başladı imar faaliyeti canlandı Şehirde 4 çocuk bahçesi, 3 park yapılıyor, caddelere ağaçlar dikiliyor

Erzurum (Akşam) — Erzurumda yaz geldi, iki gündür havalar ısındı, ağaçlar yeşermeye başladılar; bu muntakada bahar ve yaz her yerde kıymetlidir; 6 aylık kıştan kurtulmanın mânasını ve zevkini ancak uzun kara kış günlerini; toprak yüzüne hasret kalarak yaşıyanlar bilirler.

Bu yıl her senekinden fazla ve geniş sahada faaliyet vardır. Vilâyetin birçok muntakalarında tohum temizleme işlerine azami ehemmiyet verilmiş ve bilhassa merkez kazasında faaliyetinde bulunan Ziraat vekâletinin motörlü tohum temizleme ve ilaçlama makinesi (500) tona yakın tohumluk ilaçlamış ve çalkamıştır. Oltu, Aşkale, Hasankale kazalarındaki triyörler de iki yüz ton tohum temizlemişlerdir; bu iş içinin lehine tamamen parasız olarak ve bütün masraflar Ziraat vekâletince yapılmaktadır.

Büyük ziraat kongresine hazırlık olarak Ziraat ve Ticaret odaları ve muntaka çiftçileri muhtelif toplantılar yapmışlardır, kazaların da mütalâası sorulmuş ve kongreye takdim edilecek rapor hazırlanmıştır.

Vilâyet muntakasında bu sene ağaç dikme faaliyetine azami gergi verilmiş ve merkezle kazalarda yüz bin fidan dikilmiştir.

Bütün kaza ve nahiyelerde kurulan kolektif fidanlık genişletilmiştir. Erzurum - Trabzon şosesinin sekiz kilometresi kâmilan ağaçlandırılmıştır.

Vilâyet nümune fidanlığından halka parasız elli bin fidan dağıtılmıştır. Umumi müfettişlik grup inşaatı faaliyetinde geçmiştir. Belediye ve imar birliği inşaatına devam edilmektedir.

İmar birliğinin apartman ve nümune evleri tamamlanmış ve kiraya verilmiştir. Vali B. Haşım İşcan geceli gündüzlü imar faaliyetine nezaret etmektedir.

Tecrübe uçaklarına çok rağbet vardır, her hafta pazar günleri uçak meydana binlerce seyirci ile dolmaktadır. Lise fizik muallimi Hüseyinin bu uğurda gösterdiği ilgi ve faaliyet şayanı şükrandır.

Transit yolları tamir ve kısmen yeniden inşa edilmektedir, Ilıca Erzurum arasındaki bozuk yolun 8 kilometresine, Kop dağındaki bozuk yol ve köprüler kâmilan ihale edilmiş ve işe başlanmıştır. Şehirde 4 çocuk bahçesi ve 3 büyük park yapılmaktadır, bütün caddeler ağaçlandırılmakta ve geçen yıldan tamamlanamayan Cumhuriyet caddesinin parkelenme işine devam edilmektedir.

Spor kurumunun atlı spor klübü 6 binek atı satın almış ve hariçten iş-tirak eden athlalarla takviye edilen ekiple her hafta uzun yürüyüşler yapmaktadırlar.

Belediye reisi B. Şevket Arı bir ay izinle Ankaraya gitmiştir, mumaileyh Erzurumun elektrik işi için alâkadar yüksek makamlarla temas edecektir.

Kırşehir felâketzedelerine yardım

Bergama (Akşam) — Kırşehir, Yozgad ve havalisi zelzele felâketzedelerine yardım hareketi devam ediyor. Kazanın bütün köylerinde felâketzedeler için teberrürlerde bulunmaktadır. Teşkil edilen yardım komiteleri, köy köy gezmektedir. Salihler köyü 165 lira ve 2 yaşında bir eşek, Kansız köyü 90 lira, 1 koyun, Kırath köyü 145 lira, 2 yaşında bir dana, Kemente köyü 28 lira 50 kuruş, 50 kilo buğday, Çandarlı nahiyesi 317 lira, Bademli köyü 44 lira, 2 yaşında bir eşek, Kabakum köyü 48 lira, 70 kuruş, Yenice köyü 73 lira, Samanlı köyü 43 lira, Çağlan köyü 47 lira, 50 kuruş, Mazlı köyü 81 lira, Kocaoba köyü 115,5 lira, Uzunburun köyü 55 lira, 73 kuruş, 1 koyun ve bir oğlak teberrürl etmişlerdir. Halkın samimiyeti çok yüksektir. Yukarıdaki resimde yardım komitesi Salihler köyünde halkın teberrürlünü kabul ederken görünüyor. Hamiyetli köylümüzü takdir ederiz.

M. Kemalpaşa (Akşam) — Halkevi temsil kolunun Kartal piyesini muvafakiyetle temsil ettiklerini yazmıştım; gönderdiğim resim temsile iştirak edenleri bir arada göstermektedir.

Samsun ilkbahar at yarışları

Samsun (Akşam) — İlkbahar at yarışları burada geçen yıllara nazaran büyük bir alâka uyandırmıştır. Dün yüksek yarış ve ıslah encümeni namına yapılan yarış haftasında binlerce halk bulunmuş, koşular zevk ve heyecanla takib edilmiştir. Çünkü yarışların neticelerini bildiriyorum: İlk müsabaka Samsun vilâyet muntakası dahilinde doğmuş ve yetişmiş üç yaşında ve hiç koşu kazanmamış yarım kan arab ve halis kan arab erkek ve dişi taylara mahsustu. 1000 metre mesafeli ve 320 lira ikramiyesi olan bu koşuya dört tay iştirak ettirilmişti. Bunlardan Lâdikli Yunus Erçin'in Sada adlı erkek kır tayı birinci, gene Lâdikli Hasan İlhanın Derviş adlı kızıl kır tayı ikinci ve Çarşamba İbrahim Damlar'ın doru erkek tayı da üçüncü olmuşlardır.

Dört ve daha yukarı yaştaki koşu kazanmamış yarım kan arab ve halis kan arab at ve kısıraklarına mahsus olan 2000 metre mesafeli ve 190 lira ikramiyeli ikinci koşuda Develili Ali Caner'in al atı birinci, Akdağ madeninden Şakir Turgud'un Alşahin adlı al atı ikinci ve Kayseriden Seyid Püsküllü'nün Alceylânı üçüncü gelmişlerdir.

Dört ve daha yukarı yaştaki yarım ve halis kan arab kısıraklara mahsus olan üçüncü koşuya iki at iştirak etti. Bu müsabaka ve bu koşu mahalli için beher bin metre mesafeye bir dakika 15 saniye müddet kabul edildiği halde bu iki kısırak beher bin metreyi bir dakika 45 saniyede kat ederek tatsız bir koşu ve âdetâ bir ekzersiz yapmış oldular.

Günün merak ve heyecanla takib edilen dört ve daha yukarı yaştaki yarım ve halis kan arab at ve kısıraklarına mahsus olan 3000 metre mesafeli ve 445 lira ikramiyeli dördüncü büyük ve son koşuya muhtelif vilâyetlerden gelen çok kıymetli hayvanlar iştirak ettirilmiştir. Bu koşuda Sivastan Abdulah Atisever'in Sünbül adlı saf kan doru atı birinciliği, (Gemerek) ten Ali Özcan'ın Ceylân adlı saf kan doru atı ikinciliği, Samsundan Nahid'in Bayram adlı yarım kan doru atı da üçüncülüğü kazan-dılar.

Koşular heyeti umumiyesi itibarile zevkli ve heyecanlı geçmiştir. Koşular aralarında pehlivan güreşleri, bisiklet ve yaya yarışları ve bir çok eğlenceli müsabakalar da yapılmıştır. İkinci hafta yarışları önümüzdeki Pazar günü yapılacaktır.

Kontrakt Briç

Meşhur eller No. 7

♠ 9 4	♠ 10 5
♥ V 8 7	♥ R 9 6 5
♦ V 10 7 2	♦ 5 4 3
♣ A 10 9 5	♣ R 8 6

♠ A R 2
♥ A 10 4
♦ A D 9 8
♣ D V 2

Her iki taraf zonda.
Kâğıdı veren: Cenub.

Deklârasyon

Sistem:	Cenub	Garb	Şimal	Şark
I	2 S.A.(a) pas	pas 3 S.A.(b) pas		
II	1 ♦ (c) 3 S.A.	pas 2 ♦ pas pas		pas pas
III	1 S.A.(d) 3 S.A.	pas 2 S.A. pas pas		pas pas

Deklârasyon hakkında notlar

- Elinde üç sanzatupe lâzım olan 21 den bir eksik sayı var, onun için iki sanzatu ile başlamıştır.
- bir vale veya iki onlu ile bir asın bulunması üçe çıkarmağa kâfidir.
- Sanzatu yerine tercihan renk göstermektedir.
- Karo yerine sanzatu deklâre etmek müreccattır.

Oyun

Oyun: 3 sanzatu Sanzatu: Cenub

Bir çok masalarda garb pikanın altı-sını çıktı. Cenub asla aldı. Cenubun yapacağı iki empası vardır: Biri elinden sinek, diğeri de yerden karo pasıdır. Sanzatu birinci leveyi elinden tutmuş olduğundan ilk olarak sinek pasını yapmağı tercih etti. Sinek damını oynadı. Şark rua ile aldı, pika valesini çevirdi. Cenub boş verdi. Pikanın üçüncü levesinde cenub son pikası ile (rua) el tuttu. Üç sineğini aldıktan sonra yerden bir karo oynadı, pas yaptı. Cenub rua ile aldı ve iki sağ pikasını da yaparak sanzatucauy bir içeri attı.

Kritik

Bu elde takib edilecek oyun tarzına girişmeden evvel küçük bir tahlil yapalım: Cenub el tutar tutmaz hemen sinek pasını yapar ve iki pas geçmezse ve garbde de beş pika varsa oyunu çıkaramaz. Binaenaleyh bu tehlikeyi bertaraf etmek için ikinci levede cenub karonun asını, üçüncü levede küçük bir karo oynamalıdır. Vakia karo ruası şarka ise beyhude yere bir leve verilmiş olur. Fakat diğer cihetten oyunun çıkarılması sureti katide tahtı temine alınır. Çünkü pikaları sağlandıktan sonra elin garbe geçmesine mâni olmuş olur. El bu tarzda oynanınca üçüncü leveyi garb karo ruası ile alır ve bir pika gelir. Cenub boş verir, üçüncüsünü rua ile tutar. Mütakiben sinek pasını yapar. Pas her ne kadar geçmezse de şarka artık ortağına gidecek pikası kalmadığından cenub dokuz leve alarak oyununu çıkarır.

Burdur ilkokullarında el işleri sergisi

Çeltikçi köy ilk okullarında açılan sergiden bir köşe

Burdur (Akşam) — Burdurda havalının ısınmasıyla Halkevimizin köycülük faaliyetinde de büyük bir canlilik başlamıştır. Bahar mevsiminin ilk gezisi yatılı ilk okullardan birisinin bulunduğu Çeltikçi köyüne yapılmıştır. Burada köylülerle köy odalarında nasıl vakit geçirileceğine, ve spor faaliyetlerinin uyandırılmasına ve canlandırılmasına dair hasbihallerde bulunuldu.

Halkevi tarafından Çeltikçide toplanan yakın köyler muhtarlarına kitaplar hediye edildi. Beraberce yemekler yenildi.

Köy okullarının ders kesimleri dolayısıyla Çeltikçi bölgesinde bulunan yatılı ve yatısız ilk okullar tarafından hazırlanan okullar sergisi Halkevillerin Çeltikçide bulunmalarından bilistifade büyük bir törenle açıldı.

Sergi yeni müfredat programının verimlerini göstermesi itibariyle büyük bir değer taşımaktadır. Uyandırdığı alâka tahminin fevkindedir.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

DOKTOR

Hava çok güzeldi. Şöyle kırlara doğru bir gezinti yapmağa karar verdim. Evden çıktım. Sayfiyenin tenha yollarında ilerledim. Bir aralık arkadaşım Hamdiye rasladım. Hamdi elli yedi, elli sekiz yaşında bir adamdı. Çok tatlı konuşurdu. Onu dinlemek hakikaten çok büyük bir zevkti. Bunun için Hamdiye rasladığıma pek memnun olmuştum. Meğer ona da doktor yürümek tavsiye etmiş. Konuşa konuşa ilerlemeğe başladık. Bir ara, eskilikten çökmek üzere olan yeşil, büyük bir köşkün önünden geçiyorduk. Arkadaşımın gözleri bu harap, yeşil köşke daldı.

— Hey gidi hey, dedi, yeşil köşk ne kadar da eskimiş, ne kadar harap olmuş... Kuzum oraya kadar yürüyelim de şu köşkü yakından bir kere daha göreyim...

Yeşil köşke yaklaştık. Arkadaşım âdetâ eski bir sevgilisine raslamış gibi heyecanlanmıştı. Sordum:

— Bu köşk seni pek alâkadar ediyor galiba... Eski bir hatıran mı var burada?...

Gülümsedi:

— Evet... Hem de ne hatıra... Yürüyelim de anlatayım...

Yavaş yavaş köşkten uzaklaşırken Hamdi anlatmağa başladı:

— Bundan tam 35 sene evvel ben bu civarda oturdum. O zaman 23 yaşında ateş gibi bir gençtim. Yaz günleri akşam üstü bu yolda şöyle bir dolaşır, sonra deniz kenarına inerdim. Ne de olsa gençlik işte... Her akşam güneşin batışını deniz kenarında seyretmesem olmazdı. İşte bu aralarda bir gün bu köşkün önünden geçiyordum. Birdenbire köşkün bahçe kapısı açıldı. Dışarıya tombulca, simsiyah gözlü genç bir kadın çıktı. Biz o zamanki gençler tombul kadınları pek beğenirdik. O vakitler tombulluk şimdiki gibi bir kusur sayılmaz, meziyet addedilirdi. Lâfı uzatmayayım, tombul kadın köşkten çıkarken beni gördü. Dik dik, tâ gözlerimin içine baktı. Daha o zamanlar çok toyum... Böyle bakışlara henüz alışmamışım... Heyecanımdan az daha bayılacaktım.

Yeşil köşkten çıkan güzel kadının peşine düştüm. Kırlar arasında yürümeye başladık. O biraz ilerideki başka bir köşke doğru ilerliyordu. Tahminime göre genç kadın yeşil köşkte oturuyordu. Buraya misafirliğe gidiyordu. Sonradan da bu tahminimin doğru olduğunu anladım ya... Genç kadın misafirliğe gittiği köşkün kapısına gelince tekrar döndü. Bana gene uzun uzun baktı ve belli belirsiz gayet hafif gülümsedi. Aman çıldıracağım... Bir kadın bana gülümsedi ha?... O zamanlar bir kadının bir gence gülümsemesi mühim bir şeydi dostum... Hoşa giden bir kadının bir küçük gülümsemesine nall olmak için gençler, sevgililerin peşlerinde saatlerce taban tepelerlerdi. Bunun için tombul kadının bana gülümsemesi aklımı başımdan götürmüştü. Kendi kendime: «Muhakkak, diyordum, bu köşkten tekrar kendi evine dönecek... Onu beklemeliyim...» Zaten genç kadının girdiği köşk deniz kenarında idi. Yürüdüm. Deniz kıyısındaki taşlardan birine oturdum. Sen bendeki budalalığa bak ki o sert kayanın üstünden tamam üç saat sevgilimi bekledim. Hava iyiden iyiye kararmıştı. Bir aralık baktım. Köşkten fener elinde iri yarı bir erkekle bir kadın gölgesi süzülürdü. Muhakkak ki kadın benim sevgilimdi. Çünkü fenerin hafif ışığında bile onun endamını, yürüyüşünü tanıyordum. Oturduğum yerden kalktım. Peşlerine düştüm. Yanlarına yaklaşıncâ aldanmadığımı anladım. O idi. Sevgilimin yanında iri yarı bir adam olmasına rağmen her şeyi gözümle alarak onlara pek yakın yürüyordum. Hafif bir ay ışığı olduğu için genç kadın da beni tanımıştı zannederim. Çünkü bir aralık yanındaki erkeğe benim işitebileceğim bir sesle:

— Şaban ağa... Sen benim için rahatsız olma... Zaten ay ışığı da var... Fenere ihtiyac yok... Sen köşke dön... Ne kadar yol kaldı ki... Ben buradan giderim... dedi.

Yanımdaki erkek te bağıra bağıra: — Yok, hanımefendi... Gecenin bu zamanında sizin gibi genç bir kadın

buralardan yalnız geçemez... diye cevap verdi.

O esnada elime verseler şu «Şaban ağa» adındaki adamı bir kaşık suda boğardım.

Ne dersin birader? Adam benim sevgilimi yeşil köşke kadar götürdü. Genç kadın köşke girerken, ona bakacağım diye ayağıma bir taş çarptım. Az daha düşecektim. Bu kaza tam sevgilimin kapısının önünde olmuştu. Bu esnada genç kadın içeriye giriyordu. Benim sendelediğimi görünce, yanındaki erkeğe:

— Aman Şaban ağa... Feneri tut... Buraları pek taşlık... ayağıma bir taş çarptı düşmiyeyim... diye seslendi. Genç kadının bu sözlerle bana taş atmış olduğu belli idi.

O gece yatağıma yattıktan sonra uzun müddet uykum tutmadı. Ertesi günü gene yeşil köşkün etrafında dolaşmağa başladım. Ne dersin? Genç kadın aynı saatte köşkten çıkmadı mı? Gene uzun uzun baktık. Gene güldü. Hem de bu sefer adamakıllı güldü. Gene dün misafirliğe gittiği köşke doğru ilerliyordu. Tabii ben de arkasından... Bir gün evvelki gibi köşke girerken gene döndü, gene baktı, gene gülümsedi. Âdetâ yirmi dört saat içinde âşık olmuşum. Gene bir kayanın üstünde bekledim. Bu sefer de hava karardıktan sonra isminin Şaban ağa olduğunu öğrendiğim fenerli adamla beraber çıktı. Yeşil köşke döndü.

Artık bundan sonra âdet edinmiştim. Her gün onu misafir gittiği köşke kadar takib ediyordum. Gündüzleri de bazan kendisini yeşil köşkün pencerelerinde görüyordum. Göz göze gelince gülümsüyordu. Ben yeşil köşkün önünden geçerken zaman zaman bir kafesin arkasından onun hafifçe «ah» çektiğini duyuyordum. Gülme... O zamanın sevdaları pek «ah» ı, «of» lu idi.

Azizim nihayet bir akşam üstü arkadaşına giderken yere küçük bir kâğıt düşürdü. Etrafta kimseler yoktu. Eğildim, fotinimin bağımlı düzeltir gibi yaparak, kâğıdı aldım. Şu cümleler vardı: Bu gece eve dönerken misafirliğe gittiğim köşkün bahçevanını yanına almayıcağım. Zaten bahçevan da hasta imiş. Yalnız döneceğim. Beni bekleyiniz...

Onu o gene ne heyecanla beklediğimi sana anlatamam. Gene aynı kayanın üstünde oturdum; burası köşkün kapısına pek yakındı. Nihayet sevgilimin misafirliğe gittiği köşkün kapısı açıldı. Uzaktan sevgilimin sesini işitiyordum:

— Camım merak etmeyiniz... Vallâhi hiçbir şey yok... Neden korkacağım. Yalnız, koşu koşu giderim. Zaten ne kadar yer ki... İki adımlık... Bağır-sam işitirsiniz...

Köşktekiler her halde sevgilimin yanına bir adam katmak için ısrar ediyorlardı. Nihayet genç kadın yalnız olarak köşkten çıktı. Epey ilerledikten sonra arkasına döndü. Beni gördü. Sayfiyenin güzelliğe meşhur «Çamlık» denilen yerine doğru ilerledi. Yanına yaklaştım. Öyle abdallaşmışım ki konuşamıyordum. Fakat o yanımda tatlı sesle bana neler neler anlatmıyordu. Dulmuş. Yeşil köşkte dadısile yalnız yaşıyormuş... O gece epey dolaştık. Geç vakit birbirimizden ayrıldık. Ertesi gece gene çamlıkta buluşmak için sözleştik. Çamlık çok tenha idi. Görülmemize pek imkân yoktu. Ertesi gece, daha ertesi gece hep buluştuk. Bu güzel geceler epey sürdü. Fakat bende önüne geçilmez bir arzu vardı. Arasına sevgilimin köşküne misafir gitmek... Belki te - genç dulun ismi Belkisti - bunu istiyordu amma herkesin gözü önünde nasıl köşke girip çıkabilirdim? Bir aralık Belkis:

— Buldum... dedi, sen buraya taşınalı bir ay bile olmadı. Semtte kimse senin mesleğini bilmiyor değil mi?

— Yooo... dedim, kimse ile görüş-tüğüm yok... Buranın yabancısıyım...

— Hele benim oturduğum semtte kimse seni tanımaz. Ben yalancıkta hastalanırım. Senin evine dadımla haber gönderirim. Sanki doktormuşsun gibi gelirsin. Eline bir çanta alırsın. Komşulardan soran da olursa «doktor» derim. benim doktorum!... — Vallâhi mükemmel fikir... He-

men bu hafta doktorunuzu çağırmanızı temenni ederim.

Hakikaten Belkisin fikrini beğenmiştim. Bundan 35 sene evvel de bir genç kadının evine serbesçe girebilmek için ancak doktor olmak lâzımdı. O gecedan sonra, hemen ertesi gün evimdeki hizmetçimi savdım. Evimdeki komşular benim doktor olmadığımı bilmiyorlardı. İki gün sonra kapım çalındı. Kendim açtım. İhtiyar bir kadın... Sordu:

— Doktor siz misiniz?

Boş bulundum. Az daha «ben doktor değilim» diyecektim. Fakat çabuk toparlandım. Heyecanla:

— Evet... dedim.

İhtiyar kadın:

— Aman evlâdım... bizim küçük hanım hastalandı. Birdenbire ne oldu bilmem ki... İlerideki yeşil köşkte oturuyoruz... gel de kendisini gör...

Berber kalktık. Yeşil köşke gittik. Bendeki heyecanı sorma... Sevgilimi yalandan hastalanmış buldum. Güzel ve yalancı hasta, dadısma:

— Dadıcığım, doktora kahve pişir... diyerek onu savdı. Biraz sonra da dadıyı çarşıya gönderdi. Dadısma pek sözü geçiyordu. Belkis ne söylese ihtiyar kadın münakaşasız hemen yapıyordu. O günü geçirdiğimiz aşk gecesini unutamam. Bundan sonra da Belkisin hastalığı hep devam etti durdu. O hasta oldukça - Allah günahımı affetsin - ben de hep doktor oldum. Bir aralık Belkisin teyzesi yeşil köşke misafir geldi. Maamafih ben gene arasına doktor diye köşke gidiyordum. Belkisin teyzesi yeşil köşkte misafir-ken birdenbire hastalanmaz mı?... İhtiyar teyze:

— Aman senin doktorun beni muayene etsin!... diye başlamaz mı?

Deli olacağım. Sevgilim de muzip bir kadındı. Bir gün teyzesinin yanına bana:

— Doktor, teyzem hasta... Bir muayene eder misiniz? deyince ne yapacağımı şaşırđım. Anlatığına göre, ihtiyar teyzenin midesi bozuktı. Diline baktım, nebzi tuttu:

— Reçeteye lüzum yok... dedim. Ben size kendim bir ilâç getireceğim. Gayet tesirli, yeni bir ilâçtır.

Ertesi günü bir şişe temiz suyun içine biraz karbonat karıştırarak götürdüm. Yemeklerden sonra içmesini tavsiye ettim. Ne dersin azizim? Bizim karbonatlı su ile teyze iyi olmaz mı? İhtiyar gayet çaçaron bir kadındı. Gezdiği yerde benim doktorluğumu anlata anlata bitiremiyordu. Âdetâ bu kadının gevezeliği yüzünden semtte meşhur olmuşum. Nerede ise beni hastaya çağıracaktı; hattâ belki bunlar arasında bazı bildiklere bile raslıyacaktım. Çünkü adım «Genç doktor» diye çıkmıştı.

İsmimi kimse bilmiyordu. Bir tanıdık bu genç doktoru bir gün çağır-ıverirdi. Onun için bu semttan kaçmağa mecbur oldum. Şimdi yeşil köşkü görünce, 35 sene evvelki üç ay süren doktorluğum aklıma geldi...

(Bir yıldız)

DİŞİ KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli

Tefirka No. 11

Saray bahçevanı yeraltındaki gizli yolları biliyordu. (Fida) yı hapishaneden ondan başkası kaçıramazdı

Fidanın gittikçe muammalaşan hayatını, mazisini tedkik etmek, öğrenmek lâzımdı. Bir yandan Periklis, bir yandan da müneccimler, bu muammayı çözmeğe çalışıyorlardı.

Fida, imparatorun emrile Nomerallara atılmıştı. [1]

Halke civarında şüpheli adamlar çevrilip derhal sorguya çekiliyordu. Milion [2] önünden yabancı bir kimsenin geçmesine imkân yoktu. Büyük kapılardaki nöbetçiler derhal yabancılara çevirip Nomerallardaki muhafızlara teslim ederlerdi.

İmparator Mihail Paleolog Bizansı yeniden imar ve ihya ederken, yabancılara saraya kolayca girememeleri için, Halke [3] nin her köşesine küçük nöbetçi kuleleri yaptırmıştı. Mihail casuslardan çok korkuyordu. İmparatorun üzerinde bulunduğu bir çok işler vardı. Mihail Arnavudlukta, Makedonyada, hattâ daha ileri Balkan memleketlerinde askerî hareketler yapmak fikrinde idi. Bunlar etrafında sık sık kumandanlarla görüşür, onların da reylerini sorardı.

Yeni Bizans sarayı Avrupalıların tecessüsünü çekecek kadar esraren-giz bir mahiyet almıştı. Ecnebi devletler, Mihailin ne yapmak istediğini öğrenmeğe çalışıyorlardı.

«Dilini yutan kadın!» sözü dillerde dolaşmağa başlamıştı:

General Anivas iki kere imparatora:

— Ben onunla evlenmeğe karar vermiştim.

Mukaddemesile kurtulması için yalvarmışsa da, Mihail:

— Bu kadın benim tahtımı yıkmaya azmetmiş. Dün sarayımı yaktı. Yarın daha büyük bir cinayet işlemesi muhakkaktır. Fida ölmeğe mahkûmdur!

Cevabını vermiş ve Anivasın şefaati boşa gitmişti.

Bu hadiseden sonra, Bizanstaki casuslar şiddetle araştırılıyor ve şüpheli adamlar ya hapsediliyor ve yahut ticaret gemilerine bindirilip şehir haricine atılıyor.

İmparator Mihail, memleketi içinden yıkmak isteyen casusların faaliyetine nihayet vermeğe karar vermişti. Onları - kim olursa olsun - birer birer bulup meydana çıkarıyordu.

Bizans tarihinde sekizinci Mihail Paleolog kadar casuslarla mücadele eden bir hükümdar görülmemişti.

Halkeden Oğüstoon meydanına giden yol üstünde etrafına fazla bakınarak yürüyen bir bahçevan «İskoler» lerin [4] derhal gözüne çarpmıştı. Bahçevanı çevirip saraya götürdüler.

Periklis bahçevana sordu:

— Nereye gidiyorsun?

— Her gün gittiğim yere... Hükümdarın bahçesine.

— Neden etrafı tecessüs ediyordun?

— Havada uçan bir çaylak, küçük serçeyi kovalıyordu. Bunların uçuşuna daldım. Bu bir kusursa, bir daha başımı yukarı kaldırmam, beni affediniz!

Periklis, bahçevanın konuşmasından şüphelenmişti. Bu adam çaylak-tan ve serçeden ne cesaretle bahsediyordu?

İmparatorun mabeyincisi bu şüpheli bahçevanı da Nomerallara attırmıştı.

Garib bir tesadüf eseri olarak, ölüb mahkûmu Fida bu mahbesde şüpheli bahçevanla tanıştı.

Bahçevan, Fidayı görünce korktu: — Dilini yutan kadın sen misin? dedi.

Fidanın halk arasında dönen dedikodulardan haberi yoktu. Bahçevanın ne demek istediğini anlıyamadı.

— Beni haşerat kuyusuna atmışlardı. Ben, orada bile konuşmadım. Fakat, sen temiz yürekli bir adama benziyorsun! Haydi, söyle bana... Seni buraya neden attılar? Yoksa

ağzımdan bir lâf almak için mi?...

Bahçevan şaşırdı:

— Senin dışarıda olup bitenlerden haberin yok galiba? Herkes senin âkibetini merak ediyor: Acaba idam edilecek mi, yoksa kurtulacak mı diye... Ttribünleri nasıl yaktığına ben de şaşıyorum doğrusu! Bu ne cesaret?...

Fida:

— Benim bir şeyden haberim yok. Eğlenceyi seyretmek üzere bahçeye çıkmıştım, dedi, birdenbire yangınla karşılaştım. Kaçmak istedim, yakalandım.

— Neden kaçmak istemiştin?

— Ben Anivasla evlenmek istiyordum. İmparator beni zorla sarayında alıyordu.

— Ne diyorsun, sen Anivasın kaybettği kadın mısın?

Bahçevan hafif bir göğüs geçirdi:

— Ben vaktile Anivasın bahçevanı idim. Onu çok severim. Bizansta onun kadar merd ve cesur bir kumandan yoktur. Vatan uğrunda kanlarını dökmek istemeyen bir takım zengin Kıryeler, onun peşine takılıp harbe gitmekten çekinmediler. Anivas tıpkı güneşe benzer. Girdiği yerli muhakkak ısıtı.

Ve kendi kendine söylendi:

— Koca kahraman! Aradığın kadınla eski bahçevanın şimdi burada başbaşa verip derdestliğini görse kimbilir ne kadar meys olurdu.

Fida, o dakikada bahçevanın safiyet ve Anivasa olan bağlılığından istifade etmeyi düşünüyordu.

— Bana bak Papulas! dedi - sen beni buradan kaçıramaz mısın?

Bahçevan birdenbire cevap veremedi.

Başını ellerinin arasına aldı. Şüphe ve tereddüd içinde düşünmeğe başladı.

Halkeden «Nomera» lara geçen bütün gizli yolları Papulastan daha iyi bilen kimse yoktu. Bahçevan Papulas bu yolların tamirinde bulunmuştu. Mihail Paleolog gizli yollarda çalışan bütün usta ve ameleleri şehir dışına sürmüş, Papulas nasılsa - bahçevan olarak - sarayda kalmıştı.

Şair «Pantos» un güzelliklerinden bahsettiği yeni sarayın bahçelerini bahçevan Papulas tanzim etmişti. Eski efendisi Anivasa yararlık göstermesi sırası da gelmişti. Papulas:

(Arkası var)

[1] Nomeralar vaktile Halke civarında Romalı Kostantin tarafından yaptırılmıştı. Dokuzuncu asrda üçüncü Mihail ve onuncu asrda da Romanos Lakapenos devrinde mahpuslara tahsis edilen Nomeralarda ayrıca bir muhafız müfrezesi otururdu. Bu daireler, saraydan Oğüstoon meydanına çıkılınca Halke'nin soluna ve Zoksipos hamamlarının arkasına tesadüf ederdi.

Kayser Heraklius tarafından bilâhare hapishaneye tahvil edilen Nomeralar bundan sonra hemen hemen her türlü devirde hapishane olarak kullanılmıştı. Hilâfeti Abbasiye zamanında Bizansa gelen sefaret heyetinin kabul merasimi de burada yapılmıştı. Mevki kısmen Nomeraların önünde, kısmen de Milion'a doğru yer almıştı. Muhafız askerî (Halke) nin parmaklığı dışında, Milion'a kadar olan mesafe boyunca meydanın revakları altında durmuştu. Bu cihette revaklar demir kapı ile kapanmış bulunuyordu. Ancak imparator Ayasofya mabedine gideceği zaman açılırdı. İmparator Halkeden çıkarken, sağ tarafa tesadüf eden revakın bu kısmından ehali geçemezdi. İmparator mahfili muhafızlarla sarılırdı.

[2] Milion = Ayasofya meydanında şimdiki tramvay yolunun aşağıdan yukarıya döndüğü köşenin tam karşısında idi. Oğüstoon kapıları burada idi.

[3] Halke = Büyük Ayasofya hamamının bulunduğu yerde idi. Etrafı parmaklıkla çevrilmişti. Buradan Miller'e geçilirdi. (Eski Adliye binasının bulunduğu yer) burada da Apollonun eski bir heykeli vardı. Bu sütuna (Kostantin âbidesi) denilirdi.

[4] Skolaires = Halkeden saraya giren ilk tesadüf edilen muhafız bölüğü idi. Bu efrad birinci karakolda otururdu. İskoler olmak için en aşağı üç kere harbe girmiş olmak, imparatora veya imparator ailesine büyük yararlıklar göstermek, bekâr olmak, iri boylu, kuvvetli ve cesur olmak gibi meziyetlere sahip olmak lâzımdı.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3800, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdilli için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebiülâhır 1 — Ruzukası 26
E. İsmak Göney Öğe İkinci Akşam Yayı:
E. 6,46 8,57 4,39 8,38 12,00 1,58
Va. 21,9 4,30 12,12 16,11 19,34 21,23

İdarehane: Babüli civarı

Acımsuluk So.

No. 13

Kızılây haftası

1 haziran da başlıyor, herkes Kızılâyâ üye yazılmalıdır

Meclis 57 milyon liralık fevkalâde tahsisatı tasvip etti

(Baş tarafı birinci sahifede)

Âbidelerin muhafaza ve tamiri

Müteakiben, âbidelerin muhafazasına temas eden B. Hüsnü Kitapçı, idarenin son defa aldığı iki yüz bin liralık tahsisatla bütün âbidatı mı yoksa bir kısmını mı tamir edileceğini sormuş ve demiştir ki:

— Biz ki insanlık ve medeniyet için arzun altında kalmış ve mehma-emkân muhafazası kabul olan eserleri yer yüzüne çıkarmakla çalışıyoruz. Gözümüz önünde duran ve millî şerefimizi yükselten âsârın imhasına razı olamayız.

Bundan sonra söz alan Antalya mebusu Rasih Kaplan, evkaf idaresinin yurdu imar vadisinde göğüs kabartacak mesai sarfettiğini, bilhassa âbidelerimizin imarı hususunda gösterilen himmetin şükranla karşılanması lâzımgeldiğini söylemiş ve evkaf idasını tebrik etmiştir.

B. Osman Şevki Uludağ (Konya) B. Hüsnü Kitapçı ve B. Rasih Kaplanın evkaf idaresi hakkındaki sözlerine iştirak ettiğini söyledikten sonra camilerde kurşun hırsızlığının devam ettiğini, bazı kıymetli türbelerin tahrip edildiğini işaret ederek, Beyşehirde Eşrefoğlu camisi ile Urfadaki Beyazıt Darüşşifasının tarihi ehemmiyetlerinden bahsederek bunların biran evvel tamir ettirilmesini temenni etmiştir.

Kimsezsiz çocuklar

Kütahya mebusu B. Mehmed Somer, kimsesiz çocukların himayesinin evkafa da terettüp ettiğini, bu hususta geçen sene yaptığı temennilerin idarece nazarı dikkate alınıp alınmadığını sormuş ve:

— Mütevellilerin elinde şu veya bu vakıfla idare edilmekte olan bir takım eytan mektepleri vardır. Bu mekteplerdeki yetimler şuuru millîye muhalif olarak terbiye edilmektedir. Evkaf idaresi vakıfların en tabii mütevellisi olduğuna göre bu mekteplerin idaresini kendi üzerine almıştır, demiştir.

Maraş mebusu B. Hakkı Kılıçoğlu bazı camilerimizin vaziyetinden ve cemaatsız kaldıklarından bahsetmiş ve demiştir ki:

— Bunların müdavimsiz kalmalarının bir sebebi de döşemenin üzerine yatıp kalkmanın şeklidir. Artık buna bir çare bulmak zamanı gelmiştir. Beyoğlunda bir camide yapıldığı gibi oturulacak ve secde edilecek yerler ayrılırsa pislik te bir dereceye kadar ortadan kalkmış olur.

Kocaeli mebusu B. Salâh Yargı, vakıflar idaresinde avukatların istihdam tarzları etrafında bazı mütalâalar yürütmüş, aidaatla avukat kullanılmasının mahzurlarını anlatmış, takibinden bir netice elde edilemeyecek dosyaların tasfiye edilmesini istemiştir.

Van mebusu B. Hakkı evkafa aid mebanii hayriyenin adedi ile vakıfların geçirdiği safahatı gösteren bir eser olup olmadığını sormuştur.

Umum müdürün cevabı

Bu suallere cevap veren vakıflar umum müdürü B. Fahri Kiper ekalliyet vakıflarının muntazam bir kontrole tâbi tutulduğunu, hesaplarının görüldüğünü, bunun için yeni bir mürakabe talimatnamesinin hazırlanmak üzere olduğunu, zeytinliklerin mütedavil bir sermaye ile idare edildiğini, âbidatın tamarine program dahilinde devam olunduğunu, tamir işleri için beş sene zarfında yarım milyon liradan fazla sarfiyat yapıldığını söyleyerek demiştir ki:

— Yaptığımız programa nazaran 15 sene daimi ve müteazayd bir cehd ile âbidelerin tamarine çalışmak mecburiyetindeyiz. Bir çok yerlerde bu harap âbideler maatteessüf mevcuttur. Bunların hepsinin imarı çok paraya mütevakkıftır.

B. Fahri Kiper, yeni seneye 259,000 lira tamirat masrafla girildiğini söylemiş ve tamaratın ne şekilde yapıldığını izah ettikten sonra hatiplerin diğer suallerine de cevap vererek sözlerini bitirmiştir.

Bundan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiş ve bütçe aynen kabul edilmiştir.

Vakıflar idaresinin masrafları

karşılığı olarak 2,915,585 lira tahmin edilmektedir.

Orman bütçesi

Orman umum müdürlüğü bütçesinin heyeti umumiyesi üzerinde söz alan hatiplerden Edirne mebusu B. İsmail Hakkı orman mekteplerinde tahsil eden gençlerin yüksek orman fakültesine kabul edilmemelerinin sebebini sormuş, orman koruma teşkilâtı için yeni bütçeye geçen sene 407 bin küsur lira fazla tahsisat konulmasını mevzuubahis ederek yeni yapılan askerî koruma teşkilâtından ümid edilen istifadenin elde edilemediğini söylemiş, bu teşkilâtın ormanların içine giremediğini, ancak şehir ve köy civarlarında yolsuz kesilmiş olan ağaçların mahrukata müsadere ettiğini kaydetmiş, orman koruma işlerinin eskisi gibi sivil teşkilât tarafından idare edilmesini istemiştir.

Ziraat Vekilinin cevabı

Bu suallere cevap veren Ziraat Vekili B. Faik Kurtuluş, orman mektepleri mezunlarının orman fakültesine alınmamasının sebebini bu fakültenin üniversite derecesinde olmasından ve üniversiteye de ancak lise mezunlarının alınabilmesinden ileri geldiğini söylemiştir.

B. Kurtuluş orman koruma teşkilâtı hakkındaki tenkidlere cevap vererek demiştir ki:

— Orman kanununu tatbik etmek için bugünkünden iki misli fazla askerî bir kuvvete ihtiyaç vardır. Şimdi kendilerile sulh olalım tafsila giriyelim. Diğer bütçemiz dolayısıyla arzetmiş gibi ileride daha geniş cevap vermek imkânı hasıl olacaktır. Bu tamamen bir kanun mevzuudur. Geçen sene bu sıralarda kabul buyurduğunuz bir kanunun icabıdır.

Tahsisatın fazlalığına gelince: Yapılmış olan kadrolara nazaran yenden iltihak eden askerlerle aşağı yukarı iki mislini bulmuştur. Tamamile bir hesab neticesidir. Ona göre tahsisat konulmuştur.

Amanecman meselesine, bir kısım tecrübeli mühendislerin merkeze alınmış olması ile şahsen meşgulüm. Kongreye intizaren yapmış olduğumuz programın esasları şunlardır: Bildiğiniz gibi orman kanunu çok dikkatli işlenmiş, birçok teferrüatı tesbit etmiş ve hakikaten bir idare âmiri için, tatbik mevkiinde bulunan zat için çok lüzumlu olan elastik yetki imkânı bırakmamıştır. Bu kanun çerçevesi dahilinde hareket ederek memleketin umumî vaziyetini de nazarı dikkate alarak yapılabilecek kolaylıkların hududunu tesbite çalışıyoruz. İhtiyaçlarımızı tesbit ettik. Meselâ inşaat kerestesi için 500 bin amanejan için 100 bin, maden direği için 30 bin, kutu, kâğıd hamurun imali için 15 bin, fıçı için 15 bin, mahrukut için takriben 600 bin metreküba oduna ihtiyaç olduğu görüldü. Bu kerestelerin demin arzetmiş gibi bugünkü kanun hududları dahilinde ve halen orman işletenlerden başka bu işi tevdi edeceğimiz elemanlar olmadığına göre memleket için nasıl temin edileceğimizi tesbite uğraşyoruz. Halen böyle bir komisyon çalışmaktadır. Bugünkü kanunun istilzam ettiği orman kontratlarının muhteviyatını yüksek meclis elbette bilmektedir.

Hazırlıklarımız sırasında yapmak istediğimiz ikinci bir şey madenler münasebetiyle Meclisi âlinin kabul ettiği prensibi tatbik edilebilmektir. Ormanda imalat yapanların kontratlarına nazaran kendileri yalnız keresteye elverişli kısımlardan istifade etmekte, maden direği kâğıd hamuru, mahrukut olarak kullanılabilcek kısımları orman dahilinde terketmektedir. Bilhassa bu, orman için olduğu kadar millî ekonomi bakımından da bir israf halini almaktadır. Halen orman işletenlerin vaziyetini bu kanun içerisinde tedkik ederken kereste fiatlarını imkân olduğu kadar düşünmeğe çalışacağız. Halen bu istikamette çalışmaktayız.

Orman servetimiz hakkında mevcut dosyalara nazaran müsbet olarak arz edebileceğimiz bir malûmat mevcud değildir. Bugünkü resmî ve faal vaziyet orman serveti hakkında mevcut olan umumî tahminlerden ibarettir. Bunu söyleyen amanejan mevzuuna bizim de ne kadar çok ehem-

Elektrik şirketi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

üçüncü muntaka âmirliği de memurların vaziyetleriyle yakından alakadar olarak kendileri temasa başlamıştır. İş kanununa göre de şirketin memurlara tazminat vermesi icab etmektedir.

Diğer şirketlerin vaziyeti

Elektrik şirketini takiben tramvay tünel ve havagazı şirketlerinin de satın alınacağından evvelce bahsedilmişti. Bu cihet de kararlaştırılmış. Tramvay ve tünel şirketleri ağılebi ihtimal aynı zamanda satın alınacaklardır. Müzakerelere bir iki aya kadar başlanacaktır.

Havagazı şirketine gelince: Bu şirket Belediyeden aldığı imtiyazla faaliyet sahasına atılmıştır. Bu cihet göz önünde tutularak havagazı şirketinin Belediyeye mal edilmesi düşünülmektedir. Şirketle Belediyeye arasında müzakereler cereyan etmesi ve havagazı şirketini de Belediyenin satın alması icab etmektedir.

Elektrik şirketi müdürünün vazifesi 1 temmuzda nihayet bulacaktır.

Amerika Hariciye Nazirinin nutku

«Amerikanın uyanık bulunması lâzımdır» diyor

Neuyork 30 (A.A.) — Hariciye Nazırı Hull, Long Islandda Fares parkında ölüler günü münasebetiyle yapılan merasimde bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

«Milletler ailesinin bazı azası kuvvet ve tehdidi bir millî siyaset aleti olarak kullanmağa devam ettiği müddetçe Amerikanın müteyakkız bulunması lâzımdır.»

Hull netice olarak şunları söylemiştir: «İyice silâhlanarak taarruza değil müdafaaya hazırlanmalıyız. Ve harbe girmek için değil harpten uzak kalmak için hazır bulunmalıyız.»

İngiliz - İrlanda konuşmaları hakkında bir tebliğ

Londra 30 (A.A.) — Dominionlar nezareti tarafından geçen cumartesi günü biten İngiliz - İrlanda konuşmaları hakkında neşredilen bir tebliğde aşağıdaki neticelerin elde edildiği bildirilmektedir:

Kork limanının müdafaası 7-11 tarihinden itibaren İrlanda askerî makamlarına tevdi edilecektir.

Berehaven ve Loughsvili'nin müdafaaları ileride tesbit edilecek bir tarihte İrlandaya tevdi edilecektir.

B. Mussolini yeni bir nutuk söyledi

Roma 30 (A.A.) — B. Mussolini liktör gençliğinin jimnastik ve koro heyetlerinin bir nümayişinden ibaret olan «Faşist yoklama» merasiminde bir nutuk söyleyerek: «Genç nesilleri bugünkü İtalyan imparatorluğu ve yarmı daha büyük İtalya için çalışmağa ve mücadele etmeğe hazırlamak istiyoruz» demiştir.

B. Mussolini gelmeden evvel Romada bulunan Alman askerî muzikası ile birkaç İtalyan bandosu mün-tehap İtalyan ve Alman parçaları çalmışlardır. Frankist İspanya heyetinin âzası merasimde hazır bulunmuştur. Bandolar Falanjist marşını çalmış ve halk «Arriba Espane» diye bağirmiştir.

İtalyanın bütün mühim merkezlerinde Romadakine benzer merasim yapılmıştır. Düğenin nutku radyo ile yayılmıştır.

..... miyet verdiğimiz arzetmek istiyorum. Biz de imkân olan süratle halen devlet elinde mevcut ormanlar nedir? Bunların terkibi nedir? Bir işletme mevzuubahis olduğu zaman bu ormanlar ne verebilir? Bunları tesbit etmek istiyoruz. Bu itibarla amanejan bizim de bilhassa uğraştığımız ve bu bürodaki memurlara verdiğimiz kısmın meselesini teşkil ediyor.

B. Faik Kurtuluşun bu izahatı üzerine müzakere kâfi görülmüş ve maddelerin görüşülmesine geçilerek kanun aynen kabul edilmiştir.

Orman müdürlüğünün masarifi ve varidatı 4,462,346 liradır.

Büyük Millet Meclisi çarşamba günü toplanacaktır.

Romanya ile Türkiye arasında hava seferleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ankara temaslarından aldığı netice hakkında malûmat rica eden bir arkadaşımıza prens Bibesko demiştir ki:

— Romanya ile Türkiye arasında yeni bir hava hattının tesisi, görüşmelerimize esas teşkil etmiştir. Ümid ederim ki bu çok hayırlı teşebbüs iyi neticeler verir.

Yakın bir âtide başlayacak olan bu seferlere, iki motörlü ve altı yolcu alan tayyareler tahsis edeceğiz. muntazaman her gün Bükreşten kalkacak olan posta, Bulgaristandan geçerek İstanbula gelecek, buradan tayyareyi Türk pilotları alarak Konya üzerinden Adanaya götürecektir. Bu hat bilâhare Suriye ve Filistinine kadar temdid edilecektir. Böyle bir seyahati mümkün olduğu kadar ucuz yapmağa gayret edeceğiz. Rağbet

gördüğü takdirde dört motörlü dah büyük tayyareleri bu hat üzerinde işleteceğiz.

Hükümetinizle müzakerelere devam etmek üzere yakında bir heyetle beraber memleketinize tekrar geleceğim.

Türkkuşu organizasyonunu çok beğendim. Tayyareciliğin esasını teşkil eden bu branştaki muvafakıyetiniz şayanı takdirdir. Rumen talebelerinin de Türkkuşu kamplarına gönderilmelerini hükûmetime teklif edeceğim.

Prens Bibesko, dün öğleye kadar Peraplas otelinde istirahat ettikten sonra Dolmabahçe sarayına giderek defteri mahsus imza etmiş bundan sonra şehrimizin görülmeye şayan yerlerini gezmiştir. Akşam saat on dokuzda, Hava kurumu tarafından Perapalasta şerefine verilen hususî bir ziyafette hazır bulunmuştur.

Uç talebe lise müdürünü ölümle tehdit ettiler

(Baş tarafı birinci sahifede)

Lise müdürü B. Haydar, saat 17 raddelerinde direktörlük odasında kanaat notları üzerinde meşgul bulunuyormuş. Kapı birdenbire açılmış, onuncu sınıf talebesinden Zeki, Ahmed ve Sabahaddin müdürü doğru ilerlemişlerdir. Uç talebe masanın biraz ilerisinde durarak:

— Ne yapıyorsunuz?, Kanaat notları ile mi meşgulsünüz.

Demişler ve içlerinden biri geri dönerek kapıyı kapamıştır. Müdür B. Haydar talebelerin bu gayri tabii hallerine bir mâna verememiş, ayağa kalkarak:

— Ne istiyorsunuz?

Diye sormuştur. Zeki ve Ahmed ceplerinden birer tabanca, Sabahaddin de bir bıçak çıkararak müdürü doğru çevirmişler ve:

— Kıpırdamayın. Bizi dinleyin.

Demişlerdir. Müdür B. Haydar saçın bir vaziyette gene aynı suali sormuştur:

— Ne istiyorsunuz.. İstediginizi söyleyin?

Uç talebe cevap vermişler:

— Bize son sınıfa geçtiğimize dair tasdikname vereceksiniz.

Müdür B. Haydar, talebelere nasihat etmek istemiş fakat dinlememişlerdir. Zeki:

— Sus...

Eski ve yeni İstanbul

(Baş tarafı yedinci sahifede)

tacım nasıl Allahın elinde ise, şimdi de hayatım gene onun elindedir. Eğer o, bu hayatı muhafaza etmemi istiyorsa senden bir tek lütuf talep edeceğim. Bana aid olan herşeyi al; yalnız Elöter sarayını bana bırak.

Yeni hükümdar, sözverdi; fakat hazinelerin yerini öğrendikten sonra, İren'in kır saçlarını tıraş ettirerek, onu Büyükağa kadınlar manastırına sürdü. Sonra, bununla da iktifa etmerek Midilliye gönderdi. Rivayete nazaran, İren, o derece sefaletle uğramış ki, iplik bükerek son günlerinde maişetini temine mecbur olmuş. 803 de ölüncü, Büyükağa nakledilip gömüldü. Fakat mezarı, Haçlıların İstanbulu çöğnemeleri esnasında harap oldu.

Ortodoks kilisesi, İren'i hristiyanlığı ettiği hizmetlerinden ve son günlerinde çektiği azaplardan dolayı alzze arasına sokmuştur. On beş ağustosta yortusu tesid edilir.

▲

İren gibi diğer bazı İmparatoriçelerin ve meşhur kadınların menfası olan Büyükağa manastırının son senelerdeki halini, müellif Schlumberger şöyle tesbit ediyor:

«Ayanıkolaya varmadan çok evvel, tam Sedef adasının karşısında, deniz kıyısıyla yol arasında gezelen, sahilin çiplak ve ıssız zemini üzerinde geniş bir takım harabeler görürler. Bu harabeler, tepeden dökülen toprakların altında kaybolmuştur. Eğer bu mübhem bina bakiyelerine yaklaşılsa o noktada vaktile her halde mühim olan bir yapının yükseldiği anla-

Diye bağırır ve müdürü hakarett ettikten sonra :

— Fazla söz istemiyoruz. Yarın akşama kadar tasdiknameleri verirsiniz verirsiniz, vermezseniz siz de, aynı niz halkı da tehlikeydedir. Belki bizi polise vermekle bu işten yakanızı sıyrabileceğinizi tahmin edersiniz. Beyhude yere böyle bir şey düşünmeyin, çünkü arkamızda sizden intikamımızı alacak arkadaşlarımız vardır. Bunu hatırlınızdan çıkarmayın.

Demiştir. Diğer iki talebe Ahmed ve Sabahaddin de Zekinin bu sözlerini tasdik etmişler:

— Ona göre düşün ve tasdiknamelerimizi yarın akyama kadar hazırlayın.

Demişlerdir. Bundan sonra üç talebeden ikisi tabancalarını, diğeri de bıçağını ceplerine sokarak dışarıya çıkmak üzere kapıya doğru ilerlemişlerdir. Bunlardan birisi arkasına dönmüş ve son söz olarak müdürü şunu söylemiştir:

— Yarın akşam bir arkadaşımız gelip sizden tasdiknameleri alacaktır.

Talebeler çıkıp gittikten sonra müdür B. Haydar derhal telefonla polisi bulmuş ve hadiseyi anlatmıştır. Polis bu üç talebeyi akşam geç vakte kadar aramış ise de bulamamıştır. İzmir zabıtası talebeleri arıyor.

şılır. Kubbeleri henüz yarı yarıya duran odalar, harap olmuş dehlizler, yukarıdan kayan topraklarla, otlar altında gömülmüş kalın duvarlar, büyük bir saha kaplar ve bu mevkile halk arasında Kamares (yani kamalarlar, hücreler) denir. Taştan yontulmuş mimari tezyinatı bakiyeleri yerlerde sürünmektedir.

Bugün deniz kuşlarının sık sık ziyaret ettiği ve küçük çobanlarla sürülerinin daima uğraşı olan bu sefil Kamares harabesi Büyükağanın kadınlar manastırının bakiyesidir.

Bu hikâyeden ve bu tarifden sonra, Büyükağanın o parçası, insanın nazarında her halde daha manidar bir hal alıyor... Üzerinde yaşadığı İstanbul topraklarından her parçanın böyle bir hikâyesi vardır... Bunları birer birer öğrenir, yahud hatıramızda canlandırsak, taşların, toprakların adetâ etrafımızda canlandığını hissederiz.

Yürük Çelebi

Gazi köprüsünün iki başından açılacak yollar için hazırlık

Gazi köprüsünün iki başından açılacak olan yollardaki binaların istimlakı ve yolların inşası için bir buçuk milyon lira sarf edileceğini yazmıştı. Belediye şehircilik mütehassısı bay Prost'un hazırladığı plâna göre burada yapılacak istimliki tamamen başa-rabilmek üzere evvelâ bu semtlerin kadastro vaziyetini anlamağa karar vermiş ve bu hususta kadastro müdürlüğünden malûmat istemiştir.

KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

AKŞAM okuyucuları arasında en emin, en süratli ve en ucuz ilan vasıtasıdır.

KÜÇÜK İLANLAR Pazar, Salı ve Perşembe günleri intişar eder.

1 — İŞ ARIYANLAR

İŞ ARIYORUM — 317 doğumlu okur yazar bir Türk genci, İstanbul veya taşrada bir müteahhid veya hususî bir müessesede hafif bir işle çalışmak arzusunda. İsteklerinin Karaköy Barutahane caddesinde 33 No. da Hüseyin.

BİR BAYAN — İyi bir alıye mensub 30 yaşında bir Türk bayanı 4 yaşındaki çocuğu ile beraber bir bayan yalnız ev işlerine bakmak istiyor, tahsili vardır, taşraya da gidebilir. İsteklerinin Akşam gazetesinde (Pazar) rûmûzuna mektubla bildirilmesi. — 2

BİR ALMAN MÜREBBİYE İŞ ARIYOR — Fransızca ve İtalyanca da vakıf kibar bir Alman bayan iyi bir alıye mürebbiye işi arıyor. (Mürebbiye - 21) rûmûzile gazeteye müracaat. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

İZMİRDE — 20 yataklı hususî bir hastane için yemek hususî oda banyo gibi ihtiyaçları temin edilmek şartıyla liseden mezun hesap ve idare işlerine kabiliyetli bir Türk bayan aranıyor. İlsan ve daktilo bilenler tercih edilir. El yazıları, fotoğraf ve ellerindeki vesikalar ile dileklerinin İzmir posta kutusu No. 321 e müracaat. — 8

İZMİRDE — 20 yataklı hususî bir hastane için cerrahide çok iyi çalışmış birinci sınıf bir hemşire aranıyor. İsteklerini bir fotoğraf ve yıllık kâğıdılarla beraber İzmir posta kutusu No. 321 e müracaat. — 8

KADIN HİZMETÇİ ARANIYOR — Kalabalık olmayan bir alıde (süpürge, bulaşık ev işleri) yapabilecek yaşlı emniyetli hizmetçi isteniyor. İstanbul Beyazıt Kitabıkar No. 19 kitabı Hayri. — 1

MEMUR ARANIYOR — Türkçeden İngilizceye ve İngilizceden Türkçeye bilmek için tercüme yapacak bir memura ihtiyaç vardır. Fransızca bilenler tercih edilir. Galata P. K. 1104 e müracaat. — 2

EBE VE HASTABAKICIYA İHTİYAÇ VARDIR — İstiyenlerin Çağaloğlunda C. H. Partisi arkasında Çağaloğlu Sıhhat Yurdu mesul müdürü Dr. operatör Orhan Ünalın' a müracaatları. — 2

BİR DAKTİLO ARANIYOR — Almanca ve türkçe iyi bilen tercümeye muktedir bir bayan aranıyor. Taliblerin Yeni postane karşısında Mimar Vedat caddesi No. 26 ya müracaatları. — 2

BİR DAKTİLO ARANIYOR — Yazıhanede çalışabilecek daktilo bilen bir gence ihtiyacımız vardır. Saat 8 - 11 ve 17 - 19 arasında Galatada Fernencilerde Kember han No. 14 e müracaat. — 2

3 — SATILIK EŞYA

BİR İYİ PİYANO — Ucuz ve acele satılır. Beyoğlu, Nuriye sokak (eski Polonya sokak) No. 6. Madam Anastasiya. — 1

ACELE SATILIK ZARIF PİYANO — PLEYEL marka, demir çerçeve, kord kruvaze. Beyoğlu, Parmakkapı, Telgraf sokak, No. 20, ikinci kat. — 1

SATILIK FOTOĞRAF MAKİNESİ — "Plaubel makina" markalı 1 : 2,9 objektifli 6 x 9 ebadında çok az kullanılmış meşin çantalı bir fotoğraf makinesi ehven fiatle satılır. "Akşam" foto muhabiri bay Fak'e müracaat. — 18

SATILIK SPOR DENİZ MOTÖRÜ — Meşhur Aayvansaraylı Fazlı ustanın bir senelik yapısı tekne ile içerden takma 3 beygir kuvvetinde toristan teşkilatını havi bulunan motor ucuz fiatle satılır. Görmek isteyenler Beşiktaş vapur iskelesi sandalcılar kahyası bay Mehmede müracaat oluncaktır. — 2

YENİ PİYANO SATILIK — Meşhur Alman markalı son sistem üç pedalı yeni bir piyano kordları çapraz büyük formalı acele satılır. Müracaat: Beyoğlu Bahk-pazar Duduodalar sokak 26 numaralı dükkanda. — 2

EHVEN DENİZ MOTÖRÜ SATILIK — 6,5 metre boy 1,5 metre genişlik 8 kişilik 503 Flat marka motör marj otomatik önünde cam ve yan fenerleri vardır. Beşiktaşta Akaretlerde Spor caddesinde No. 1 Tan elektrik mağazası. Hüsnü Kuratlıya müracaat. Telefon: 49071. — 2

BUZHANE KOMPRESSÖRÜ SATILIK — Saatte 200.000 kaloriyi Frigorı yapar Dell' Orto markalı az kullanılmış muntazam vaziyette bir ammoniak kompressörü satılır. İsteklerinin Akşam'da (Kompressör) rûmûzuna mektubla müracaat. — 2

DIŞ TABİBLERİNİN NAZARİ DİKKATİNE — Az kullanılmış iyi bir muayenehane (Klinik ve Protez) eysası komple olarak ehven fiatle acele satılır. Müracaat yeri Şark Dış deposu İstanbul İş bankasının arkasında Rıdvan han. — 2

SATILIK KAMYONET — 1930 modeli kullanılmış işlek halde bir Ford kamyoneti satılır. İsteklerini Akşam'da "Kam-

4 — KİRALIK - SATILIK

SATILIK KÖŞK — Göztepe Mama caddesi Arş sokak 11 numaralı 7 oda ahır elektrik büyük bahçe çam ve meyva ağaçlarını muhtevî köşk. İçindekilere müracaat. — 2

ACELE KİRALIK YALI — 8 oda, her katta havagazi, terkos, elektrik vardır. Arnavudköy vapur iskelesi başında arkası İstanbuldan gelen tramvay tevakkuf mahalli, önü vapur iskelesi 91 sayılı yalıya müracaat. — 2

ACELE SATILIK EV — Beşiktaş İhlamurda Havuzbaşı Nar Tanesi sokakında 6 No. 11 birisi iki, birisi üç odalı, meyva ağaçlıklı bahçesi bulunan müstakil iki ev 800 liraya satılır. Havuzbaşındaki kahveye müracaat. — 2

AKSARAYDA — Yusufpaşa Kafesi sokak 16 No. da dört oda, bir mutfak, iki helâ, bir hamam, nezareti kâmilî bir taraça, bir balkon, bir su kuyusu olan ahsab hane sahibi taşraya gideceğinden ehven fiatle acele satılır. Görmek isteyenler içindekilere müracaat. — 2

DEVREN KİRALIK, SATILIK TÜTÜN-CÜ DÜKKANI — Galata Yüksekaldırım 566/134 numaralı tütün, pul, gazete, kirtasiye ve sair satan, köşebaşındaki tütcü dükkânı devren kiralıktır. — 2

BULUNMAZ FIRSAT — Topane, İtalyan hastanesi sırasında (1000) metre murabbî kadar, her iş için elverişli, bol güneşli ve havadar, içinde kuyu, Ayazma suyu (hiç bir ücretle tabi değildir). Tramvaya 1 ve denize 2 dakika mesafede bulunan çok kıymetli bir arsa hissedarları tarafından maktuan (2400) liraya acele satılır. Topane Boğazkesen caddesi 37 No. da şekerçi Bayram Terzioğlundan sorulacak. — 2

% 12 GELİR — 7 oda kâgir ev, bahçe, kuyu, su, elektrik, fevkalâde manzara, ehven satılık. Pangaltı Fatih E. sok. 168. Görmek için içindekilere. Flat için Pangaltı karakolu yanında balıkçı İdris. — 2

ACELE SATILIK KİRAATHANE — Beyazıtın en işlek, en büyük ve en güzel yerindeki Marmara kiraathanesi acele satılır. Çadirelar 2 No. da bakkal Ralfe müracaat. — 3

SATILIK VEYA KİRALIK — Mangal kömürle işleyen değirmen Şarköyünde kasabada kâğıt üç taşlı 45 beygir kuvvetinde değirmenin kömürle işletilmesi müsaadesi alınmıştır. Taliblerin Yenipostane arkasında Katircioğlu hanının karşısında Dilsizade han 15 numaraya müracaatları. — 9

6800 LİRAYA ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTMAN — Cihangirin en güzel mevkinde her katta banyo ve sair konforu mükemmel seneyi yeni yüz seksen lira kira getiren bir apartman satılır. Görmek için Cihangir Alman hastanesi arkası Güneşli sokak No. 50 döndü katta kilere müracaat. — 1

ACELE 1600 LİRAYA SATILIK HANE — Sarıhannebaşı Horhor caddesi Hayriye lisesi karşısında Eski Karagöz Yeni Kavalalı sokakında 10 No. 11 7 oda üç kat nezareti kâmilî havi taraçası ve elektrigi mevcuttur. İçindekilere müracaat. — 4

KİRALIK MEFRUŞ KONFORLU APARTMAN — Üç oda, mutfak, banyo, asansör, her gün sıcak suyu havi konforlu mefruş bir apartman yaz mevsimi için kiralıktır. Taksim Topçu caddesi Uygun apartmanı kapıcısına müracaat. — 9

KİRALIK MEFRUŞ LÜKS APARTMAN — Nisantaşında asansör, kalorifer ve saire bütün konforu havi 9 odalı havadar mefruş bir apartman hazırandan itibaren yaz mevsimi için kiralıktır. Adresini öğrenmek ve ziyaret etmek isteyenler Tokatliyan oteli kapıcısına müracaat edebilirler. — 5

KİRALIK VE SATILIK KÖŞK — Göztepe Ortahisar sokak 50 numaralı kâğıt köşk dört oda bir salon ve bir mutfak olmak üzere kiralık, bütün köşte 11 oda olmak üzere satılır. Köşk elektrik ve tekrusu havidır. Beş dönüm çamlık bahçesi, bir ahır ve bir usak odası vardır. Fazla tafsilât için aynı adreste ev sahibine müracaat edilir. — 5

SATILIK SİNAVON — Şişli Osmanbey karşısında Kırâğı sokakında 12 - 15 No. 11 haneler arkasındaki halli hazırda musevi sinavonuyla satılır. Galata Selânik hanında 19 No. ya müracaat. — 2

KELEPİR BİR FABRİKA VE APARTMAN SATILIK — Fabrika üstünde iki dairelik apartman bütün konforu havi beşer odası vardır. Talibler Altınbakkal Çayır sokak No. 67/1 içindekilere müracaat. — 3

KİRALIK — Galata eski Loyd yeni Veli Alemdar hanında mağaza, yazıhaneye ve bütün deposuna elverişli daireler kiralıktır. Mezkûr handa kâtib bay Rifkiya müracaat. — 8

KİRALIK — Taksim - Harbiye arasında nezareti fevkalâde, konforlu, mobilyalı altı odalı apartman yazlık kiralıktır. Beyoğlu Küçük Parmakkapı sokak 36 Hilmi Yunus'a müracaat. Telefon: 42746. — 3

SATILIK KÂĞIR EV — Kadıköyünde Rıhtım caddesinde Reşiddefendi sokakında 24 No. 11 iskeleye iki dakika mesafede nezareti 9 oda, banyo, 2 mutfak, elektrik, havagazi, sarnıç, kuyu, taraçası mevcut bulunan ev satılır. İçindekilere müracaat. — 2

SATILIK KÂĞIR EV — Kızıltoprak 147 Fenerolu arasında tramvay caddesi 157 numaralı kâğır ev satılır. 12 odası 2 banyosu bir buçuk dönüm bahçesi vardır. Bir katı ayrı kiraya verilebilir. Pazar ve çarşamba günleri içindekilere müracaat olunur. — 2

KİRALIK HANE — 5 oda, elektrik, terkos, havagazi, tramvaya yakın Maçka Teşvikiye karakolu karşısındaki Teşvikiye - İhlamur caddesinde 5 numaraya içindekilere müracaat. — 2

SATILIK ve KİRALIK HANE — Kadıköy Şifa 20/1 mülk iki kat üzerine altı oda banyo apteshane, bahçeli dört taraflı açık Kalamış körfesine nazır havadar denize yakın hane arzu edenler yanındaki haneye müracaat etsin. — 2

SATILIK KÖŞK — Kadıköyünde Gazhane civarında Uzun Çayır caddesi No. 18. Beş oda, mutfak, kiler, iki helâ, bahçıvan odası, (iki) dönüm olan bahçesinde kuyu, müteaddit meyva ağaçları ve 200 kütük bağ. Pazar günleri öğleye kadar gezilebilir. İçindekilere müracaat. — 2

BÜYÜKADADA — Ziya paşa köşkü yanında bulunan 4000 arşinlik çamlık satılır. Arzu edenlerin Akşam gazetesinde "Ül - Zl - Kut" rûmûzuna müracaat etmeleri. — 2

SATILIK EV — Kadıköyünde Bahariye caddesi Güneş sokak 3 No. tramvaya üç dakika mesafede kâğır altı oda, bahçe, elektrik, havagazi, terkos, hamam, boyalı, nezareti. Vapur iskelesi caddesi 15/1 No. Bay Hasana müracaat. — 2

SATILIK KÖŞK — 8,50 dönüm bahçeyle nadide ve çok meyvalı ağaçlarla tükenmez kuyu ve kumpanya suyu etrafı duvarlı her taraflı sokak ayrıca ahır usak odası mevcuttur. Çengelköyünde Bakırçılar No. 52 Görüşmek için Şirkeci de dışı Haçık Jamgoçyana müracaat. — 2

UCUZ SATILIK KÖŞK — Anadoluhisarında, Yenimahalle, Bayramköşkü yakınında, Cumasokak No. 17 havadar, nezareti fevkalâdeye malik, üç dönüm meyvalı bahçe, iki katlı kâğır, üçüncü katı ahsap on oda, salonlar, hamamlar, sarnıç, terkos, mutfak, ahçı ve seyis odaları ahırları müstemil, tam konforludur. İki aile için kullanışlı, ifrazı mümkündür. Gezme için içindekilere, görmek için Yeni postane arkasında Elkatip han No. 9 a müracaat. — 10

SATILIK VE KİRALIK — Boğaziçinde Tarabyada İtalyan ve Fransız sefaretleri arasında 14 ve 16 No. 11 bahçeli evlerden biri veya ikisi satılık veya kiralıktır. Tarabya oteline müracaat ve malumat için öğle üzeri 40514 e telefon edebilirler. — 15

SARAHANEBAŞINDA MÜZEYYEN BAHELİ SATILIK KÖŞK — Horhor caddesi Yeşilteke sokak 42 No. 10 oda 3000 zira murabba her türlü meyva ağaçları ve çamlar, palmyelerle müzeyyen bahçe içinde ve yanında 40 No. 11 beş oda iki taraflı bahçe elektrik mevcut bir ev de ayrı olarak satılır. Derunundakilere müracaat. — 4

7500 LİRAYA SATILIK APARTMAN — Dört daireli iki daire dörder oda iki daire üçer oda tamam konforu var. Tramvaya bir dakika yakın, denize nazır, ayda 85 lira kira getirir. Lâleli Yeşiltulumba Gümrük Emin sokak 14/1 No. ya müracaat. — 5

DEVREN SATILIK LOKANTA — Büyükdada Bahçeli sokak No. 28 (Şark Alle) lokantası, Anadoluya gitmek münaşebeti üzerine satılır. Müracaat: Çakmakçılar No. 5 şapkacı bay Rifata. — 2

SATILIK ARSA — Kadıköyünde Süreyya sineması civarında Süleyman paşa sokakında (1200) küsur metre murabbî arsa maktuan (2500) liraya satılır. Talib olanların Anadoluhisarında (9) No. 11 yalıda bay Ali Rızaya müracaatları. Telefon: 38 - 83. — 1

5 — MÜTEFERİK

HUSUSİ VE MÜNERİD DARS DRESLERİ — Tekmil yeni danslar gösterilmektedir. Beyoğlu Karıman karşısında Nuri Ziya sokak 3 No profesör Panosyana müracaat saatleri pazardan maada her gün saat 12 - 14 - 17 - 21. — 1

ALMANCA DERS — Büyüklere ve çocuklara. Bir Alman bayan tarafından ucuz dersler verilmektedir. Akşamda (Almanca ders) rûmûzuna mektubla müracaat. — 2

ALMANCA, İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri için) Berlin ve Oxford Üniversitelerinden edebiyat ve felsefe ağırlıklı malik iyi Fransızca bilen ve İstanbulda bir büyük mektepte İsan tefdis eden genç bir Alman profesörü hususî veya grup halinde dersler vermektedir. Esaslı ve en seri yeni usullerle tefdis eder. Flatler mutedildir. «PROF. M. M.» rûmûzile (Akşam) a mektubla müracaat. — 15

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesinin adres olarak göstermiş olan kartlarımızdan

NN — A A 28 — İsviçreli Fransız Bayan — Almanca ders

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırma lıdır mercudur.

Gazetemize (B M T) rûmûzu olarak adres gösteren ilan sahibinin idareye müracaat etmesi rica olunur.

ANADOLUNUN HER VİLÂYETİNDE

ACENTA ARANIYOR

Fabrikamızın Yeni çıkarmış olduğu son model

SOBALARIN ve CİHAZLARIN

Monopol satışı için her vilâyette acenta tayin edilecektir. Arzu edenler bir an evvel şirketimizin merkezi olan Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 69 numarada

ATEŞ TÜRK ANTRASİT

Direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. Tel: 35.142

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 9885 lira olan muhtelif cins ve eb'atta 7 kalem matbaa kâğıdı ve karton 13/6/1938 pazartesi günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası içindeki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik 741 lira 38 kurusluk muvakkat teminat ve resmî gazetenin 1/7/1937 tarih 3645 No. lu nüshasında intişar eden talimatname dairesinde alınmış ehliyet vesikasını muhtevî teklif mektuplarını eksiltme günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine veremeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (3002)

İstanbul Telefon Müdürlüğünden:

Rıza paşa arsası namile maruf arsadan istimliki tekrarr eden 69, 70, 71 No. lu parsellerin bedeli tediye edileceğinden alâkadarların bedellerini almak üzere hemen Telefon Direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (3201)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Aylık kirası Lira Kr.	
Kadıköy Osmanağa	Misakimilli	72	Ev	15 50	
»	Yoğurthane	1	»	18	
»	»	3	»	14	
Kadıköy Rasimpaşa	Feritbey	19	»	19	
»	Düz sokak	14	Dükkân	2	
»	Zühtüpaşa	32	»	2	
»	Caferağa	1	Ev	23	
»	Tuğlacı	38	Dükkân	3	
Merdivenköy	Mimideresi		Üç parça tarla	1 50	
Üsküdar	Gülfemhatun	140	Dükkân	14	
»	Hâkimiyeti M.				
Üsküdar Gülfem	Azizmahmut	5	Ev	3 50	
»	Karadavut	168	Arsa	2	
»	Altunizade	Kuşyolu	26	Dükkân	1
»	Selimiye	Tıbbiye	3	Baraka arsa	7
»	İhsaniye	Bostan	10	Ev	4
Beylerbeyi	Çamlıca	60	»	3	
Çengelköy	Kuleli	4	Oda	2	
Paşabahçe	Kayabaşı	21	Dükkân	10	
Paşabahçe	Şehitlik	58	Ev	14	
»	Sunazırı	3	»	11	
Kandıllı	Derman	1	»	10	
Anadolukavağı	Kavaklı yalı	40	»	3 50	
Kanlıca	Çubuklu	40	Dükkân	1 50	

Yukarıda mevkî ve cinsleri yazılı yerler 939 senesi Mayıs sonuna kadar Kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 6/6/938 pazartesi günü saat 15 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (3069)

KROM MADENLERİ SONDAJ İŞLERİ

için ve bilhassa sondaj kuronlarının elmaslarını değiştirmeye muktedir iyi bir ustaya ACELE ihtiyaç vardır. Taliblerin derhal

ETİ BANK İSTANBUL BÜROSUNA

müracaat etmeleri.

Piyango Genel Direktörlüğünden:

Direktörlüğümüz muhasebe servisinde çalışmak üzere (Yüz) lira ücretle imtihanla iki memur alınacaktır.

- Bu memurların:
- 1 — Yüksek Ticaret mektebi mezunu olması,
 - 2 — Yaşlarının azamî otuz beşi müte-caviz olmaması,
 - 3 — Hüsnühal sahibi olması,
 - 4 — Bir hastalıkla malûl bulunmaması,
 - 5 — Askerliğini bitirmiş olması lâzımdır.

Yukarıda yazılı geraitte uygun oldukları şehadetname ve tasdiknamelerle tevsik edecek taliblerin 9 Haziran 938 günü akşamına kadar İstanbulda Bahçekapıda Piyango Genel Direktörlüğün Muamelât servisine müracaatta bulunmaları...

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazi, terkos, alaturka hamamı, bahçesi, rihtimi mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalıya müracaat.

Kiralık ve satılık

Üsküdar Paşa limanında Nacan sokağında (16) numarada yalı Üsküdarın Beykoza açılmakta olan cadde üzerinden ayrılıp Fethi Paşa korusuna doğru yükselen (7471) zira vüs'atindeki bahçemide otuz mütecaviz çam fıstık ağaçları altında bir bab köşkl ve enval meyva vesair eşcari ve güllüstanı ve ayrıca kâğır mutfak, ayazma, fırın, bostan kuyusu, sarnıç, müteaddit havuzları camî olup mesken, bostan, gazino halinde kullanmağa müsaid olduğundan kiralık ve satılıktır. İçindeki sahibine müracaatları.

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Sermaye ve ihtiyat akçesi 847.596.198.95 İtalyan İretidir. Merkezi İdare: MILANO İtalyanın başlıca şehirlerinde ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolunbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteleri:
İstanbulda: Alalemcıyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Dnyia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir azimet
ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.
Gunborg vapuru 5 Hazirana doğru.
Vingeland vapuru 6 Hazirana doğru.
Brageand vapuru 20 Hazirana doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.
Gunborg vapuru 5 Hazirana doğru.
Vingeland vapuru 6 Hazirana doğru.
Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

HAYATIMIN En büyük Heyecanı

Üç merasım gününde adı bir pudra
kullanmak mecburiyetinde kaldım.
Pudra, cildimde parça parça yapı-
yor ve yüzüm «makyaajlı» bir şekil
gösteriyordu. Bu pudradan tamamen
sarı nazar ettim. ve havalandırılmış
ye krema köptüğü ile karıştırılmış ye-
ni ve tamamen görünmez bir pudra
kullanmağa başladım. Beni görenler
şaşıyordu. Çünkü ben artık aynı de-
ğildim.

Pudra âleminde keşfedilmiş en bü-
yük sırdır. Bu yeni pudranın formülü
ve istimal hakkı büyük mali fedakâr-
lıklarla hemen Tokalon müessesesi
tarafından satın alınmıştır. Şimdi To-
kalon pudrası namile ve her gün da-
ha taze, daha nermin, daha güzel gö-
rünüyorsunuz.

Bayanların nazarı dikkatine

Satın aldığınız Tokalon kremi va-
zolarının büyük bir kıymeti vardır.
Onları bayinize iade ettiğinizde beheri
için 5 kuruş alacak, aynı zamanda
kıymetli mükâfatları bulunan To-
kalon müsabakasına iştirak hakkını
veren bir bilet takdim edilecektir.

Beşiktaş Birinci Sulh Hukuk Hâkimli-
ğinden:
937/716

Fındıklıda Kazancı mahallesinde Cami
sokağında 3 numarada helvacı esnafın-
dan Mehmed oğlu Mehmed, Mehmed
Rüşdü vekili avukat Memduh tarafından
aleyhine ve Zeyneb Feride ve Ahmed
Reşid aleyhlerine ikame olunan izalei su-
yu davasında: İkametgâhının mecburi-
yeti hasebile ilânen vaki tebligata ra-
ğmen mahkemeye gelmediğinden gıyabi-
nızda muhakemeye devam olundu. Tapu
kayıtlarına istinaden muşam kabili tak-
dim olup olmadığının ve kıymetinin ne-
den ibaret bulunduğunun tesbiti için ehli
vukuf marifetile 8/6/938 saat 17 de ma-
hallinde keşif icrası tekkarrür eylemiştir.
24/6/938 saat 10 da müddeti kanunisi
zarfında itiraz ederek mahkemeye gel-
mediğiniz takdirde gıyabınızda karar ve-
rileceği tebliğ makamına kaim olmak üze-
re ilân olunur. M. 1643

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Adres: Divanyolu Bozkurd kuraathane-
si karşısındaki eski Klod Farer so-
kak Aslaner Apr. No. 8 - 10 Öğleden
sonra 3 ten 7 ye kadar hastalarını
Kabul eder.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremin Sivas Başmüdürlük binasında şartname ve projesi mucibince yapılacak kalörifer tesisatı işi açık eksiltmeye konmuştur.
II — Keşif bedeli 6000 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı 450 liradır.
III — Eksiltme 17/VI/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartname ve projeler 30 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesiyle Sivas Başmüdürlüğünden alınabilir.
V — İsteklilerin kendilerinden aranan kanunî vesaik ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «3156»

I — Şartname ve projesi mucibince Karşıta yapılacak İdare binası in-
şaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.
II — Keşif bedeli «32642» lira «56» kuruş ve muvakkat teminatı «2448.20»
liradır.

III — Eksiltme 16/6/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartname ve projeler «1.64» lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesiyle Ankara, Erzurum Başmüdürlüklerinden ve Kars Müstakil Müdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini İnhisarlar İnşaat Şubesiyle ibraz ederek ayrıca vesika almalari lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile İnşaat Şubemizden alınacak ehliyet vesaikini, % 7,5 güvenme parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması ve posta ile gönderilecek mektupların da bu saatte komisyonda bulundurulması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «3155»

I — İdaremin Muğla Müstakil Müdürlüğüne bağlı Fethiyedeki Barut deposunda şartname ve projesi mucibince yapılacak tamirat ile duvar, iskele ve beki evinin inşaatı pazarlık usulüyle eksiltmeye konmuştur.
II — Keşif bedeli «2674» lira «66» kuruş ve muvakkat teminatı «200» lira «60» kuruştur.

III — Eksiltme 15/6/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartname ve projeler «14» kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesiyle Muğla Müstakil Müdürlüğünden ve Fethiye Memurluğundan alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3113)

15 adet	Termograf
15 »	Higrograf
1 »	Barograf
2 »	Higrometre
2 »	Termometre
2 »	1 Kg. lik kadranlı terazi

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı âletler şartnameleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli 3220 lira ve muvakkat teminatı 242 liradır.

III — Eksiltme 22/VI/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif mektubu ve kataloğlarını münakasa gününden en geç üç gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar şubesine vermeleri lazımdır.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3199)

I — Ahırkapı bakım evinde mevcut 5788 kilo kasımtı ipi pazarlıkla satılacaktır.

II — Pazarlık 6/VI/1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesi satış komisyonunda yapılacaktır.

III — Satılacak mallar mahallinde her gün görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. (3005)

Miktarı	Cinsi	Muhammen Bedeli	Muvakkat teminat	Eksiltme saati
7	Kalem Dekovil malzemesi	Li. Kr. 2266.—	Li. Kr. 169.95	14
9	Kalem Dekovil malzemesi	4879.—	365.92	14.30
80 adet	Vagonet	5000.—	375.—	15
30 adet	Vagonet	1500.—	112.50	15.30

I — Şartnameleri mucibince satın alınacak yukarıda cins ve miktarı yazılı 4 kalem malzeme ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiş-
tir.

III — Eksiltme 4/7/938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların şartnamelerinde izah edildiği vechile fiatsız teklif mektuplarını vesaireyi münakasa gününden 10 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tuz Fen Şubesi Müdürlüğüne vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almalari lazımdır.

VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ile 5 ci maddede yazılı vesika ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2965)

I — İdaremin Gaziantep Başmüdürlüğüne bağlı Akçakalede şartname ve projesi mucibince yapılacak idare binası inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 10606 lira 81 kuruş ve muvakkat teminatı 795.51 liradır.

III — Eksiltme 13/VI/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 53 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesiyle Gaziantep, Urfa ve Akçakale İnhisar idarelerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini İnhisarlar İnşaat şubesiyle ibraz ederek ayrıca vesika alması lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile İnşaat Şubesinden alınacak ehliyet vesikasını ve % 7,5 güvenme parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması ve posta ile gönderilecek mektupların da bu saatte komisyonda bulundurulması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3115)

Eksiltmenin şekli	bedeli	teminatı	bedeli	Zarfların ve rileceği saat	Eksiltme saati
	Li. Kr.	Li. Kr.	Li. Kr.		
Açık eksiltme Göle	9674.75	725.61	—49		10
» » Tortum	9542.09	715.66	—47		10.30
» » Hasan kale	9272.54	695.44	—47		11
Kapalı zarf Arpaçayı	10376.60	778.25	—52	13.30	14.30
» » Ağrı	10129.38	759.71	—51	14	15
» » Ardahan	11154.12	836.56	—56	14.30	15.30
» » Iğdır	10653.09	798.99	—54	15	16
» » Doğuba-yazıt	10653.09	798.99	—54	15.15	16.15
» » Çıldır	10376.66	778.25	—52	15.30	16.30

I — Yukarıda isimleri yazılı mahalle rde şartname ve projeleri mucibince yapılacak idare binalarının inşaatı hizalarında gösterildiği üzere ayrı ayrı açık eksiltme ve kapalı zarf usulleriyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 3/VI/938 tarihine rastlayan cuma günü hizalarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler yukarıda yazılı bedellerle İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesiyle mahallî İnhisarlar idarelerinden alınabilir.

V — Açık eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin kanunî vesaik ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte komisyona gelmeleri, kapalı zarf eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin: Mühürlü teklif mektubunu ve kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parasını veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları yukarıda yazılı olduğu vechile eksiltme saatlerinden birer saat evveline kadar adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. Posta ile gönderilecek mektupların da bu saatlerde komisyonda bulundurulması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2938)

9000 Kilo	15/45 Çivi
40000 »	15/50 »
12000 »	16/60 »
7000 »	17/70 »

I — Yukarıda eb'adı gösterilen 68000 kilo çivi pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 1/6/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2792)

I — Şartnamelerine ekli listede Cins ve miktarı yazılı 3395 kilo muhtelif renk Lito, Tipo ve Otomatik mürekkebi pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 2/VI/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15 de Kabataşta levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2850)

3450 Kilo	Litopon
15525 »	Alçı
15525 »	Reçine

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı üç kalem malzeme şartnameleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 1/6/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Alım Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (2791)

I — Şartnamesi mucibince 20X25 — 27 eb'adında 20,000,000 Mantar pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 6/VI/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin mantar nümunelerini münakasa gününden evvel Alım Komisyonuna vermeleri lazımdır.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2295-)

1500 Kilo	arap sabunu	S. 15
300 »	zamkı arabi	» 16

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnameleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 9/VI/938 tarihine rastlayan perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3055)

I — İdaremin Paşa İmanı Tütün Bakımevi çatı ve döşemelerinde şartnamesi mucibince yapılacak inşaat ve tamirat pazarlık usulüyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 2703 lira 75 kuruş ve muvakkat teminatı 203 liradır.

III — Eksiltme I/VI/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14.30 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 7 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8064)

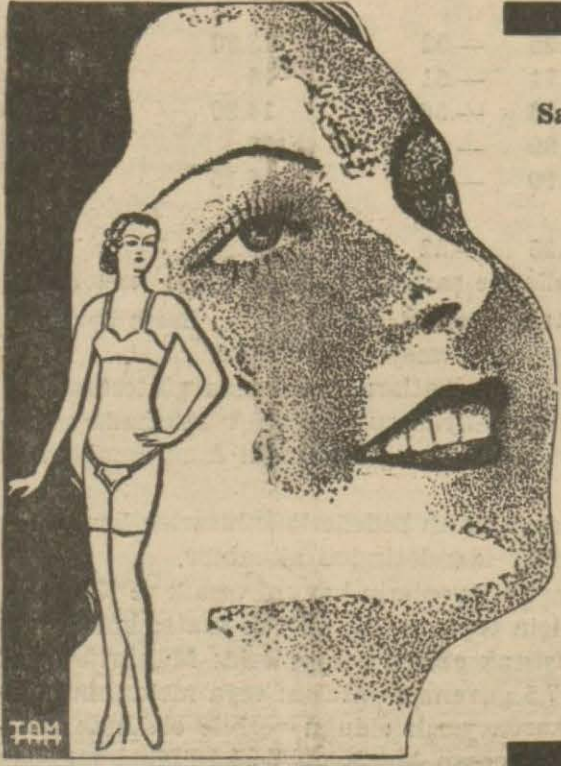
İstanbul belediyesi ilânları

Belediye motörlü nakil vasıtalarına lüzumu olan 377380 litre benzin kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Beher litresine 15 kuruş bedel tahmin edilmiştir. Eksiltme 9/6/938 perşembe günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 4080 lira 37 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarıda yazılı günde saat 14 e kadar Daimî Encümene vermelişler bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B.) (3059)

90 ve 75 derece halis limon çiçekleri Hasan ve Nesrin kolonya ve losyonlarında tenzilât

AÇIK KOLONYA VE LOSYONLAR litresi 200 kuruş

1/4 Tırtıllı Oasan 110 — 1/2 210 — 1 litre 450 — 1/4 düz çiçe Nesrin 50 — 1/3 90 — 1/2 110 — 1 litre 210 kuruş. Hasan Deposu ve şubelerile bilûmum tuhafiyeye ve bakkaliye mağazalarında.

BİLEN KAZANIR

Sayın bayanlarımızdan samimi ricamız; sağlıklarını yuvalarının saadetini (aylık temizlik) lerinde daima

Femil

ve Bağı kullanarak sigorta etmelidir. Medeniyetin dev adımları karşısında eski usullere bağlanmak, terakkiye yüz çevirmek, gelecek tehlikelere rıza göstermek demektir. Bilgili Bayanlar tarafından şükranlarla karşılanan (FEMİL) sizleri üzücü meşakkatlerden kurtarır, rahim hastahklarından korur. Cildinizin taravetini artırır. Vücuda tam bir serbestiyet verir, en ince elbiseleriniz altında sezilmez. Evde, vazifede, seyahatte, mektebde, yazlıkta seve seve kullanacağınız bu gayet sıhhi, pratik FEMİL ve BAĞLARI her eczane ve büyük ticarethanelerde hizmetinize âmadır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişleri niçin temizlemek lâzımdır?

Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüten dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza ve hattâ zatürriye yol açtıkları, iltihab yapan diş etleriyle köklerin de mide humması, apandisit, nevreteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler umumî vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabil olduğu kadar fazla - lâakal 3 defa - (Radyolin) diş macunıyla fırçalayarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz

RADYOLIN

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Siz de bu kremden şaşmayınız!

KANZUK

BALSAMIN KREMLERİ

Sihhat Bakanlığının resmî ruhsatını haiz bir fen ve bilgi mahsulüdür. Bütün cihanda elli senedir daima üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücuda getirilmiş yegâne sıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil sıhhi evsafını Londra, Paris, Berlin, New York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla isbat etmiştir.

KREM BALSAMIN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acı badem ile yapılmış gündüz ve gece şekilleri vardır.

KREM BALSAMIN; ötedenberi tanınmış hususî vazo ve tüp şeklinde satılır. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU — İSTANBUL

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1Kurumumuz Talebe ve müstahdeminin 938 mali yılı içinde 15/haziran-dan/mayıs/ 1939 sonuna kadar işeleri aşağıda gösterildiği üzere ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Azami adet	Günlük işe	Muhammen bedeli
590 talebe	54 kuruş	101,806,40
10 müit	54 kuruş	1,895,40
150 müstahdemin	30 kuruş	14,004,90
		117,506,70

Bedel üzerinden beherinin günlük işelerinin 10/haziran/938 tarihine müsadif cuma günü saat on altıda rektörlük binasında müteşekkıl komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 8813 liradır. Teklif zarfları tayin olunan günün saat on beşine kadar kabul edilir.

4 — Fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin daire müdürlüğüne müracaatları. «3066»

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rade Akşam Matbaası

Yavrum Oya! bugün yatıracağım para ile İş Bankasındaki hesabın 50 lirayı bulacak. Taliin varsa, haziran Keşidesinde bu paran birden 1000 lira artabilir.

Harici Askerî Kıt'atı İlanları

Askeri Okullara Talebe Alınıyor

1 — 938 - 939 yılı için İstanbulda bulunan Kuleli ve Maltepe Askerî Liseleri ile Bursa Askerî Lisesi, Kırıkkalede bulunan Askerî Sanat Lisesi ve Konya, Erzurum Askerî Orta Okullarına talebe alınacaktır. Kaydı kabul şartları hakkında malûmat Askerlik şubelerinde ve Okullarda vardır.

2 — Kaydı kabul için müracaat zamanı 1/Haziran/938 ile 25/Temmuz/938 arasındadır.

Talebe hangi okula girmek istiyorsa bir dilekçe ile doğrudan doğruya o okul müdürlüğüne müracaat edecektir. Dilekçeye iki fotoğraf ile bir tane 6 kuruşluk posta pulu ilâştirilmiş bulunmalı ve mensup olduğu Askerlik şubesi, Babasının adı ve mesleği ile kendi adı, okuduğu okulun ismiyle hangi sınıfta bulunduğu, yabancı dil okuyorsa hangisini okuduğu ve okulundaki kayıt numarası, boyu, yaşı, ağırlığı ve oturduğu yerin adresi vazih olarak yazılmalıdır.

3 — Mekteplerin bulunduğu şehirler haricinden müracaat edecek talebeler ayrıca ikinci bir dilekçe ile de Askerlik şubelerine başvuracaklardır. Askerlik şubeleri sıhhi muayeneleriyle lüzumlu kaydı kabul kâğıtlarını tamamlattırarak ve 1 Temmuzda talebenin gireceği okul müdürlüğüne yalnız kâğıtlarını gönderecekler ve talebeler mektep müdürleri tarafından çağırılmadıkça mektebe gönderilmeyecektir.

4 — Okullar yatılı ve parasızdır. Talebenin işesinden başka giydirilmesi, teçhizatı, okul tarafından temin edilir. Ve her ay bir miktar da maaş verilir. «830» «2444»

Yaz mevsimi için

Fresko, Palm - Blö Alpaka, Twids ve saire. En maruf İngiliz fabrikaların mamulâtının geldiğini muhterem müşterilerimize tebliğ ederiz.

Adrese dikkat

J. İTKİN

Tüccar Terzi

İstiklâl caddesinde 405
Şubemiz yoktur. Tel. 40450

★ Beşiktaş Halkevinden: Muhitimizde tanınmış kıymetli doktorlarımızdan bir çocuk mütehassısı ve bir de kadın hastahkları mütehassısı cidden himayeye muhtaç kimseleri muayenehanelerinde Evimiz sosyal yardım komitesi namına muayene yapacaklarından çarşamba, perşembe günleri saat 18 de Evimize müracaat etmeleri.